

Jugoslovanske pionirske igre

Novo Jugoslovanske pionirske igre, ki se odvijajo pod geslom: Ljubimo domovino in vse njene bratske narode. V okviru teh iger bodo organizacije DPM, Zveze pionirjev, Podmladka RK in še druge, ki imajo v svojih vrstah najmlajši rod, utrjevale bratstvo in enotnost ter socialistično pripadnost najmlajših. Pionirski odredi naših šol se bodo povezali z odredi v bratskih republikah in sodelovali z njimi v mnogih tekmovanjih in srečanjih. Pionirji upajo, da jim bodo pri tem po svojih močeh pomagale družbene organizacije, občine, podjetja in vzgojitelji, saj je utrjevanje bratstva in enotnosti pomembna vsebina vseljudske obrambe.

NOVOLES drugi v izvozu v Sloveniji

NOVOLES se je v lesno industrijski stroki povzpela letos s svojim izvozom na drugo mesto v Sloveniji. V prvem polletju je izvozila za 873.000 dolarjev izdelkov. Od tega so prodali na zahodno tržišče za 823.000 dolarjev, na vzhodno pa za 50.000 dolarjev vrednosti. Celotni Novolesov izvoz je letos za 41,2 odst. večji od lanskega, medtem ko se je izvoz celotne slovenske lesne industrije povečal le za 16,9 odst.

Začela se je sezona sulca

V torek, 1. oktobra, se je začela sezona lova na sulca. Za to plemenito ribo naših voda je letos med ribiči veliko zanimanja, zlasti med gosti iz Zahodne Nemčije. Ribiška družina Novo mesto je letos dovolila odlov 25 sulcov — velikanov. Če pa bo še večje zanimanje, bodo to število povečali, zlasti ker ribiči trdijo, da je v Krki »kralj voda« gosto naseljen.

V torek spet sodobna elektronika

V torek, 8. oktobra ob 11. uri dopoldne, bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani otvoritev 15. mednarodne razstave elektronike, telekomunikacij, avtomatizacije in nuklearne tehnike »SO-DOBNA ELEKTRONIKA«.

Samo poravnana naročnina vam zagotavlja vsak teden novo številko »DOLENJCA«!

»ZDRAVJE — OSNOVNA PRAVICA VSAKEGA OTROKA.« S tem geslom stopamo v letošnji TEDEN OTROKA in pri tem poudarjamo: teden dni je premalo, da bi se o perečih vprašanih skrbi družbe za naš mladi rod o vsem nujnem in potrebnem sploh lahko pogovorili. Leto pa ima 52 tednov: sleherni izmed njih naj bo posvečen vedno tudi otrokom, tej naši svetli bodočnosti.

Na 12. strani preberite, kaj smo za letošnji teden otroka skupaj z mnogimi našimi naročniki, bralci in prijatelji pripravili vsaj 9 otrokom našega področja, našim »trikratnim dolenskim trojčkom«. Na sliki: Plutovi trojčki iz Novega mesta na obisku pri Korenetovih trojčkih v Segonjah — pravkar so si izmenjali darila ...

OBISK POLJSKE VLADNE DELEGACIJE

KRKA: letos že za 15 milijard proizvodnje

Lani je znašala vrednost bruto proizvodnje v tovarni zdravil KRKA v Novem mestu dobrih 8 milijard starih dinarjev, letos bo dosegla 15 milijard in prihodnje leto že 22 milijard Sdin — Od enega zadnjih na 3. mesto v vrsti jugoslovanskih farmacevtskih proizvajalcev! Podjetje pa še vedno gradi in širi svoje kapacitete

V soboto, 28. septembra, je obiskala tovarno zdravil »Krk« v Novem mestu delegacija predstavnikov poljske kemične industrije, v kateri so bili: mag. inž. Antoni Radlinski, minister za kemijsko industrijo v poljski vladi; mag. Wiesław Wantewski, svetnik v predsedstvu vlade LR Poljske, direktor kemične tovarne v Oswiecim; mag. Włodzimierz Marek, direktor rafinerije v Plotzku; mag. Andr-

zej Woroniccki, svetnik v ministrstvu kemične industrije; mag. Ryszard Jaroszynski, prvi sekretar poljske ambasade. (Nadaljevanje na 9. str.)

Ob Formi vivi zbirka iz zgodovine kmetijstva

V kostanjeviškem samostanu bo dobil prostor kmetijski muzej. Kdaj bo urejen, je še težko reči, ker je za to potrebna kar čedna vsota denarja. Slovenski tehniški muzej ima zbranega precej gradiva, ki bi ga lahko razstavil v Kostanjevici. Predstavniki krške občine soglašajo s tem, da bi preselili v Kostanjevico del kmetijske zgodovine na Slovenskem.

V Kočevju so v soboto dopoldne odprli razstavo likovnih amaterjev Kočevske. 32 likovnih amaterjev, starih od 17 do 85 let, je razstavilo skupaj 109 različnih del. Razstavljene so slike, izdelki iz voska in glinice, izdelki rezbarstva in drugi. »Med razstavljavci je nekaj takih, ki zaslužijo pozornost in skrivajo v sebi talentiranost in možnost nadaljnega razvijanja,« je zapisal v knjigo obiskov akademski slikar Božidar Jakac, ki ga vidite na sliki v pogovoru z razstavljavci (Foto: M. Vesel)

OB 50-LETNICI BOJEV ZA SEVERNO MEJO

Osrednja proslava bo v Novem mestu

Osrednja proslava ob 50-letnici bojev za severno mejo 1918—1919 bo v nedeljo, 6. oktobra v novomeškem Domu kulture s pričetkom ob 9. uri. Prireditelj bo v okviru praznovanja počastitev občinskega praznika. Pokroviteljstvo je prevzel predsednik občinske skupščine v Novem mestu Franci Kuhar.

Pred prvo svetovno vojno so živeli Slovenci razkosani v petih deželah: na Kranjskem, Koroškem, Stajerskem, Goriškem in Primorskem. Bil so gospodarsko in narodnostno zatirani, brezpravni pa predvsem v deželah z manjšinami drugih narodnosti, saj je avstroogrska oblast priznavala večje pravice Italijanom in Madžarom.

Ob takem brezpravju in raznarodovanju ter izkoriščanju se je začelo slovensko ljudstvo prebujati. Po porazu avstroogrske monarhije leta 1918 so se že uprli slovenski vojaki v Judenburgu, Radgoni in Moravi, ljudstvo pa je občutilo, da je prišel čas za osvoboditev izpod tujega jarma, in združitev v enotno združeno Slovenijo.

Nastopil je general in pesnik Rudolf Maister in z izčrpanimi slovenskimi prostovoljci začel osvobajati Stajersko z Mariborom. Boj proti stajerski zeleni gardi je bil trd in vroč. Pod Maistrovim poveljstvom so čete slovenskih prostovoljcev iztrgale Nemcem velik del Koroške s Celovcem in postavile severno mejo nove Slovenije. Ta meja se do danes ni bistveno spreminila.

Proslave, ki jih letos pripravljamo v Sloveniji ob 50-letni-

ci bojev za severno mejo, naj opomnijo vse, ki bi še hoteli barantati s slovensko zemljo, da se bomo še borili, če bo potrebno!

Borci prostovoljci za severno mejo so ostareli in izčrpani, zato je prav, da jim je republiška skupščina z zakonom priznala boj za osvoboditev Stajerske in Koroške ter potrdila njihovo zaslugi za socialistično skupnost.

LOJZE MIRTIC

Ivica Šerfezi na Dolenjskem

Po opatijskem festivalu zabavnih melodij bo prišel pevec Ivica Šerfezi na 16-dnevno gostovanje v Slovenijo. Njegov prvi nastop bo 7. oktobra v novomeškem Domu kulture, 8. oktobra bo pel v Metliki, kjer bo gost tovarne BETI, 9. oktobra bo gostoval v Črnomlju, 10. oktobra pa v Seškovem domu v Kočevju. Pevec bo spremljal zagrebški ansambl Alegro, v sporedu pa bosta sodelovala še slovenski pevec Franc Koren-Braco in zagrebška pevka Šansonov Lada Kos. Za vedro povezavo sporeda bo skrbel napovedovalec in humorist Božo Podkrajšek iz Maribora.

OB 25-LETNICI KOČEVSKEGA ZBORA

Danes praznuje Kočevje

Odpрте so bile 4 razstave — Gasilci so praznovali 90-letnico — Podeljene so bile Šeškove nagrade — Glavno slavje bo danes

Kočevska občina praznuje danes svoj praznik. Prve praznične prireditve so se začele že v petek, 27. septembra, ko so v Domu telesne kulture odprli filatelistično razstavo, v Šeškovem domu pa razstavo o razvoju ljudske oblasti na Slovenskem.

V soboto so odprli v domu telesne kulture še razstavo domačih likovnih umetnikov amaterjev, zvečer pa je bil v dvorani množičnih organi-

zacij umetniški večer, na katerem jebral svoje pesmi Matej Bor, nato pa so v likovnem salonu odprli razstavo grafik Božidarja Jakca.

V nedeljo so imeli glavno prirediteljstvo v počastitev občinskega praznika in 90-letnice obstoja gasilskega društva Kočevje domači gasilci. Gasilci so začeli s slavjem že v soboto, v nedeljo pa so pripravili veličastno parado in zborovanje.

V paradi so sodelovala gasilska društva kočevske občine, gostje iz nekaterih drugih občin, zastopniki »Varnostia, mladina, rudniška godba in gasilska vozila.

Na zborovanju je o delu in razvoju kočevskega gasilskega društva govoril predsednik občinske gasilske zveze Tone Kovačič. Nato je gasilce v imenu občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij pozdravil in jim čestital za dosežene uspehe in za praznik predsednik občinske skupščine Miro Hegler. Na tribuni se je zvrstilo še več govornikov, nato pa so bila gasilcem in gasilskim enotam podeljena priznanja in odlikovanja gasilske zveze Slovenije in drugih gasilskih organov in organizacij.

JOŽE PRIMO

OD 3. DO 13. OKT.

Prevladovalo bo lepo vreme z dolgo trajno jutranjo meglo po kotlinah; le okrog 5. in 9. oktobra prehodne krajevne padavine.

Dr. V. M.

tedenski mozaik

»ZDA ne morejo več igrati vloge svetovnega žandarja,« je dejal ameriški demokratični kandidat za predsednika Humphrey in pripomnil: »Ameriško ljudstvo tega ne več, drugi narodi pa tega ne sprejmejo.« Zato, se vedno poznamo žandarje, oni so kapitalistični, drugi socialistični... Neki ameriški državljani je v obupu zaradi precej majhnega kalibra letošnjih kandidatov za predsedniške volitve pisal uredniku revije »Time«, da je srečen, ker so kandidature odprte vsem Američanom brez razlike, in ne samo tistim, ki imajo nekaj v glavah... Sirijski in ZAR sta v bistvu podprli sovjetsko okupacijo CSSR. Nekoliko presenetljivo, ker tako zelo ugovarjata izraelski okupaciji arabskega ozemlja. Toda Čehi in Slovaki niso Arabci... Mehiška vojska se naprej nastopa proti študentom, ker baje mislijo razbiti olimpijske igre. Študenti zatrjujejo, da jim kaj takega se na misel ne pride. Polemtakem imajo študenti in vojski isti cilj, morda se le nekoliko razlikujejo glede metod... Trenutno razvijajo v Moskvi teorijo o »razredni superpozitivnosti«. Po tej teoriji je vsaka socialistična država neodvisna in suverena, toda ne dovolja. Druge socialistične države, predvsem ZSSR, so še bolj suverene, če to zahtevajo interesi socializma. V tem primeru lahko ZSSR zavezniki zasede »suvereno« socialistično državo. Obratno se ne sme zgoditi. »Pravda« zatrjuje, da je ta teorija skopana v skladu z Leninovo mislijo... Bolgari so uradno izjavili, da nimajo nobenih ozemeljskih zahtev do katere koli druge države. To izjavo gre pozdraviti kot izjavo. Se bolj pa bi pozdravili dejanja, ki bi to izjavo potrdila... Hanibal, Aleksander Veliki in Napoleon so se mečili. Hanibal je dejal, da ne bi bil ostal od Rima kamen na kamen, ko bi bil imel sovjetske tanke. Aleksander Veliki je dejal, da bi bil zasedel Japonsko in ne samo Indijo, ko bi bil imel sovjetske mige. Napoleon je zaničljivo zamahnil z roko: »Francozi še danes ne bi vedeli, da sem bil premagan, ko bi bil imel sovjetsko propagando...«

Zahtevamo več reda na tržišču!

Z okrepljeno inšpekcijsko službo bi občinske skupščine veliko uspešneje preganjale šušmarje vseh vrst, črnoborzižance in škodljive zaslužkarje, katerim zaradi naše splošne nečujčnosti »raste kruh brez motike«, pošteni ljudje pa trpe zaradi njih veliko škodo

Z nedavnega sestanka v zveznem izvršnem svetu, ko so obravnavali trenutno stanje na tržišču, so znova poslali poziv občinam, naj okrepijo inšpekcijsko službo. Ne gre za obnavljanje sistema čvrste, administrativne kontrole, temveč le za to, da se na tržišču vnese več reda, kar pomeni, da je treba preprečiti številne malverzacije posameznikov pa tudi določenega števila podjetij.

- Do nedavnega smo mislili, da elastičnost in praznina v zakonih v glavnem izrabljajo le posamezniki, da bi si brez posebnega truda nabrali milijone.
- Inšpekcijska akcija pa je v zadnjem času odkrila, da so tej »bolezni« podvrže na tudi mnoga podjetja!

Temeljni vzroki različnih špekulacij v gospodarskih organizacijah so v pomanjkljivi notranji kontroli, marsikje pa je sploh ni. Najlažje pridejo do zasluga osebe, ki imajo na skrbi blago, kjer ostaja tako imenovani »tehnični« presežek. Špekulira se tudi

ob razprodajah. Na primer: beograjsko podjetje »Franjo Kluz« je pred časom znižalo cene nelidčemu blagu, toda mnogi prodajalci so ga še naprej prodajali po stariceni, razliko pa spravili v žep. Privatne vile še vedno dajejo v zakup, toda pogodbe se sklepajo v neposrednih stikih, kar je skoraj nemogoče kontrolirati.

»Iznajdljivci«

Posamezniki prav tako kažejo izredno iznajdljivost. V »hitri« preprodaji zaslužijo milijone, in če niso takoj odkriti, je kasneje skoraj nemogoče ugotoviti, kako je pravzaprav bilo. V Brčkem, na primer, je neki občan s prodajo gozdnih proizvodov ustvaril nad trideset starih milijonov prometa drugi le z brusil zaslužil štirinajst milijonov, kmet iz Malega Mokrega luga je »spokasiral« sedem in pol milijona s prodajo plastičnih vreck...

- Veliko državljanov je od prlo gostinske ali obrtne obrate, ne da bi prej za-

PEKING: Ob devetnajsti obletnici osvoboditve Kitajske je bila tu v tork matmutska parada, ki jo je gledalo nad milijon ljudi. Ko je podpredsednik CK KP Kitajske Lin Piao napadel sovjetsko politiko, so s slavnostne tribune odšli diplomati varšavske petrice in Mongolije. (Po kitajskem originalu telefota UPI)

- prosili za odobritev. Neka-teri še zmeraj zaposlujejo v svojih gostilnah tudi do petnajst delavcev, čeprav zakon prepisuje, da smejo imeti le tri!

Paraziti

V zadnjem času so inšpekcijske službe povečale svoje napore kar so največ mogle. Julija in avgusta je v mnogih krajih, tako v Brčkem, Tuzli, Banjaluki, v Sremski Mitrovici, Sapeu in drugod, prijavljeno več tovrstnih prekrškov kot prej v vsem letu. Toda zaradi premajhnega števila inšpektorjev in obnem velike pretkanosti špekulantov, so rezultati le deloma zadovoljivi.

Očitno je, da je še veliko število prevarantov, ki niso odkriti. Zato morajo občinske skupščine znova presoditi svoje materialne možnosti za povečanje inšpekcijske službe, saj gre za neprecenljivo materialno škodo, ki jo povzročajo skupnosti različni »paraziti« na našem tržišču.

M. S.

Avstrijski predsednik Franz Jonas je v tork pred avstrijsko-jugoslovanskimi pogovori posadil drevo v Aleji miru v Parku prijateljstva v Novem Beogradu (TANJUG)

BONN — Vlada Zvezne republike Nemčije spoštuje neodvisnost in ozemeljsko nedotakljivost CSSR — je ob 30-letnici mlinskega sporazuma izjavil zahodnonemški minister za informacije. Vlada ZRN smatra, da je bil sporazum sklenjen pod groznijo sile in mu zato ne pripisuje nobene veljave.

ATENE — Za novo grško ustavo je na referendumu v nedeljo glasovalo 92 odstotkov volilcev, medtem ko se je 22 odstotkov volilcev vzdržalo. Francoški »Pigaro« piše, da niso mogli grški volilci, najsi so glasovali pritrđilno ali nikalno, ničesar dobiti ne izgubiti.

tedenski zunanjepolitični pregled

Novo zasedanje generalne skupščine OZN — svetovna organizacija ima zdaj 125 članic — se je začelo v znamenju dveh svetovnih vprašanj. Prvo je staro, drugo je novo.

Za prvo vprašanje — sedanjih položaj na Srednjem vzhodu — je značilnih nekaj prvih. Arabske države, predvsem ZAR in Sirija, ki sta v bistvu podprli sovjetsko okupacijo CSSR, so nadoknadile hude izgube v vojaški opremi in težki oborožitvi lani junija zaradi nenčnih pošiljk orožja iz ZSSR. Zato je cutiti pri Naserju večjo samozavest in bojevitost. Toda cena, ki jo ZAR in Sirija plačujeta za sovjetsko pomoč, je čedalje večja izključna navezanost na to velesilo.

Del vojaške in politične slike, ki jo zdaj nudi Srednji vzhod, je tudi čedalje večja »navzočnost« sovjetskih pomorskih sil v Sredozemlju. Srednjevzhodnega položaja seveda ni mogoče obravnava ločeno od okupacije CSSR. Sovjetska zveza sodi, da je to njena vplivna sfera, in ZDA so ji to priznale. Toda okupacija CSSR je politična hipoteka za ZSSR, za katero ho treba vendarle plačati določeno ceno, posebno še ker so se v Washingtonu nekoliko zapoznelo spomnili, da se je ravnotežje v Evropi le nekoliko spremenilo njim v škodo.

Zato ni nič čudnega, če je to pot ZSSR sama predlagala ZDA načrt za delno rešitev krize na Srednjem vzhodu, ki obsega štiri glavne točke:

1. Umik izraelskih sil za meje, ki so obstajale pred junijsko vojno lani;
 2. Na nove oziroma stare meje bi bilo treba postaviti mednarodne oddelke OZN;
 3. Štiri velesile — Francija, Velika Britanija, ZDA in ZSSR — bi zagotovile te meje in preprečile sleherni novi izbruh sovražnosti;
 4. Arabske države bi morale izjaviti, da končujejo vojno stanje s Izraelom.
- To, kar bi radi dosegli oziroma ohranili na Srednjem vzhodu obe glavni svetovni velesili, je status quo oziroma nespremenjeno stanje. Radi bi zamrzili položaj, da ne bi še naprej »gnile« in tako okužili odnose med obema velesilama do tolikšne mere, da bi prišlo do neposredne

ga »soočanja« in tako do možnosti termonuklearne vojne.

Toda to — srednjevzhodno vprašanje in okupacija CSSR — bi radi obe velesili rešili zunaj OZN, tako rekoč na štiri oči. Pri njunem reševanju teh dveh kriz jih svetovna organizacija ovira. Zato na sedanjem zasedanju generalne skupščine verjetno ne bodo postavili na dnevni red ne Srednjega vzhoda ne okupacije CSSR, čeprav bo skupščina obravnavala kar 99 drugih vprašanj. Toda to ne pomeni, da delegati ne bodo o tem govorili. Moskva

Mračni zapleti

in Washington bi jim rada čim bolj zamašila usta.

Se nikoli ni bila predvolila politična slika v ZDA tako nejasna in meglena, kakor je zdaj. Demokratični kandidat za predsednika Humphrey se je napolnil le odigrav — vsaj delno — od politike svojega varuha predsednika Johnsona, ki ga na vsakem koraku demantira. Če Humphrey izjavi, da se bodo »ameriški fantje« začeli prihodnje leto vračati iz Vietnam, Johnson brž izjavi, da ni govora o tem. In to se ponavlja že dlje časa.

Skratka, predsednik Johnson ravna tako, kakor da bi hotel svojemu podpredsedniku otežiti in ne olajšati izvolitev za novega predsednika ZDA na novembrskih volitvah letos. Zakaj to dela, je sporna. Toda številni komentatorji opozarjajo na dejstvo, da se je letos menda prvič zgodilo, da na konvencijo demokratske stranke ni prišel predsednik Johnson, da bi podprl novega kandidata. Menda je še vedno upal, da ga bo stranka v zadnjem hipu poklicala, naj on postane kandidat, čeprav je pred nekaj meseci izjavil, da se nepreklicno odpoveduje kandidaturi. Toda nepreklicnosti v ameriški politiki — in najbrž tudi v kaki drugi politiki — ni.

TELEGRAMI

MEXICO CITY — Vojaštvo se je umaknilo iz univerzitetnih stavb v mehiškem glavnem mestu in izročilo nadzorstvo nad univerzo rektorju. Toda študentske in delavske demonstracije proti vladi se nadaljujejo.

DETROIT — Ameriški predsednik kandidat republikanske stranke Richard Nixon je ponovno izjavil, da nasprotuje ratifikaciji ameriško-sovjetske pogodbe o prevozi širjenja jedrskega orožja.

KORINT — V bližini Korinta v Grčiji sta treščila skupaj dva vlakna. Reševalci so po nepopolnih podatkih izrekli in ruševin 34 mrtvih in 150 ranjenih.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

● VSE ZA OBRAMBO NEODVISNOSTI — Na seji republiškega, gospodarskega in organizacijsko-političnega zbora skupščine SRS je predsednik izvršnega sveta Stane Kavčič govoril o aktualnih vprašanjih narodne obrambe. Poudaril je, da temelji naša ljudska in vsenarodna obramba na nepremagljivi sili revolucije, narodove suverenosti in družbenega sistema. Po njegovem JLA ne more in ne sme biti začetek in konec naših narodnoobrambnih priprav, sposobnosti in udarne moči, temveč mora biti čimbolj uspešno strokovno in operativno ogrodje vseljidskega odpora. Računati moramo z najrazličnejšimi in različnimi odpora, predvsem s kombinacijo manevrskega vojskovanja in nekdanjega partizanstva. Ogromni del obrambnih priprav mora biti na ramah samoupravljanja. Čimbolj je treba zmanjšati razlike med vojaki in civilisti, pa ne tako, da bi vse poslali v kasarne, temveč tako, da bo vsak občan dobil svoje mesto v sistemu vseljidske obrambe.

Ko je tovariš Kavčič govoril o tem, da bi bil naš sovražnik vsakdo, kdor bi napadel našo neodvisnost, pa naj pride s katerekoli strani, je poudaril, da ogromna večina ljudi odobrava vsenarodno obrambo in se tudi vključuje vanjo. Pri tem se opiramo na zavezništvo, to je na vse tiste ljudi po svetu, ki se bore za mir, za spoštovanje državne suverenosti in

nacionalne neodvisnosti, proti vmešavanju v notranje zadeve drugih držav — proti agresiji in dominaciji.

● USODA SVETA NE SME BITI ODVISNA SAMO OD VOLJE VELIKIH — Na skupni seji zveznega zbora in zbora narodov zvezne skupščine so govorili predsednik zvezne skupščine Milentije Popović, predsednik ZIS Mika Spiljak in sekretar za narodno obrambo Nikola Ljubčić. V svojih

litiki sile in pritiska, najmanj v odnosih med socialističnimi državami.

Ko je Milentije Popović govoril o aktualnih nalogah naše družbe, je dejal, da so zdaj pogoji za hitre spremembe nekaterih odnosov v gospodarstvu in političnem sistemu. Zavzel se je za to, da bi se hitreje razvijal komunalni sistem, ki je bil doslej preveč omejen z limiti, nerazvitim sistemom davkov in prispevkov, preobsežno zvezno in republiško zakonodajo itd. Nujne so spremembe v strukturi zvezne skupščine, ki naj — enako kot druge skupščine — postanejo mesto stalnega družbenega dogovarjanja. Le-to je pogoj za deatizacijo.

● ZOPET ZLOČIN V BEOGRADU — 25. septembra zgodaj zjutraj ob 03,15 je silna eksplozija pretresla beograjsko železniško postajo in razdejala del garderobe in zidu. V nesreči je bilo ranjenih 13 ljudi. Na srečo je bila eksplozija v času, ko je na železniški postaji najmanj ljudi.

To je že tretja eksplozija na beograjski železniški postaji. Diverzija je povzročila ista skupina ustaških zločincev. Sled vodi v Zvezno republiko Nemčijo: Prvega diverzanta so, kot je znano, že odkrili in ga obsodili na smrt. Pričakujejo, da bodo kmalu odkrili še druge zločince in jih izročili roki pravice.

Nikomur hlapci

ekspozejih so nakazali program dela, ki ga narekuje sedanji mednarodni položaj.

Milentije Popović je med drugim dejal, da je problem položaja malih narodov, odnosov med velikimi in majhnimi čedalje bolj odločilen za razvoj sodobnega sveta, za stvar miru v svetu. Usoda sveta nikakor ne sme biti odvisna samo od volje velikih. Zato se Jugoslavija zavezuje za konstruktivno sodelovanje med državami, proti po-

LJUTOMER VAS PRIČAKUJE!

Na osrednji proslavi bo v nedeljo govoril član sveta federacije in član predsedstva CK ZKJ tovariš Edvard Kardelj — Zivahne priprave v Ljutomeru in vsem Prekmurju

V Ljutomeru potekajo te sto leti — podobno kot vsi kasnejši tabori — razgibal slavo 100-letnice prvega slovenskega tabora, ki je pred

slavi, ki bo v nedeljo, 6. oktobra s pričetkom ob 10. uri, bo govoril pokrovitelj proslave, član sveta federacije Edvard Kardelj. Iz vse Slovenije bodo tega dne pripeljali udeležence proslave posebni vlaki.

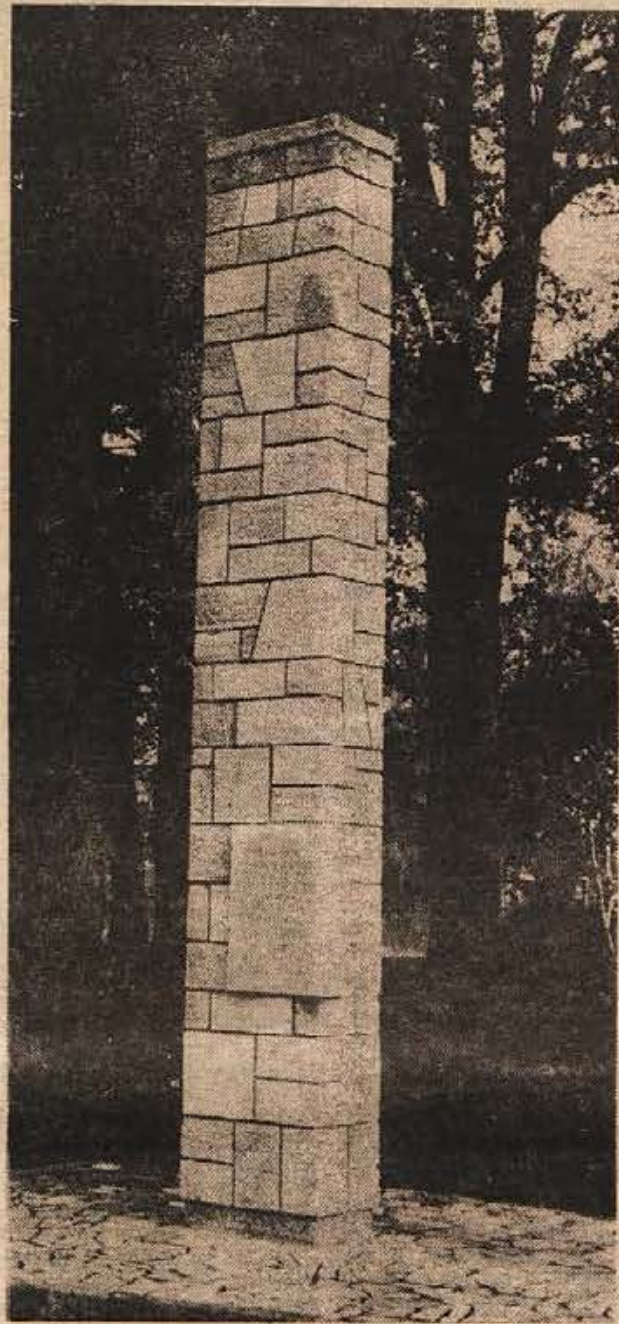
In kaj bo Ljutomer v teh dneh nudil? V soboto 28. septembra so v Ljutomeru odprli kar 6 razstav. Razstava »Ljutomer v boju za slovensko narodnost«, ki jo je pripravil Pokrajinski arhiv Maribor, prikazuje Ljutomer in okolico v taborški dobi. Umetnosna galerija Maribor je pripravila retrospektivno razstavo slikarja — domačina Anteja Trstenjaka. Studijski knjižnici v Mariboru in Soboti sta organizirali razstavo slovenske knjige, s posebnim poudarkom na dobo taborov in na avtorje iz Prekije. Fotokino klub iz Ljutomera je odprl razstavo amaterske fotografije in diapozitivov. Po-

sebnost slavlja je tudi otvoritev slikarske galerije »Forma viva« z deli slovenskih umetnikov.

Danes in jutri je v Ljutomeru simpozij slovenskih zgodovinarjev na temo »Taborško gibanje na Slovenskem in splošna zgodovina Ljutomera«. V soboto in nedeljo bo v Ljutomeru tabor planincev, v soboto zvečer pa bo v domu kulture v Ljutomeru koncert godbe milice iz Ljubljane. Pred osrednjo proslavo 6. oktobra bo pokrajinsko srečanje pevskih zborov, po zborovanju pa bo množični nastop pionirjev in članov TVD Partizan.

Za ljubitelje konjskega športa in drugih slovenskih pokrajin, predvsem iz Dolenjske, je potrebno še posebej omeniti, da bodo v nedeljo 6. oktobra ob 14. uri na hipodromu v Ljutomeru velike konjske dirke. Od železniške postaje do hipodroma je le kilometer poštoje.

Sicer pa so se v Ljutomeru vsestransko pripravili na veliko slavo. Ljutomer vas vabi in pričakuje — prital J. M.

PRVI SLOVENSKEGA TABORA je pred 100 leti razgibal našo javnost pod geslom »Zedinjene Slovenije«. V nedeljo se bodo pod krošnjami stoletnih hrastov v Ljutomeru zbrali tisoči rojakov iz vseh slovenskih pokrajin, da bodo na slovesnem zborovanju proslavili ta zgodovinski praznik. Spomenik, ki stoji na kraju zborovanja, nam govori o boju naših prednikov za narodnostne in socialne pravice že pred 100 leti (Foto: B. Borovščič)

■ TEZE O IDEJNO-POLITICNIH osnovah za izdelavo programa družbeno-ekonomskega razvoja SRS govore v posebnem poglavju tudi u dohodku kot družbeno ekonomskem odnosu. Dohodek postaja osrednje vprašanje ekonomskega sistema, od katerega je odvisno njegovo nadaljnje delovanje

■ ZAKON O UGOTAVLJANJU IN DELITVI DOHODKA je odločno postavil celoten dohodek v pristojnost samoupravnega odločanja delovnih ljudi. Uzakonil je pravico delovnih ljudi v združenem delu, da razpolagajo z vso na novo ustvarjeno vrednostjo. Iz tega sledi, da je odtujevanje sredstev od proizvajalcev v nasprotju s samoupravnim sistemom. Odtujevanje sredstev zamenjajemo z usmerjanjem delitve prvenstveno s samoupravnim dogovarjanjem in s tem ustvarjamo čistejšo odnose med organizacijami in družbeno skupnostjo.

PRED VI. KONGRESOM ZK SLOVENIJE

Nagrajevanje po delu in delavska solidarnost

■ DOHODEK KOT DRUŽBENO EKONOMSKI ODNOS pa se seveda ne bo uveljavil kar čez noč in sam; treba je nadalje izpopolnjevati celoten gospodarski sistem, da bo v bodoče oblikovanje in delitev dohodka na akumulacijo ter potrošnje potekalo pod pritiskom objektivnih zakonitosti. Sistem je treba zato hitreje izpopolnjevati; država naj hitreje preneha sama odločati o uspehih dela in o uporabi sredstev akumulacije. Zato je temu načelu treba prilagoditi tudi novo delitev družbenega proizvoda v korist delovnih organizacij! Iz sredstev zveznih bank je treba takoj tudi izločiti tisti del, ki izvira iz uklinjenega splošnega investicijskega sklada in tudi ta sredstva vključiti v sistem samoupravnega odločanja o razširjeni reprodukciji.

■ TRGOVSKE IN BANČNE DELOVNE ORGANIZACIJE ne smejo več zapirati v svoj ozek krog oz. samo v svoje interesno področje. Spodbujati moramo čimbolj neposredno in organsko proizvodno ter poslovno povezovanje med organizacijami proizvodnih, razdeljevalnih in finančnih dejavnosti. — Dohodek mora postati osnovna spodbuda za integracijo združenega dela. Načelo dohodka se mora uveljaviti tako v vseh gospodarskih in družbenih dejavnostih.

■ MERILA DELITVE USTVARJENEGA DOHODKA moramo prav tako nujno in hitreje razvijati: pri delitvi sredstev za osebne dohodke je treba upoštevati delovni prispevek vsakega posameznika na osnovi objektivnih meril vrednotenja dela in v odvisnosti od ustvarjenega dohodka združenega dela.

■ PRI DELITVI DOHODKA na osebne dohodke in sklade se morajo delovni kolektivi odločati na osnovi izdelanih dolgoročnih programov razvoja, ki opredeljujejo racionalen odnos v delitve dohodka na akumulacijo in potrošnje. Samo to je pametna smer za povečanje produktivnosti dela, ki zagotavlja hkrati tudi trajno rast dohodka vsake delovne organizacije, s tem pa tudi življenjsko raven ljudi.

■ PRI VSEM TEM PA NE SMEMO pozabiti na delavsko solidarnost: brez nje ne bomo mogli zgraditi socialističnih družbenih odnosov! Ob razvijanju delitve po delu moramo zato vnašati v razvoj družbenega standarda — ta pa vključuje, kot vemo, tudi področje vzgoje in varstva otrok, družbene prehrane, stipendiranje, stanovanjsko politiko itd. — tudi prvine solidarnosti. Tisti, ki imajo višje osebne dohodke, so dolžni prispevati tudi višji delež za pokrivanje splošnih in skupnih družbenih potreb.

Prostovoljen izstop iz Zveze komunistov

Od 8. kongresa narašča število tistih, ki izstopajo iz zveze komunistov. Leta 1964 jih je bilo 2273, leta 1965 že 5762, leta 1966 je naraslo število na 7640, lani pa je iz zveze komunistov prostovoljno izstopilo 11.182 članov.

Čedalje večje svojevoljno izstopanje iz zveze komunistov je v marsičem posledica napak ob sprejemu v zvezo. Mnogi primeri pričajo, da so kriteriji za sprejem pomanjkljivi in da zlasti ne ustrezajo sodobnim potrebam. Večkrat so sprejeti ljudje, o katerih značajskih in človeških lastnostih je malo znano. V zvezo komunistov stopijo, ne da bi poznali njena programska načela; dolžnosti, ki jih komunisti imajo, so za njih velike, zato se odločijo, da vrnejo partijsko knjižico. Zaradi nepopolnih kriterijev za sprejem, je takšno politično raven dela članov nizka in taki ljudje sami začutijo, da niso zmožni spremljati naj-

novije napredne procese v zvezi komunistov.

Bili so tudi taki, ki so v zvezi komunistov videli vladajočo partijo in si obetali, da bodo kot člani zavarovali svoje osebne koristi in napredovanje v družbi. Res je, da si je bilo mogoče s partijsko knjižico marsikdaj dobiti nekatere privilegije pa boljše delovno mesto in celo stanovanje. Gre za ljudi, ki so zmotno postali člani zveze komunistov in ko sedaj vidijo, da imajo čedalje več dolžnosti in vse manj privilegijev, odhajajo iz partije. To je za zvezo komunistov zelo koristno, saj z odhodom takih članov nišesar ne izgubi, zlasti iz delavske vrste. V pogovoru s člani kontrolne komisije ZKJ so delavci, ki so zapustili zvezo komunistov, izjavili, da so osnovne organizacije v njihovih ko-

lektivih slabe in politično nedelovne. »Na sestankih se strahansko veliko debatira, zelo malo pa dela pravi. Sklepi, če so že sprejeti, se ne uresničijo. So tudi primeri, ko je osnovna organizacija ZK izgubila svojo politično barvo ali pa nima jasnih odnosov do najvažnejših vprašanj v kolektivu. Pogosto je zgolj discipliniran izvrševalec volje vodilnih ljudi. Poskusi nekaterih komunistov v kolektivu, da bi se tako razmere spremenile, ne najdejo zmeraj podpore, zato se mnogi komunisti umačnejšo in zapustijo organizacijo. Drugi spet niso pripravljeni, da bi se borili za aktivnejšo vlogo organizacije, ker se bojijo sporov, v katerih bi bili premagani.

Nekateri člani ZK navajajo za vzrok svojega izstopa tudi to, da ne morejo redno prisostvovati sestankom. Komunisti, ki živijo na vasi, delajo pa v podjetjih, pravi-

da zaradi sestankov zamudijo prevozno sredstvo in morajo potem daleč pešati. Kmetom-komunistom je težko priti na sestanke v času sezonskih poljskih del. Tudi zaposlena žena težko pride na sestanek. Zato morajo imeti osnovne organizacije do te vrste svojih članov več razumevanja. Ali naj skličejo sestanke danes, ko ti člani lahko pridejo, ali pa, da se ne oklepajo zmeraj ostrih določil statuta.

Precej je tudi komunistov, ki vračajo partijske knjižice zaradi visoke članarine, zlasti taki, ki prejema 300 do 700 dinarjev. Večkrat članarina ni redno plačana in ko se nakopiči za nekaj mesecev, je to res velik izdelek. Nekateri komunisti pravi, da je veliko še drugih članarin in da morajo zanje delati 7 do 8 dni na leto. Precej je tudi pripomb na trošenje članarine, saj malo članov ZK ve, zakaj vse se porabi.

S. V.

Tovariš Tito naj bo predsednik ZKJ!

Iz Zagreba, Splita, Trbovelj in drugih krajev države prihajajo te dni s konferenc ZKS predlogi in želje komunistov:

»Na 9. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije naj bi ponovno kandidirali tovariša Josipa Broza Tita in izvolili za predsednika ZK Jugoslavije. Ponovna izvolitev tovariša Tita nas bo še bolj utrdila v odločenosti, da še nadalje razvijamo našo samoupravno socialistično pot in jo branimo pred vsemi napadi. Prepričani smo, da bo pod vodstvom tovariša Tita Zveza komunistov in socialistična Jugo-

slavija še naprej vodilna sila v boju proti hegemonizmu v delavskem gibanju in v mednarodnih odnosih ter za resničen humanistični socializem.

Željo, ki so jo prvi izrekli prejšnji teden zagrebški komunisti, podpirajo tudi vse organizacije ZK na našem področju. V Zagrebu je tovariš Tito začel svojo odgovorno in naporno pot kot organizator in funkcionar partije, zato pa tudi vsi komunisti v državi podpiramo predlog zagrebških tovarišev, pravijo v organizacijah ZK v naših krajih.

Kmetijski nasveti

Kolike in druge motnje

Želodčna in črevesna obolenja govedu so pogostna, če živali krmimo z oljnimi tropinami, sladom, preveliko količino silaže, pokvarjeno kisalo. Skupni znaki tovrstnih obolenj so neješčnost, pobitost, napenjanje in vročina. Ker imajo podobne znake tudi nekatere druge bolezni, je težko ugotoviti pravo obolenje.

■ Če imamo opraviti z lažjim obolenjem, lahko sami pomagamo. Nekajdnevni post in pokladanje prekuhanega lanenega semena sta dva načina zdravljenja, ki ga rejci že dobro poznajo. Če je vzrok motenj preveč poln želodec, dajemo živalim kalcijeve pripravke v obliki raztopine ali razredčeno solno kislino.

Posebno veliko prebavnih motenj je pri mladih živalih. Živinorejci zelo pogrešajo, če ne dajo pravkar rojeni živali dovolj mlečiva — prvega mleka, ki ga ponekod uporabijo tudi za človekovo prehrano. Huda napaka je tudi, če dajemo teletu piti staro, že skisano mleko ali celo pokladano zmrazjeno, plesnivo ali kako drugače pokvarjena krmila.

■ Zelo nevarna je tudi kislina trava z močvirnih travnikov. Prehiter prehod z mleka na zeleno krmo tudi rad povzroča neješčnost. Obolenemu teletu pomagamo z napolni kamillnega čaja, prekuhanim lanenim semenom, taninom v mleku, klajnim apnom, od novejših zdravil pa z sulfogvanidinom in z antibiotiki.

Za prebavne motnje konj imamo posebno ime — trebušno grizenje ali kolika. Konj ima majhen in občutljiv želodec in zadostuje že pretrda ali prekratka rezanica, mokasto krmilo, kislo ali plesnivo seno, spargana detelja, napajanje potnih živali s premrzlo vodo, prehlad ali preobilno krmiljenje, ko konj počiva, in težave so tu. Žival začne stopicati, udarja z nogami po tleh in se ozira proti zadku.

■ Potrebno je poznati vzroke, da bolezen lahko preprečimo. Resda lahko pomaga veterinar z injekcijami, vendar kljub temu veliko konj zaradi kolike celo pogine.

Inž. M. L.

Dr. Jože Brilej — Boljko je bil na Kočevskem zboru odposlancev slovenskega naroda kot delegat partizanske vojske; takrat je bil politkomisar VII. korpusa. Kot podpredsednik skupščine SRS se ho danes udeležil tudi slavnostnega zasedanja slovenske skupščine v Kočevju.

Naš vsestranski notranji razvoj, kakor tudi razvoj svetovnega položaja, in še posebej najnovejši dogodki v mednarodnem socialističnem gibanju postavljajo pred našo celotno družbo, pred mladino, kmete in intelektualne delavce, pred vse delovne kolektive in družbeno-politične organizacije tako izredno velike, zahtevne in neodložljive naloge kot malokatero obdobje v vsem povojnem revolucionarnem času.

Stopili smo v odločen boj za uresničitev družbene in gospodarske reforme, ki pa hkrati pomeni tudi boj za končno zmago samoupravljanja kot najsolidnejše osnove za nadaljnji razvoj demokratične socialistične družbe. Smernice predsedstva in izvršnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije obvezujejo ne samo komuniste, temveč vse napredne družbene sile za odločno rešitev vseh tistih vprašanj in nalog, ki so sedaj najbolj pereča in najvažnejša. Izvrševanje nalog, ki jih postavljajo smernice, pa pomeni obenem tudi priprave za bližnje kongrese Zveze komunistov, na katerih naj bi se še bolj okrepila avantgardna vloga Zveze komunistov, ki naj se organizira tako, da bo še bolj sposobna izpolnjevati naloge, ki se postavljajo pred njo in pred celotno družbo danes in ki se bodo postavljale jutri. Ob tem pa vse globlje politične krize, v katere padajo odnosi med državami v Evropi in na svetu, in še posebej kriza v mednarodnem socialističnem gibanju in med socialističnimi državami ter v zvezi s tem nevarnosti, ki grozijo našemu neodvisnemu socialističnemu razvoju, naši neodvisnosti in miru na svetu na sploh, vse to še posebej nalaga naši družbi krepitev vseljidske obrambe, še uspešnejši in hitrejši razvoj našega samoupravnega sistema, hkrati pa še bolj intenzivno sodelovanje v mednarodnem delavskem gibanju.

Vse te naloge, ki se danes postavljajo pred narode socialistične Jugoslavije, pa samo potrjujejo, da revolucionarni boj, ki so ga začeli jugoslovanski narodi leta 1941 še ni končan in da se v spremenjenih pogojih in spremenjenem položaju neprenehoma nadaljuje.

Čeprav moramo vse svoje delo in svoje sposobnosti posvetiti izpolnjevanju teh nalog, ki se danes postavljajo pred narode socialistične Jugoslavije in tudi pred slovenski narod, in se bodo morda v še zahtevnejši obliki postavili jutri, pa je — prav zaradi kontinuiranega revolucionarnega boja

Jože Brilej: OB 25. LETNICI KOČEVSKEGA ZBORA

in poglobljanja izkušenj, pridobljenih v dosednji revolucionarni praksi — potrebno imeti pred očmi ne samo revolucionarna izhodišča našega boja, temveč tudi vso pot, ki jo je prehodil slovenski narod v tej revolucionarni dobi. Ni nobenega dvoma, da prehojena pot in že priborjene zmage in pridobljene revolucionarne izkušnje pomenijo za vse nas nove navdihe za bitke, ki nas še čakajo.

3. oktobra bo slovenski narod slavil 25. obletnico ene največjih zmag, ki jo je izvojeval v zadnjih tisoč letih. Od 1. do 3. oktobra, pred 25 leti, sredi vojne, ko so fašistične armade še držale pod svojo oblastjo celo Evropo od francoske obale do predmestja Moskve in od Narvika v Norveški do Sicilije, so se sredi ogorčenih bojev, ki jih je bila za zakletim sovražnikom slovenska narodnoosvobodilna vojska, prvič v naši zgodovini zbrali svobodno izvoljeni odposlanci slovenskega ljudstva in zastopniki narodnoosvobodilnega gibanja iz vseh slovenskih dežel. Ze samo to dejstvo je dalo in daje prvemu Zboru odposlancev slovenskega naroda izreden zgodovinski pomen. Na tem zboru je sodelovalo 573 neposredno izvoljenih in 78 delegiranih odposlancev. Bil je to zbor, ki je zrasel na temeljih pristne ljudske demokracije in iz najusodnejšega boja, kar jih je kdaj bojeval naš narod. Lahko rečemo, da je v Kočevju prvič v svoji zgodovini, po svojih demokratično izvoljenih odposlancih, spregovoril slovenski narod sam ter sam na svoji zemlji in pod zaščito svoje narodnorevolucionarne vojske odločil in odločil o svoji usodi in o svoji bodoči poti.

Zbor odposlancev slovenskega naroda na tem zasedanju ni le v celoti odobril in potrdil pravilnost dotedanje

odločna pripravljenost slovenskega ljudstva, da se pod političnim vodstvom Osvobodilne fronte in njenega revolucionarnega jedra Komunistične partije Slovenije bori ne le za svojo nacionalno, temveč tudi za socialno osvoboditev, za demokratično ljudsko oblast. Zbor se je brez vsakega omarovanja izjavil za novo, demokratično in na narodni enakopravnosti temelječo državno skupnost narodov Jugoslavije ter izvolil 42-člansko delegacijo, ki naj bi predstavljala celotni slovenski narod na II. zasedanju Protifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije (AVNOJ). Poleg tega, da je zbor odposlancev razpravljal o neposrednih vojaških, političnih in gospodarskih nalogah, ki jih je pred slovenski narod postavil oborožen boj, o organizirani obrambi osvobodilnega ozemlja, o potrebi razširitve vojaških operacij na vso Slovenijo, o mobilizaciji v narodnoosvobodilno vojsko vseh za orožje sposobnih in o potrebi krepitve v boju porojene ljudske oblasti, pa je na koncu svojega zasedanja sprejel proglas, v katerem je bilo med drugim zapisano:

»Kot prvi svobodno izvoljeni poslanci, zbrani sredi najhujših bojev za narodni obstanek izpovedujemo v imenu vsega borečega se ljudstva, da je slovenski narod danes končno veljavno stopil v krog suverenih narodov.«

V skladu s tem je zbor izvolil plenarni Osvobodilne fronte slovenskega naroda (Slovenski narodnoosvobodilni odbor) kot najvišji organ oblasti slovenskega naroda. Ta plenarni — prvi slovenski parlament — se je na svojem prvem zasedanju v Črnomlju februarja 1944 preimenoval v Slovenski narodnoosvobodilni svet (SNOS).

Tako se je sredi najhujšega, oboroženega boja slovenskega naroda široko demokratično izvoljeno telo kon-

Hkrati pa je zbor izvolil delegate kot predstavnike te suverene slovenske narodne oblasti v takrat najvišje predstavniško telo vseh narodov Jugoslavije, v AVNOJ.

Z demokratično izvolitvijo odposlancev slovenskega naroda in s sklepi, ki jih je Zbor odposlancev sprejel na kočevskem zasedanju, smo Slovenci po tisoč letih položili temelje svoje državnosti, ustvarili smo svojo državno skupnost in »končno veljavno stopili v krog suverenih narodov«, ki sami odločajo o svojem notranjem razvoju in tudi o svojih odnosih z drugimi narodi sveta.

Zato se je slovenski narod pred 25 leti na Kočevskem zboru in vsi jugoslovanski narodi na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu odločili, da bodo enotno in brez kompromisov branili svojo svobodo in svojo suverenost, svojo pravico, da sami izbirajo pot v notranjem socialističnem razvoju ter svoje akcije v mednarodnih odnosih.

Zato ni nič čudnega, da se je slovenski narod v sedanjih dramatičnih dneh in tednih enodušno pridružil odločnemu protestu vseh jugoslovanskih narodov proti politiki sile v mednarodnih odnosih, pa naj jo skuša uveljaviti kdor koli in kadar koli, naj bo to v Vietnamu, na Bližnjem vzhodu ali pa v Češkoslovaški. Odločno zavrača varuštvo in vsakršno hegemonijo, pa naj bo idejna, politična ali ekonomska. Jasno se namreč zavedamo, da so resno ogrožene življenjske vrednote, suverenost, svoboda, demokracija in enakopravnost socialističnega razvoja ne samo češkega in slovaškega naroda, temveč tudi vseh drugih narodov, ki so stopili na pot neodvisnosti in napredka.

Kot nekoč v Kočevju in dva meseca kasneje v Jajcu morajo biti naša volja, naši napor in naše akcije osredotočene na krepitev naše sposobnosti za vseljidsko obrambo proti vsakemu nasilju nad našimi narodi in našo neodvisnostjo. To pa v naših v 25-letnem razvoju spremenjenih razmerah pomeni: utrjevati in še naprej razvijati uveljavljanje tistih osnovnih načel in uresničevanje tistih ciljev, ki so tako jasno prišli do izraza na Kočevskem zboru in na II. zasedanju AVNOJ.

V našem revolucionarnem boju je slovenski narod z ustanovitvijo Osvobodilne fronte, z njenim jasnim programom, z oboroženo vstajo proti okupatorju ter z zgodovinskimi sklepi na Kočevskem zboru za ceno ogromnih človeških in materialnih žrtev postavil čvrste temelje svojemu neodvisnemu, demokratičnemu, socialističnemu razvoju. Z zagotovitvijo neodvisnosti naše državne skupnosti so bili ustvarjeni pogoji za lasten, svobodni socialistični razvoj, v katerem postaja človek gospodar svojega dela in svoje usode. Ustvarjena je bila čvrsta osnova za neoviran materialni in kulturni razvoj slehernega izmed jugoslovanskih narodov na podlagi enakopravnosti in vzajemne solidarnosti in enotnosti. Razvoj mednarodnega položaja in še posebej globoka kriza, ki je zajela mednarodno socialistično gibanje in odnose med socialističnimi državami, nam narekujejo odločno pripravljenost, da z vsemi silami branimo naše največje pridobitve, katerih temelji so bili postavljeni pred 25 leti na Kočevskem zboru in na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu.

»SLOVENC! — Vso oblast na osvobojenem slovenskem ozemlju sta prevzeli Osvobodilna fronta slovenskega naroda in narodnoosvobodilna vojska Slovenije kot sestavni del narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije. — Vse preizkušnje, ki so še pred nami, moramo prebiti v nezlomljivem ofenzivnem duhu z voljo, do kraja osvoboditi domovino in doseči osvoboženo in združeno Slovenijo v svobodni in demokratični Jugoslaviji.« — To so besede iz programa, ki ga je ob prevzemu oblasti izdal izvršni odbor OF 12. septembra 1943. Od 1. do 3. oktobra 1943 pa je že bil v Kočevju zbor odposlancev slovenskega naroda. Na sliki: v dvorani Ščerkovega doma v Kočevju je pod preroškimi besedami Ivana Cankarja zasedal prvi slovenski parlament.

poti Osvobodilne fronte, čeprav je ta pot terjala ogromne žrtve, temveč je pred vsem svetom potrdil, da je samo neizprosno, oborožen boj rešil slovenski narod pred uničenjem. Na zasedanju je bila prav tako poudarjena

stituiralo kot najvišja slovenska narodna oblast in kot najvišji oblikovalec in ustvarjalec vsenarodnega političnega gibanja, ki se bori za osvoboditev slovenskega naroda in za demokratične pravice slovenskega ljudstva.

Gospodarstvu gre vedno bolje

Izjema so le nekatere delovne organizacije, ki so odvisne preveč od gospodarskih in političnih razmer v svetu — Med največjimi uspehi dograditev nove šole — S pomočjo občanov in delovnih organizacij je lažje urejati komunalne zadeve

— Pred občinskim praznikom bi radi zvedeli, kako ocenjujete letošnji položaj gospodarstva v občini v primerjavi s preteklim letom?
— Reformni ukrepi so

naše gospodarstvo občutneje prizadeli šele lani, letos pa že čutimo prve ugodne rezultate reforme. Neto produkt in dohodek, ki sta se lani prvič znižala v primerjavi s prejšnjim letom, sta letos spet ob-

ko vas, Trato in ob Tomšičevi cesti itd. Zelo ugodno ocenjujem prizadevanja občanov in delovnih organizacij za reševanje komunalnih zadev. S takim sodelovanjem hitreje in lažje urejamo tiste komunalne zadeve, ki jih sicer še dolgo ne bi mogli. Za tako sodelovanje se bomo zavzemali tudi v bodoče. Marsikatero naselje namreč še nima primerne pitne vode, dobrih cest in poti, nekatera pa niti elektrike.

— Katere so bile glavne investicije v občini v zadnjem letu?

— Gradnja nove žage in tovarne ivernih plošč pri LIK, modernizacija delavnice AVTA in nakup tovarniakov, polaganje podzemnega električnega kabla, postavitve spomenika in kostnice borcem NOV, modernizacija trgovskih lokolov v mestu in na deželi; zelo pa se je povečala gradnja zasebnih stanovanj. Sveda ne smemo pozabiti, da smo letos popolnoma dogradili novo osnovno šolo v Kočevju, kar sodi med naše največje uspehe.

— In za zaključek?

— Čestitam občanom za praznik. Želim jim, da bi ga prijetno praznovali, predvsem pa jim želim veliko osebnega zadovoljstva in uspehov pri delu.

JOŽE PRIMC

OBČINSKA SKUPŠČINA KOČEVJE

Občinska konferenca SZDL — Komite občinske konference ZKS — Občinski komite ZMS — Občinski odbor ZZB NOV — Občinski sindikalni svet.

Za občinski praznik in 25-letnico Zbora odposlancev Slovenskega naroda prirčne praznične vsem občanom z željo, da bi si tudi v prihodnje prizadevali za napredek na vseh področjih!

Prisrčne tovariške pozdrave vsem odposlancem iz zgodovinskega 1943. leta in vsem gostom na današnjem jubilejnem srečanju!

ČETRT STOLETJA POZNEJE:

„Bilo je veličastno!“

pravi Pavla Bradač iz Dolge vasi, ko se spominja Kočevskega zbora

S Pavlo Bradačo, upokoženko iz Dolge vasi pri Kočevju, je prijetno kramljati, posebno še o letih boja in povojni graditvi. Kdo ve, kolikokrat sama pri sebi ponovno hodi po poteh, ki jih je z neverjetnim trdom

PAVLA BRADAČ

prehodila. Ocenjuje svoje delo, uspehe in neuspehe, primerja pričakovanja z resničnostjo, ugotavlja, kaj je bilo prav in kaj napak.

Klepetava o njeni preteklosti o zadnjih 25 letih. Bila je ena najvidnejših bork za lepši današnji dan. Nikdar si ni privoščila miru, saj je bila prepričana, da je to razkošje, kateremu se mora zaradi preobilnega nujnega dela odreči. In se mu je. Ostala je taka, kakor je učil njen sodelavec in učitelj Jože Šeško, da mora biti revolucionar: pošten, delaven, vztrajen, nepopustljiv, predvsem pa — človek. Taka je bila med

vajno, po vojni, taka je še danes.

Govoriva o dneh pred četrto stoletje o Kočevskem zboru. Razži se v spominih, kot bi vse še enkrat doživljala...

— Veliko se je spremenilo v zadnjih petindvajsetih letih — odgovarja na vprašanje, kakšni občutki jo obhajajo ob pomembni obletnici. — Z besedami sploh ne morem opisati, kako sem bila tedaj srečna. To, kar se je dogajalo, človek lahko le občuti, sicer pa so še tako lepe besede premedle. Mnogi do tedaj še niti nismo vedeli, kaj ustvarjamo, čeprav smo se borili že tretje leto. Šele na zborovanju prve oktobrske dni smo se povsem zavedeli pomembnosti našega dotedanjega dela in dni, za katere smo naporno začutili, da bodo prešli v zgodovino.

Najbolj pretresljivo je bilo, ko so zbor pozdravili zastopniki partizanov, Mara Rupena pa je o ženski enakopravnosti govorila vsem ženam iz srca. Med najpretresljivejše in najveličastnejše nastope na zboru pa vsekakor sodi govor Ivančičeve mame z Gore; iz nje je spregovoril ves trpeči slovenski narod... Vse nas je družilo tovarštvo, bratstvo. Bili smo kot ena družina. Prav to tovarštvo pa danes močno pogrešam. Razlike med ljudmi so prevelike, preočitne. Kot bi pozabili marsikaj, česar ne smeli...

»Ugodne posledice uresničevanja reforme občutimo letos tudi v kočevski občini.« je med drugim dejal našemu novinarju predsednik občinske skupščine

čutno porastla, pa tudi število zaposlenih se je začelo večati. Seveda imajo nekatere gospodarske organizacije še težave, vendar le tiste, katerih prodaja proizvodov je odvisna od zunanjih činiteljev, se pravi od gospodarskih in političnih razmer v svetu. Naše gospodarstvo se pokaže v zelo ugodni luči, če ga primerjamo z republiškim. Pri vseh elementih celotnega dohodka (razen ostanka dohodka za sklade) smo znatno nad republiškim povprečjem. Poudariti pa moram, da bo nujno treba izdelati perspektivni program razvoja Kočevske, v katerem bo obdelan tudi nadaljni razvoj našega gospodarstva.

— Kakšen napredek pa je bil v zadnjem letu dosežen na komunalnem področju?

— Napravljenega je bilo precej, vendar kljub temu nismo zadostili vsem potrebam občanov. V zadnjem letu smo asfaltirali ceste: na Trato, do pokopališča, skozi Salko vas in Tomšičevo cesto, pločnike ob Reški cesti in še več manjših površin; dogradili ali začeli graditi vodovode za Dolgo vas, Trato in Kuželj; nadaljevali z urejanjem struge Rinže; zgradili kanalizacijo skozi Šal-

Končno je bila letos dograjena nova osnovna šola v Kočevju, ki so jo zgradili z nekajletnim samopriskom občanov. Gradnja je stala nad 600 milijonov starih dinarjev, pouk za višje razrede pa se je pričel 10. septembra, ker v najnovejšem, letos zgrajenem traktu šole še ni bilo opreme.

Tako je šola, katere učilnice so bile prej raztresene v treh stavbah po mestu, v glavnem pod eno streho. Nekateri razredi so ostali še na stari Bračičevi šoli. Skupno obiskuje šolo v mestu 1663 učencev, na štirinajstih podružničnih šolah pa je še okrog 850 učencev. Podružnične šole so

nekatero precej oddaljene med seboj, prav tako pa tudi od centralne šole. Med Travo in Predgradom je nad 90 kilometrov, do Trave pa lahko pridejo le prek ribniške občine in mimo treh osemletk v ribniški občini.

Z novim šolskim letom so uvedli na novi šoli tudi kabinetni pouk, kakor ga imajo v mnogih krajih že vrsto let. Stvar je v tem, da imajo za vse predmete stalne predavateljice, učenci pa prihajajo tja le tedaj, kadar imajo določen predmet. Vsako uro se učenci selijo iz učilnice v učilnico. Prednost kabinetnega pouka je v tem, da ni treba vedno prenašati učil po šoli,

prostori pa so veliko boljše izkoriščeni. V dvajsetih učilnicah je v dopoldanski izmeni zdaj kar 26 oddelkov, to pa pomeni, da je v eni izmenici lahko veliko več učencev kot pri prejšnjem načinu pouka.

Letos so se osebni dohodki prosvetnih delavcev nekaj popravili in pričakujejo še njihovo nadaljnjo rast. Težave pa so še vedno pri materialnih izdatkih; učila so pomanjkljiva ali pa jih sploh ni, vzdrževanje šol stane silno veliko, denarja zanj pa ni. Prosvetni delavci opozarjajo, da bo treba tudi v tem storiti čim prej odločne ukrepe. GF

SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZK KOČEVJE

Uprli se bomo vsaki agresiji

Kočevske komuniste bo na 9. kongresu ZKS zastopal Bruno Ciglič

V petek dopoldne je bila v Kočevju seja občinske konference Zveze komunistov, kateri je prisostvoval tudi zastopnik CK ZKS Rudi Bregar. Na seji so obravnavali politično situacijo doma in v svetu ter delo komiteja in vseh komunistov v občini v zadnjem letu, razpravljali o kandidatih za vodilne organe ZKJ in ZKS ter izvolili delegata za 9. kongres Zveze komunistov Slovenije.

Predsednik komisije za organizacijo in metodo dela ZK v občini Ivan Vesel je podal poročilo o delu komunistov v zadnjem letu, posebej pa je spregovoril še o dosežkih pripravih v zvezi z narodno obrambo in vseljudskim odporom.

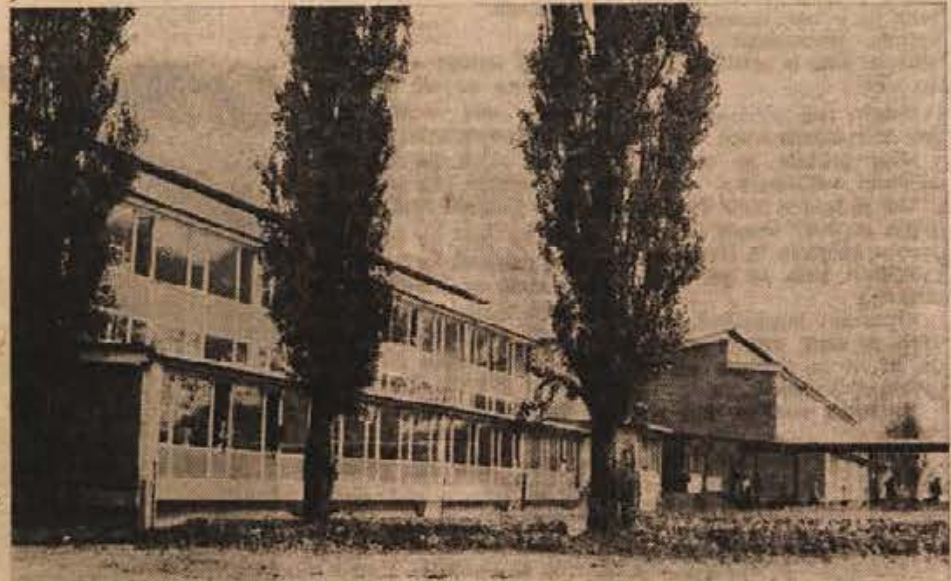
V zadnjem letu je bilo opravljeno obsežno idejno-politično in organizacijsko delo. Osnovne organizacije in komunisti v celoti vedno bolj čutilo, da mora ZK postati in ostati idejna sila v reševanju najaktualnejših družbenih in političnih vprašanj. Osnova temu mora biti komunist — posameznik, aktiven in samoiniciativen, ne pa vključen v stare delovne kalupe in šablone. Delo Zveze komunistov

mora ostati tudi v novih pogojih tesno povezano z družbenim dogajanjem. V tem času je prišlo do pomembnih kadrovskih in organizacijsko-političnih sprememb v vseh strukturah ZK, ki že kažejo nove vidike političnega in idejnega dela komunistov v skladu z novo družbeno vlogo ZK, je poudaril tov. Vesel. Politična dejavnost komunistov v gospodarstvu in družbenih službah, še kaže vse več novih obeliskov, ki ne pomenijo več politične intervencije arbitriranja in vsiljevanja političnih odločitev izven samoupravnih struktur. Vse bolj odločujoče je neposredno angažiranje komunistov znotraj teh struktur in njihovih organov.

V tem času se je število osnov-

nih organizacij zmanjšalo od 42 na 18, delo komunistov pa se usmerja predvsem v aktivnost v različnih aktivnih, na delovnih mestih, v samoupravnih in drugih organih itd. Značilna za preteklo obdobje je tudi večja skrb za uresničevanje reformnih načel in za krepitev delavskega samoupravljanja. Prav to, skrb za uresničevanje reformnih načel in utrjevanje samoupravljanja, pa so na konferenci uspešno povezali s prizadevanji za organizacijo splošne narodne obrambe.

Na seji so govorili tudi o sprejemanju mladih v članstvo ZK, čemur bo treba v prihodnje posvetiti še večjo skrb, predvsem pa se je razprava sukala okrog organizacije vsenarodne obrambe. V tem so v Kočevju dosegli že lepe uspehe, predvsem v zadnjem času, poudarili pa so, da je bilo doslej to vprašanje vse preveč zanemarjeno in da se moramo dobro zavedati, da je naša najboljša obramba notranja trdnost, s katero bomo lahko odločno nastopili proti kakršnikoli agresiji, bodisi vojni, ideološki ali politični.

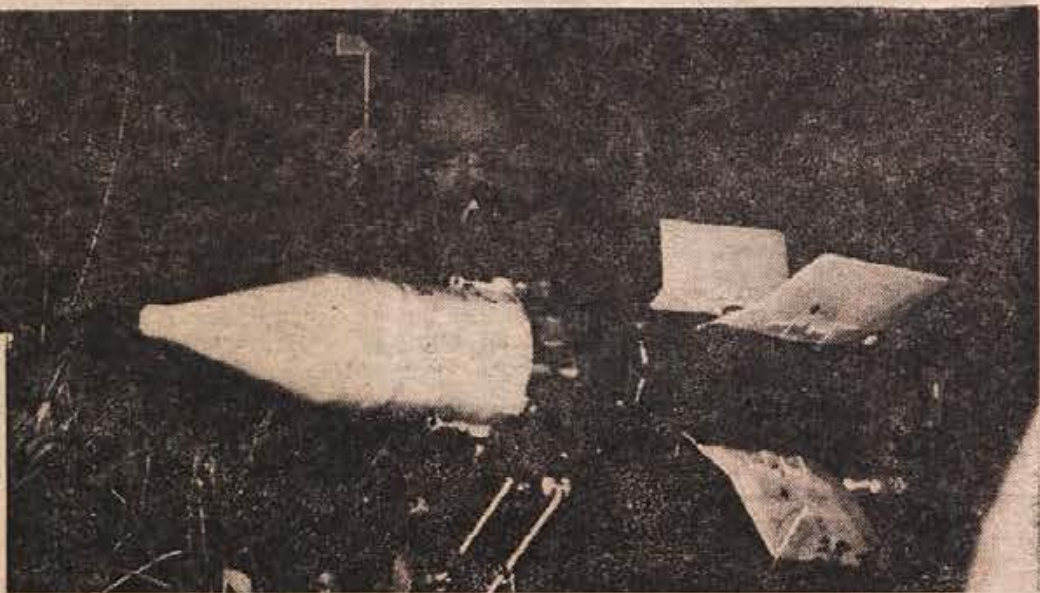

Nova osnovna šola v Kočevju, ki so jo gradili od 1965, je dograjena. Veljala je nad 6 milijonov dinarjev. Z novim šolskim letom je šola opustila dosežanje učilnice v gimnaziji, a v stari šoli še vedno »posluje« 18 oddelkov, medtem ko jih je v novi 35. V šolo hodi v Kočevju pribl. 1700 otrok, šestih razred pa ima kar 9 oddelkov! (Foto: Jože Primc)

"Vam je treba kaj pomagati, tovariši?"

jih je vprašal kmet Marko

Prišli smo v neko višjo vojaško komando, da bi obiskali nekatere enote in pisali o njih. Jesenske vaje že davno potekajo. Vojniki in starešine na poligonih preživljajo dneve in noči brez normalnega spanja, da naporov sploh ne omenjamo. Jesen je že prinesla s seboj dež, meglo, razmočena tla in hladen zrak. V šotorih in rovih ni prijetno... V takih pogojih smo spoznali vojake in starešine artilerijskih enot, katere smo v zadnjem času obiskali pri njihovih vajah.

IZ komande smo vidi, Stjepana Sabola in podšifil po sledi nekega sporočila — do njegovega avtorja. Pot nas je peljala po slabi vaški poti do poligona enote tovariša Dušana Mihalca. Dolgo smo se mučili, preden smo enoto našli. Pričašovali smo velik tabor, šotore. Vendar jih ni bilo nikjer. Nemara so se izgubili nekam v zemljo...

Komandant: Dušan Mihalčič
Našli smo tudi druge vojake v gozdu ob topovih, pri vaji. Kot zaključek o tej enoti bo najbolje, če povem, kako jo je pohvalil komandant zagrebske armijske oblasti generalpolkovnik Djoko Jovanović:

»Pri vojakih se človek navadi na vse, tudi na vkopavanje in maskiranje.«

Obrazi vojakov zadovoljno sijajo, čeprav izražajo tudi napore in prečute noči. Saj so odlično opravili obstreljevanje ciljev na zemlji in v zraku. Tudi letos so si ohranili vzdevek najboljših protiletalske enote...

Hitro smo se morali posloviti, ker je enota odhajala na drugo borbeno nalogo.

Obiskali smo nekaj postojank in rogov. Orožje je dobro prikrito in težko ga zagledati. Ustavili smo se pri najbolj oddaljenemu topu težjega kalibra. Ob njem so bili vojniki Joža Torker iz Maribora, Stane Blatnik iz okolice Novoga mesta, Faruk Karakaš iz okolice Zagreba in Dušan Kraljević iz Nikšića.

Res je za tega artilerijskega orjaka težko najti primeren prostor. Z ene strani je nezrela koruza, z druge velik sadovnjak, zadaj pa neprijazni obronki visoke gore...

»Eh, če bi ne bilo tega ljudskega premoženja, bi nam bilo veliko lažje,« je vzdihnil Karakaš in pokazal z roko na rodovitno polje.

Ko so vojaki pri topu ugibali, kam naj ga postavijo,

se je približal neki domačin, za njim pa še drugi.

»Bežimo, tovariš komandir, kmetje prihajajo!« se je pošalil Dušan Kraljević. »Nikar ne sramoti svojega orjaka,« mu je rekel Karakaš. »Kraljevići so znani kot junaki.«

Kmalu je bilo v družbi artilericev deset kmetov. Otrok sploh ni treba omenjati, saj so ti zmeraj med vojaki.

»Vam je treba kaj pomagati, tovariši?« jih je vprašal Marko. »Morda potrebujete vode, hrane, prenočišče?«

»Hvala, tovariš,« mu je odgovoril vojak Blatnik. »To vse imamo... Samo...«

»Tak povejte, fantje, kaj vas bo sram! Saj ste vendar ljudska vojska,« je jezno in resno rekel eden izmed kmetov.

»Saj vem, da potrebujete tole njivo. Moja je, kar brez skrbi kopljite na njo,« je odločno rekel Marko.

»Naa, ne boš,« se je upril kmet Mate. »Postavite top malo naprej, tjele v mojo koruzo. Veš, Marko, lani so bili vojaki v tvojem sadovnjaku, zato je prav, da so letos na moji njivi.«

»Da bi vas zlomek, kaj se pa pričaka?« se je oglasil najstarejši kmet. »Vsaka njiva ni dobra, zato naj vojaki sami odločijo. Oni vedo, kakšen razgled potrebujejo.«

In tako se je zgodilo.

Komandir topovskega oddelka Stane Blatnik je odločil, naj bo to Markova koruza. Kmet Mate je bil užaljen, pa kaj je mogel! Markova njiva je bila primernejša za postojanko težke havbice.

»Saj nisem jaz kriv, da je moja njiva boljša za taktiko,« je zadovoljno rekel Marko.

Matu ni bilo prav. To je opasal tudi komandir topniške enote. Treba je bilo najti še dva prostora za topni-

ško orožje, toda komandir se ni mogel odločiti, da bi vse postavil v Markovo koruzo. Bo precej skode... Ljudsko premoženje je treba varovati.

»Tovariš komandir,« se je oglasil Mate, »spoglejte, kolikšna je moja njiva, vse tjele dol do potoka. Na nji lahko vkopljemo sto havbic.«

»Lahko, Mate,« je rekel komandir. »Toda skoda bi bila velika. Zato res ne smemo, kaj misliš?«

»To je moja skrb, tovariš komandir,« je rekel Mate.

Tako je bilo odločeno in kmet Mate je dobil dve havbici, dve artilerijski posadki in dva vlačilca in skrbej je za te stvari tako, kakor njihovi sarašine. Treba je bilo samo še odstraniti ostanke zemlje s kamenja. S skupno močjo vojakov in kmetov je bilo tudi to hitro opravljeno.

Bila je že kar trda noč. Mladi topničarji so požajali svoje suhe obroke za večerjo. Medtem sta Mate in Marko prinesla od doma metle in počistila še zadnje ostanke prsti. Havbice so že bile globoko v zemlji.

■ Tokrat sem povedal le dve prigodi s poligona naših artilericev. Toda s tovariši sem bil priča še mnogih drugih vrtil naših vojakov in občanov. Nisem vam povedal o delegaciji 60 ljudi, ki je obiskala vojske na vajah, o paketih, polnih čokolade, keksov in različnih pijač, ki jih je poslala mladina... Ne o neki ženski, ki je prišla v vojaški tabor in povedala, da je neki tuj državljan spraveval, koliko je tod enot, kakšno tehniko imajo, kako so oborožene... Ne o mladincih in mladinkah, ki so prinašali cvetje in ga sadili po praobranih rogovih.

■ Presneljivo in vse hvale je vredno, kar na letošnjih jesenskih vajah življajo nekatere enote zagrebske armijske oblasti. Velika vnaša vojakov in starešin je premagala vse težave — dež, razmočeno zemljo hladne noči. Razburljivo je bilo gledati kako vojniki artileristi pod poveljstvom svojih starešin ubrano in disciplinirano opravljajo svoje delo in kako skrbno izpolnjujejo vse odredbe.

■ Kot reporter sem že večkrat prej prisostvoval vojaškemu vajam, ki so zmeraj naredile name močan vtis. Toda letošnje vaje so pokazale kako lep in dober odnos imajo ljudje do vojaških enot.

Ljudstvo in vojska sta res eno in isto!

DUSAN BOJANIĆ

»Tam v Novem mestu in v Zagrebu!«

Poiskali smo pomoč in vprašali domačina iz sosednje vasi, ki smo ga našli v sadovnjaku.

»Hej, tovariš! Ali ste videli kje kaknega vojaka?«

»I, seveda sem ga...«

»Kje pa so?«

»I, kje? V Novem mestu pa v Zagrebu,« je rekel starac in stopil k nam.

»Mislili smo, da so vojaki kje tukaj blizu...«

»Kje nekje nas je ustavil šestdesetletni Ivan Tkalec. »Davi som prehodil te griče in dolino po dolgem in počez, toda o kakšnem vojaku niti sledu. Kaj pa bi vojska počela tukaj?«

Ropot motorja je nenadoma petrgal naš pogovor. Stari Ivan je pljunil, bil malo užaljen, malo osramočen. Skušal se je opravičiti:

»Na, jaz jih skrivam, podjetje pa se ti izdajo z motorjem. Jim bom že pokazal, kako je treba varovati skrivnost, ko jim bom za okrepčilo odnesel sliv.«

»Zmanjšajte jim obrok,« smo rekli v šali.

»E, tovariši, tega pa ne morem,« je odgovoril Ivan resno.

Poslovili smo se od »konspiratorskega« Ivana in šli za hrupom motorja. Megla, ki je vstala po dežju, je zapirala pogled, razmočena zemlja pa je naša »campagnolis« ovirala premikanje... No, slednjic smo le prišli na pravo mesto.

Ustavil nas je stražar, vojak Mile Dimitrovski:

»Kaj želite?« je vprašal.

»Prosim dokumente.«

Vse je bilo v redu. Pri vojakih ni šale, zmeraj je potrebna kontrola in čujecost. Zglasili smo se pri snajvišjem.

»Tovariš komandant, ali smo po sledi vašega poročila, ki ste ga nedavno poslali pristojni komandi...«

Pogledimo vsebino tega poročila:

—Kdo ga pošilja? Dušan Mihalčič.

—Komu? Dušanu Bodrozi.

Dodatki:

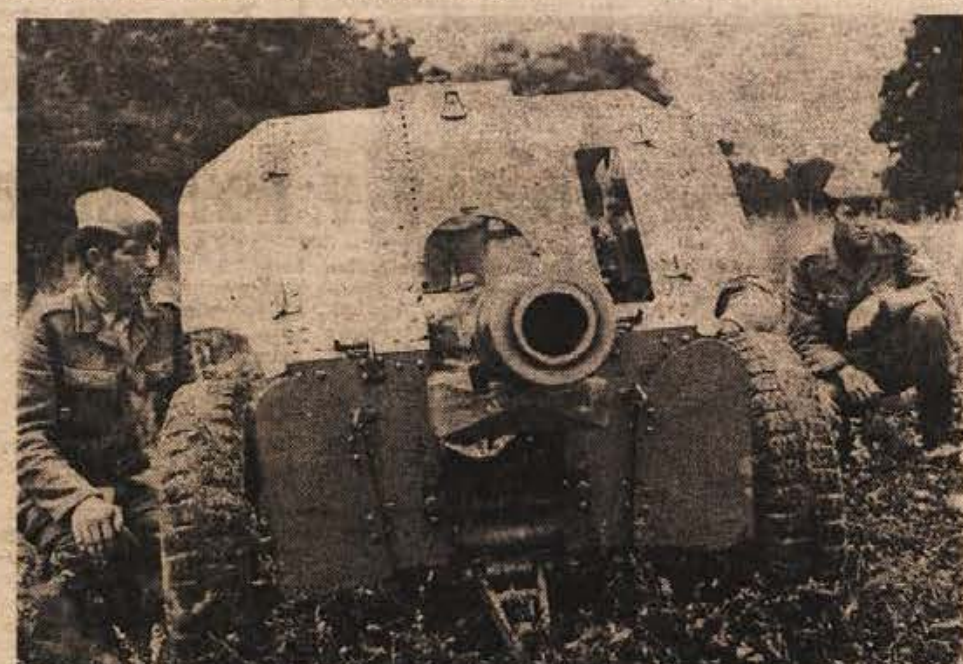
—Disciplina in tovarištvo v enoti odlično. Divizija pripravljena za borbeno nalogo. Nerešenih vprašanj nimamo. Za pohvalo v tisku predlagam vojake Milana Močeta, Momčila Golubovića, Milana Kneževića, Vinka Andrijaše-

Življenje pod zemljo

Vojske in starešine iz enote Radomira Pekovića smo

Topovi v koruzi

Našli smo drugo artilerijsko enoto. Tudi v tej živijo vsi podobno življenje — vojaki in starešine. Sleherni trenutek porabijo za vaje. V tem trenutku je artilerijsko obstreljevanje najvažnejša naloga in dolžnost.

MED POUKOM NA POLIGONU. Zadnja priprava pred streljanjem s topom B-1. V posadki so deseter Ilija Grubišić iz Valjeva, strelec Martin Cvikel iz Celja, pomočnik Dragoslav Stošić, polnilec Ivan Atelšek iz Celja in tempirač Slavko Kranjc iz Krškega.

našli pod zemljo — v rovih.

»Ta enota,« so mi rekli na komandi, »kot zmeraj spoštuje vojno pravilo tudi v miru, na vajah, da živi skriti pod zemljo. In pod zemljo smo jo našli tudi tokrat.«

Tudi že prej je ta enota zmeraj dobivala na vajah odlične ocene za dobro vkopavanje in kritje. Namesto šotorov je zmeraj imela lepo urejena zaklonišča za stanovanje in počitek. To je ena od temeljnih zahtev sodobnega vojskovanja.

»Koliko časa ste porabili za to delo?«

»Petdeset odstotkov manj od predvidene norme,« je odgovoril R. Peković.

»Ko vemo, zakaj vse to delamo, potem gre zlahka,« je pripomnil vojak Krsto Todrović.

»Saj to ni nič,« se je oglasil še vojak Blagoje Stanoje-

VSAK TRENUTEK BO POGILO, Artilerici iz enote Ilije Jankovića so pripravljani.

Kako pa je bilo res na Dolgih njivah?

Kot hčerka pokojnega Matije Zidarja z Dolge njive stejem za dolžnost, da trebanjskemu dekanu Rajku Lesniku, kakor tudi javnosti pojasnim celotno zadevo glede vsiljevanja cerkvenega pogreba. Zadeva javnosti ni pravilno osvetljena, kot jo opisuje dekan v Trebnjem. Niti niso točne vse izjave, ki mu jih dajejo, kakor pravi, »trezni ljudje« te okoliče.

Poglejmo resnici v oči!

Česar nimam, tudi skupščina ne more vzeti

V članku pod naslovom »Tudi letos brez izrednega prispevka?« je med drugim že v podnaslovu napisano: »Skupščina odpoklicala dva nedelavna člana in v tekstu: «V dveh novomeskih volilnih enotah je skupščina razpisala nadomestne volitve, ker je skupščina na predlog izvršilnega odbora odpoklicala svoja člana Simona Simonitiča in Veljko Troha. Simonitič in Troha se nista udeleževala se skupščine, čeprav sta bila redno obveščena. To je prvič, da je skupščina na podlagi statuta vzela mandat svojima članoma.»

V zvezi z zgoraj navedeni mi dejstvi v zadnjem Dolenjskem listu izjavljam naslednje:

Res je, da se nisem udeležil niti ustanovne niti nobene druge skupščine skupnosti socialnega zavarovanja. Tega nisem storil morda zato, da bi na tak način pokazal, kako malo cenim delo tega pomembnega foruma, temveč zato, ker smatram, da nisem član te skupščine.

1. Nič me ni nikdar vprašal, ali želim delati v tem telesu. Menim, da bi morala skupščina razpolagati z mojim pristankom na članstvo v skupščini. Tega pristanka nima.

2. Ko me je predstavnik občinskega sindikalnega sveta postavil pred dejstvo, da sem bil predlagan v skupščino, sem odklonil delo v skupščini skupnosti socialnega zavarovanja, ker sem bil družbeno in politično angažiran drugje.

3. Ko sem prvič prejel material za skupščino, sem ga vrnil z navodilo, da nisem član skupščine.

4. Delovna organizacija, kjer delam, me ni iznutila in skupščino socialnega zavarovanja. Predloga enega člana delovne organizacije pa nisem smatrali za mandat za člana skupščine.

5. Ker mandata nisem sprejel, mi ga skupščina tudi ne more vzeti.

Ko skušam poiskati krivdo za nastali nesporazum, jo najdem v sebi toliko, da nisem odločneje in pismeno povedal svojega stališča do dela v skupščini. Funkcionarjem skupščine pa seveda zamerm to, da človeka kaj hitro obsodijo za nedelavnega, ne da bi v dveh letih poskušali poizvedeti, kaj je z njihovim članom, ki ga ni nikdar na seje skupščine.

VELJKO TROHA, profesor na gimnaziji v Novem mestu

Od leta 1952 sem s svojo družino živela pri očetu Matiji Zidarju! Ob njegovi teški bolezni sem bila vedno z njim. Delila sva si vse dobro, slabo in hučo. Zelle po cerkvenem pogrebu oče ni nikoli imel. Če bi to želel, vem, da bi mi to tudi zaupal prej kakor vsakomur drugemu, saj je dobro vedel, kaj si v družini pomenimo. Je pa res, da so mu nekateri hoteli verska čustva naravnost vsiliti; to je bilo že pred tremi leti, kar pa je odločno zavrnil. Ob zadnji bolezni smo ga vprašali, kaj naj naredimo v primeru smrti. Rekel je, da želi civilni pogreb z godbo, ki naj bi ga spremljala prav od doma. To željo smo mu tudi izpolnili.

Ne vem, kako more dekan v Trebnjem v svojem pismu trditi, da je pokojni oče še leta 1963 skrbel za cerkev in zvonjenje, kar ni resnica. Res je, da je nekoč bil cerkvenik na

Dolgi njeni, in to do leta 1933. V takratnih časih mu je bilo to nujno. Takrat pa dekana Lesnika še ni bilo v Trebnjem, zato tudi ni imel vlitacije na Dolgi njeni.

Župniku Kotarju iz Sentlovenca je bilo ob prihodu na obisk takoj ločno pojasnjeno, da tega ne dovolimo in da to niso očeteve želje (to sva mu povedali jaz in moja hčerka). Župnik pa je kljub temu rekel, da se bo vrnil in očeta mazilil. To mu je nazadnje moral prepričati moj mož, ki je stopil za njim in mu dejal, naj se ne vrača. Ne vem, čemu župnik Kotar ni bil toliko razgledan, da bi se zavedal, da tu ni vmes nobenega posrednika. Njegani klicali nihče od svojcev, to pa bi župnik moral upoštevati in ne bi bilo danes toliko komentarja o tem. Čudim se, da župnik v Sentlovenca takrat ni ničesar ukrenil med svojimi treznimi verniki, ko so širili tako neresnične vesti o odnosih med nami in njim ob njegovem obisku.

Naš oče je bil miren, skromen in tih človek. Tak naš je tudi zapustil. Zato naj bo dovolj in ne želim

o njem nobenega komentarja več.

SLAVKA PERUS
Dolga njiva 16
p. Velika Loka

„Imam mnogo volje do življenja“

62-letni Tone Sušin, nekdanji železničar, doma iz Račice pri Loki, nam je po svojem znancu postal naslednje pismo:

Usoda je hotela, da sem se pred 12 leti ponesrečil, in ko sem se po več mesecih zdravljenja v bolnišnicah vrnil domov, mi je invalidski voziček postal edino vozilo, ker z nogami nisem mogel več gibati. Kot upokojenec imam skromen dom in živim z družino: ženo, hčerko, zetom in malo vnučico.

Kljub teži usodi, ki me je dotekla, imam veliko veselja do življenja. Ker sem vedno privezan na posteljo in voziček, mi časopisi pomenijo razen razvedrila tudi stalen stik z življenjem okoli mene in pismo iz domačih krajev. Ze deseto leto sem naročen na Dolenjski list, in ko sem se pred 5 leti iz Račice preselil v Pragersko, mi je ta vez postala še dragocnejša.

TONJE SUŠIN,
Pragersko 131

Ob 50-letnici bojev za severno mejo

Tovariš urednik!

V nedeljo, 6. oktobra, bo v Novem mestu proslava ob 50-letnici bojev za severno mejo. Udeležili se je bodo še živeči Maistrovi borci. Vabljeni so tudi drugi, posebno mladi ljudje, ki naj zvedo kaj več o junškem boju za ohranitev slovenske zemlje, za obstoj slovenskega naroda.

Graditev naše samoupravne družbe temelji predvsem na revolucionarnih pridobitvah narodnoosvojiteljskega boja, v katerem si je slovenski narod izbojeval svojo državo.

Proslava ima globlji smisel: opozori naj na to, s kakšnimi žrtvami je bila priborjena svoboda slovenskega naroda. To je sedaj, v času nasilij velikih nad malimi narodi, nadose pomembno. Na vsakem koraku, ob vsaki priložnosti moramo pokazati velikim silam, da nečemo nikomur hlapčevati, da hočemo ostati svobodni, suvereni narod v okviru Jugoslavije, da ne priznavamo dogovorov velikih sil, ki potekajo za hrbtom in na škodo malih narodov.

IVAN BOŽIČ
Trebča vas 20
p. Dvor pri Žužemberku

Davki so za nekatere kmete nadloga

Tov urednik!

V časopisu (menda je bilo to DELO) sem prebral sestavek, v katerem novinar sprašuje, zakaj občinske skupščine nimajo denarja za proračune. Nato sledi ugotovitev, da nekateri gostilničarji v Beli krajini dolgujejo milijone na davkih in da nekateri že dve leti niso poravnali davčnih obveznosti.

Priznati moramo, da takšen zaostanek v plačilu davkov ne more biti samo površnost in malomarnost, pač pa je še sabotaža. Če ima gostilničar predpisanega 20.000 din davka, mora ustvarjati promet, saj mu davek ni bil predpisani kar tako. Če pa je dolžan na davkih kar 35 tisočakov, potem torej že dve leti ni nič plačal! Morala takšni gostilničarji spekulirajo: radi bi si nabrali nekaj milijončkov starih din, nato pa odgovorili obrt. Takšne spekulacije je treba kar najstrožje prijeti, ker škodujejo tudi ugledu večine poštenih gostilničarjev, ki davke v redu plačujejo.

V še omenjenem sestavku piše, da so v zaostanku z davki tudi zasebni kmetje. K temu bi pripomnil, da bi morale uprave za dohodke pri predpisovanju davkov upoštevati razen površine tudi kakovost zemlje ter socialne razmere v družinah. Ni namreč vseeno, če je na kmetiji 6 zdravih, za delo sposobnih ljudi, ali pa je med 6 člani

družine sposoben za delo en sam človek!

Poznam primer 5-članske kmečke družine. Gospodar je star 86 let in je priklenjen na posteljo; gospodinja je stara 79 let in komaj hodi, 46 let stara hčerka je duševno tako prizadeta, da potrebuje stalno varstvo, za delo pa oslanetu še ena hčerka, ki komaj zmora delo v hiši in strežbo bolnih, ter sin, ki sam gara na zemlji. Ali ta družina lahko plačuje davke v enaki višini kot druga, v kateri so vsi zdravi?

V DOLENJSKEM LISTU sem 12. septembra na 6. strani med drugim prebral tudi, kako velike izgube bodo letos v naših kmetijskih zadruharjih. Nekateri zadržuje zmanjšujejo izgube na račun kmeta. S čim pa naj krije izgubo kmet? Če ne bi delal po 14 do 16 ur na dan, bi že davno propadel; da še živi in dela, gre na rovaš njegovega zdravja. Če bi kmet računal svoje delo po ceni, kakor ga računajo v tovarnah, in če bi delal samo 8 ur na dan, bi že zdavnaj izgubil. Pokonci se drži samo

zato, ker je vaje skromnost!

JOZE SKETA
Podbočje

Tudi pohvalimo sprevodnike in šoferje!

Zadnje čase beremo precej pritožb čez šoferje in sprevodnike na avtobusih. Človek dobi vtis, da so kar vsi slabi in neprijazni. Pa vendar ni tako! Zadnjič sem doživel hvale vreden primer.

Ni dolgo tega, ko sem se peljal na kočevski progi proti Ljubljani. S postajališča Dvorska vas smo se odpeljali, ker so vsi vstopili. Po nekaj deset metrih smo ustavili. Vstopilo je dekle. Malo se je doma pomudila. Šofer jo je opazil, ko je hitela proti avtobusu, in ustavil. Dekle-delavka zaradi prijaznosti šoferja ni zamudila službe. Podobna slučaj se je ponovil na Račici. Prav lepo in spodbudno za vse! Šofer je v tem primeru napravil delavkama uslugo, saj jima je omogočil, da nista zamudili službe. Pomagal je tudi družbi, saj je proizvodnja stekla nemoteno.

Takih in podobnih primerov je še in še, niso pa nikjer zapisani. Vse službe so teške in odgovorne, zato ne glejmo prečno vsakega spovedrsljaja.

V. PREZELJ,
Ortnek

MALI OGLAS,

ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljiv uspeh! Prebere ga 130 tisoč gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, učiteljev in vojakov doma in po svetu! — Poskusite!

Lepe pozdrave vsem rojakom v Kaliforniji!

V soboto, 28. septembra, je obiskal uredništvo Dolenjskega lista rojak Jakob Zupančič, upokojeni načelnik plačilnega oddelka največje pošte na svetu, iz Chicaga. Ze 1921 je odšel iz rodnega Otovca v Beli krajini, s čimer je sledil očetu, ki je bil tudi poštar v nekem malem ameriškem mestecu. Z njim je doma na obisku v ljubljani Beli krajini tudi hčerka Elica; oba sta zelo zadovoljna z napredkom v starih krajih, posebej pa nam je rojak Zupančič povedal:

»Take gostoljubnosti, kot jo srečaš v naši Beli krajini, ni menda nikjer drugje: te dni smo hodili na obiske v razne kraje, pa so nas povsod tudi neznanji ljudje takoj povabili na kozarec dobre pijače. Dobro besedo srečaš na vsakem koraku...»

Rojak Zupančič nam je pokazal mnogo dragocenega gradiva, ki prča o delu rojakov Slovencev v ZDA; precej tega je prejšnji teden oddal tudi prof. Jožetu Dularju, ravnatelju Belokranjskega muzeja v Metliki. V našem uredništvu je obudil spomine na svoja dijaška leta, saj je gimnazijo obiskoval prav v Novem mestu. Pouk je imel tako še v starem, kot tudi že v novem gimnazijskem poslopju. Zdaž živi Jakob Zupančič v Los Gatosu v Kaliforniji, kjer je pokopana tudi njegova ljubljena žena Katka Zupančič, ki je umrla lani v začetku septembra. Spomnil se je njenega obsežnega kulturnega in prosvetnega dela, o čemer smo lani v jeseni več poročali tudi v našem pokrajinskem tedniku. Katka, ki je bila doma v belokranjskih Krajih, je bila pomembna kulturna delavka med ameriškimi Slovenci. Ne, kaj njenega gradiva in fotografij je rojak Zupančič pred dnevi podaril Belokranjskemu muzeju.

Se je nanesla beseda tudi na naše delo in Dolenjski list, ki ga Zupančičevi in drugi radi prebirajo. »Samo dolgo hodi k nam čez Ocean, tudi po 6 tednov,« je mimogrede potožil rojak Zupančič. Pokazali smo mu najnovejši številki PROSVETE iz Chicaga, ki pa smo ju tudi mi dobili šele prejšnji teden, dasiravno sta izšli že 22. in 23. julija letos. Kaj hočemo, pošta premori čez morje dolgo pot, z letali pa časnikov ne pošiljamo.

Zupančič je nato podaril za Korenetovč trojčke v Segonjah 10.000 starih dmarjev, nato pa je naročil prisrčno in lepe pozdrave vsem svojim znancem, prijateljem in rojakom v Kaliforniji in drugod po svetu! Prihodnje leto spet pride k nam na daljši obisk.

Pozdrav vsem pionirjem

Tov. urednik!

Zelo rad bi, da bi se vaša vremenska napoved za ta teden uresničila in bi vendar nastopilo lepše vreme. To vam pišemo s svoje delovne konference, ki smo jih imeli danes, 30. septembra, a nam je dež pokvaril ves vnanji del.

Danes smo si izbrali novo vodstvo pionirskega oddelka, ker so nekateri člani letos že na centralni šoli v Sevnici. Pri našem delu smo se najbolj navdušili za krožke. Zanima nas najbolj dramsko-recitacijski krožek, navdušujemo se za šah, najmlajši iz I.

in II. razreda pa se bodo zbirali v pravilnem krožku.

Pred konferenco so nam pisali pozdravno pismo pionirji iz Sevnice. Danes smo jim mi s svoje delovne konference odgovorili in vrnilo pozdrav. Pisali smo pa tudi Društvu prijateljev mladine. Pozdrave smo poslali tudi pokrovitelju našega PO tov. Janezu Vipotniku, predsedniku glavnega odbora SZDL za Slovenijo, in mu teleli mnogo uspehov pri odgovornem delu.

Dež nam je pokvaril športni dan, ker nismo mogli iti po kostanj.

Vsem dolenjskim pionirjem želimo kar največ uspehov pri učenju in delu.

Pionirji PO »Janez Vipotnik« Studenec pri Sevnici

— zanje poverjenik za mladinski tisk: Vinko Engelsberger

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE

MELAMIN KOČEVJE

čestita za 25-letnico kočevskega Zbora poslancev slovenskega naroda in občinski praznik!

Jože Sladič pojde četrtič v Kočevje

Bil je odposlanec slovenskega naroda na Kočevskem zboru 1943 - Takrat smo šli v Kočevje peš, deloma z lojtrskimi vozmi

Kmet s Krasinca Jože Sladič bo prve dni oktobra že četrtič potoval v Kočevje. Prvič je bil tam na zboru odposlanec 1943, drugič na 10-letnici zboru, tretjič na proslavi ob 20-letnici in zdaj pojde na jubilejno 25-letnico zboru odposlancev.

Kadar se snidemo na teh proslavah, nas je smeraj manj - je pred dnevi dejal. To me žalosti, obenem pa sem vesel snidenja z ljudmi, na katere sem res navezan. Tovarištva je bilo večkrat več.

Dobro se spominjam, kako smo potovali na Kočevski zbor 1943. Splohi nismo vedeli, kam gremo. Belokranjci smo se zbrali v Črnomlju, kjer so nas naložili na štiri

lojtrske vozove. Ko so nam povedali, da bo pot dolga in naporna, so nekateri kar odstopili in šli domov.

Peljali smo se, pravzaprav vnes tudi precej hodili, čez Miklarje do Črnošnjic. Nad nami so ves čas letale nemške štorklje. Šele v Koprivniku so nam povedali, da gremo v Kočevje.

Ko smo prišli tja, je bila že noč. Peljali so nas v dvorano, kjer je bilo že polno ljudi. Navdušenja in ploskanja kar ni hotelo biti konec. Imeli smo sestanek vso noč, vso naslednjo noč in še tretjo. Natučno se še spominjam govora Borisa Kidriča in angleškega majorja Jonesa. Tretjo noč sem bil že pošteno utrujen.

Spali smo malo. Čez dan smo dobili vodiča. Našo skupino so peljali v Livold, kjer

smo se nastanili v šoli. Kar smo imeli hrane s seboj, smo kmalu pojedli, potem je bilo bolj težko za prehrano. Z menoj so bili še Janez Šegina, Janez Vitkovič, Janez Zunič, Peter Požek, Renko in Novak, Ivanka Črnica, Regina Fir in še kdo, a se vseh imen ne spomnim več. Nekaj jih tudi ni več živih.

Ko smo prišli v Kočevje ob 10-letnici zboru, je bilo vse drugače, ob 20-letnici pa dvorane sploh nisem več poznal. Pač, edino po napisu, ki je ostal isti: Narod si bo pisal sodbo sam.

Prav radoveden sem, kako bo letos. In odkrito povem, da grem v Kočevje zelo rad. Kadar mi stisnejo roko tovariši, s katerimi sem takrat skupaj nosil glavo napredaj, mi je kar toplo pri srcu. . .

R. BACER

Na 20-letnici Kočevskega zboru je bil narejen tale posnetek. Tovariš Kardelj se rokuje z Jožetom Sladičem

Vabilo borcem in aktivistom

Vabimo vse borec in aktiviste Brkinske in Pivške čete, Istrskega odreda in Vojnega področja, V. bataljona VDV in »ALME VIVODE«, Mornariškega odreda, kurirskih zvez in političnih organizacij, ki so delovale na območju Brk nov, Irske Bistrice, Krasa, Pivke in slovenske Istre na partizansko srečanje, ki bo dne 6. oktobra ob 11. uri v Kozini.

Vse borec in aktiviste, ki jim zaradi netočnih naslovov rismo mogli poslati vabil, prosimo, naj upoštevajo to vabilo in se na proslavi zglasijo v informativni pisarni.

ODBOR ZA PROSLAVO V KOZINI

Odperta srca

Poročali smo že, da je NEDELJSKI DNEVNIK pred tedni obširneje pisal o Plutovih in Korenetovih trojčkih. Pred kratkim so dobili Korenetovi nekaj pošiljk obleke in perila iz Ljubljane, v enem izmed zavrtkov pa je bilo priloženo tudi pisemce:

»DRAGA DRUŽINICA!

V nedeljski številki »Dnevnika« smo brali članek o Vaših trojčkih. Ko se boste vse lihi v novo hišo, želimo Vam in Vašim malčkom veliko srečnih in svetlih dni v prihodnosti, predvsem pa zdravlja! - Lep pozdrav! - Družina Ribnikar.«

Franc Mikec spoznan za krivega

Okrožno sodišče v Novem mestu je obsodilo na 1 leto in 2 meseca strogega zapora Franca Mikca, obenem pa mu je bilo s sodbo odvzeto vozniško dovoljenje za dobo dveh let - Sodba je pravomočna

30. julija lani je v Novem mestu na Cesti herojev prišlo do prometne nesreče. Zaradi njenih posledic je nedolgo zatem umrla ponosna čenka Pavla Fabijan. Franc Mikec, kjučavničar iz Črnošnjic, se je moral zaradi tega zagovarjati na novomeškem okrožnem sodišču.

Ugotovljeno je, da je obtoženec iz malomarnosti z vožnjo proti predpisom tako ogrožal javni promet na cesti, da je s tem spraval v nevarnost življenje ljudi. Okoli

13. ure je 30. 7. 1967 vozil s fičkom iz Ločne proti Novemu mestu. Zaradi prehitre vožnje ga je v ostrem levem ovinku v bližini skladišča Česinskega podjetja zaneslo, tako da je z zadnjo desno stranjo avtomobila trčil v kole-sarko Pavlo Fabijan ter jo zbil na pločnik. Pri tem je ponosna čenka dobila tako hude poškodbe, da je kljub prizadevanju zdravnikov novomeške bolnišnice, da bi jo ohranili pri življenju, 24. avgusta umrla. Zapustila je mo-

ža in leto dni starega otroka.

Obtožencu so po nesreči odvzeli kri ter pri pregledu ugotovili v njej 1,33 promila alkohola. Sodišče meni, da je Mikec prav zaradi vinjenosti tako naglo in nepazljivo vozil. Na odseku ceste, kjer je Mikec vozil s hitrostjo najmanj 80 km na uro, je dovoljeno voziti le 60 km na uro.

Na razpravi je obtoženec priznal krivdo za prometno nesrečo, pripisoval pa jo je le prehitri vožnji, medtem ko je zanikal ožitek vinjenosti.

Senat okrožnega sodišča je Mikca spoznal za krivega in mu prisodil 1 leto in 2 meseca strogega zapora, obenem pa mu je bilo s sodbo odvzeto vozniško dovoljenje za dobo dveh let.

POJASNILO

Podpisani Ivan Zoran, novinar Dolenjskega lista, izjavljam, da članka pod naslovom »Po poteh nekega zločinca«, objavljenega v Dolenjskem listu št. 32 z dne 10. 8. 1967, nisem napisal z namenom, da bi žalil voznika avtomobila Franca Mikca iz Črnošnjic št. 9, niti ga nisem napisal proti njemu, marveč sem hotel bralce le opozoriti na tragične posledice hude prometne nesreče.

IVAN ZORAN

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

Glavanova Stanka bo že te dni gledala televizijske oddaje!

Tovariš urednik!

Zbiranje prispevkov za Stankin televizor je prekosilo naša pričakovanja. Niti mesec dni ni poteklo, pa se je nabralo že 3498,45 dinarjev. Plemeniti darovalci od blizu in daleč, znani in neznani bralci Dolenjskega lista, med njimi tudi bralci iz zamejstva, so pokazali resnično sočustvovanje in človeško pozornost hromi Stanki. S to akcijo pa se je našemu tedniku Dolenjskemu listu zapisala še ena usluga v njegovem vsestranskem poslanstvu; za njegovo uspešno posredovalno pomoč je Glavanova Stanka nadse hvaležna.

Na strehi Stankinega doma je že postavljena televizijska antena, ki jo je namestil Tončkin brat Jože. Tudi televizor je že nabavljen in so ga predstavniki družbeno-političnih organizacij Žužemberka 30. septembra izročili Stanki. Razen televizorja bodo nabavili stabilizator in po možnosti tudi mizico.

Do zdaj zbranih 3498,45 dinarjev so prispevali: obrat ISKRE v Žužemberku 1994,6 din, v KZ Žužemberk 310 din, ZB Žužemberk 300 din, krajevna organizacija RK 100 din, krajevna skupnost Žužemberk 210 din, osnovna šola 190 din, poslovalnica DOLENJKE v Žužemberku 25 din in

posamezniki: Branka Stopar s Kala 17 pri Šentjanžu na Dolenjskem 5 din, Angela Puc z Mirne na Dolenjskem 10 din, Ivanka Čuden iz Dragomira 5 pri Ljubljani 30 din, Zdenka Boršek iz Moravc 30 din, Olga Bartolj iz Trubarjeve 2, Novo mesto - 10 din, Antonija Pisansky iz Kostanjevice 31 din, Zvonko Tkalec iz Središke 4, Ljubljana - 20 din, Marija Krese z Zal pri Ljubljani 20 din, Mimi Kos iz Prigorice, Dolenja vas, 10 din, Julka Jeršinovec iz Kostanjevice 20 din, Frančiška Agnič iz Črnomlja 10 din, Marija Davšek iz Tušvega dola pri Črnomlju 50 din, neimenovana naročnica Dolenjskega lista iz Jadranskega 30 din, Vinko Vovk ter Karel in Božidar Metelko, ki delajo v Nemčiji, so poslali 30 nemških mark (92,85 dinarjev). Jože Fric iz Žužemberka zbira prispevke pri občanah. O teh darovalcih bomo še poročali, ker še ni popolnih podatkov.

Ko sem te dni obiskal Stanko, mi je znova naročila, naj se vsem darovalcem in tistim, ki se ji oglašajo s pismi, prek Dolenjskega lista najto-pleje zahvalim. Tej zahvali se pridružujejo tudi vodstva družbeno-političnih organizacij v Žužemberku.

MILAN SENICA
Žužemberk 28

1968 LJUTOMER

- od 28. septembra do 13. oktobra 1968

RAZSTAVE, SIMPOZIJ ZGODOVINARJEV IN DRUGA SREČANJA

V nedeljo, 6. oktobra 1968 ob 10. uri: SLAVNOSTNO ZBOROVANJE

Govoril bo pokrovitelj razstave - TOVARIS EDVARD KARDELJ

Zelena Priekija vas gostoljubno pričakuje!

VAŠA KORIST IN ŠE NAGRADE POVRHU!

RES JE: DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO s podružnico v KRŠKEM in ekspoziaturami v METLIKI in TREBNJEM je namenila vlagateljem vezanih vlog z odpovednim rokom nad 1 leto 30 nagrad:

- 1 osebni avtomobil »Zastava 750«
- 1 motorna kosilnica »Alpina«
- 1 šivalni stroj »Mirna«
- 2 kolesi »Pony«, Rog
- 5 mikserjev z mlinčkom za kavo
- 5 transistorjev Captain de-luks
- 5 likalnikov z regulatorjem
- 10 jedilnih priborov za 6 oseb, »Korduna«

Pri nagradnem žrebanju bo udeležen vsak vlagatelj, ki bo imel na dan 31. X. 1968 na svoji hranilni knjizici pri banki naloženih najmanj 2.000 din z odpovednim rokom nad 1 leto. Vsak vlagatelj dobi pri nagradnem žrebanju toliko žrebnih listkov, kolikorkrat izpolnjuje pogoje nagradnega žrebanja, vendar je lahko nagrajen samo enkrat.

Nagradno žrebanje bo v prostorih banke 11. XI. 1968

Občani, ne zamudite priložnosti!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

KRKA: letos 15 milijard

(Nadaljevanje s 1. str.)

sade v Beogradu Zdzislaw Policewicz in trgovski svetnik Tadeusz Nestorowicz.

Goste sta sprejela generalni direktor »Krkke« magister Boris Andrijanič ter tehnični direktor dr. inž. Cimerman skupaj z vodilnimi predstavniki podjetja, nakar jih je s kratko zgodovino Novega mesta in z rastjo tovarne ter njene proizvodnje seznanil direktor mag. Andrijanič. Poljski gostje so bili presenečeni nad nenavadno hitrim ter uspešnim vzponom podjetja, ki se je v 14 letih povzpelo od enega zadnjih na 3. mesto v vrsti sedanjih farmacevtskih proizvajalcev v Jugoslaviji. V zadnjih letih je »Krkka« z lastnimi stipendijami izšolala nad 200 sodelavcev z univerzitetno izobrazbo, organizirala sodobno proizvodnjo antibiotikov, jodkontrastnih sredstev in uvedla različne male sinteze, kar vse pa s pravkar planiranimi rekonstrukcijami povečuje za 100 odstotkov. Podjetje je v tem času razvilo tudi lastno medicinsko-informativno službo, ki seznanja z dosežki in proizvodnjo tovarne skoraj 25.000 zdravnikov v državi, močno pa je poseglo tudi v izvoz. Medtem ko napreduje jugoslovanska farmacevtska industrija povprečno za 1 do 3 odstotkov na leto, se bo Krkina proizvodnja samo letos povečala za 62 odstotkov. Zdaj gradi »Krkka« na svojem zomljišču v Ločni za 6000 kv. metrov novih površin za celotno farmacevtsko, proizvodnjo in konfekcionira-

nje zdravil, pripravljajo pa tudi gradnjo skladišča o 3000 kv. metri osnovne površine, ki bo imelo tri etaze.

Gostje in domači predstavniki so nato izmenjali poglede na sodelovanje med poljskimi farmacevtskimi ter kemijskimi proizvajalci in našo »Krkko« ter ugotovili, da obstaja za to precej možnosti. Dometili so se za ustanovitev posebne delovne skupine, ki bo pripravila vse potrebno za nadaljnje konkretne razgovore. Minister A. Radlinski je med drugim dejal, da ga preseneča zlasti visoka vrednost delovnega kolektiva, ki je razvil tako velikansko proizvodnjo iz skromnih začetkov. Gostje so si nato ogledali proizvodne obrate

T. GOSNIK

NA SOBOTNEM OBISKU poljske delegacije v »Krkki«: od desne proti levi: generalni direktor tovarne zdravil KRKA magister Boris Andrijanič, poljski minister za kemijsko industrijo mag. inž. Antoni Radlinski, magistra Albina Premru, magistra Valentina Keržar in predsednik delavskega sveta v KRKI Marjan Sone (Foto: M. Moškon)

Bo poračevanje uspelo?

Ponovno so močno zavezale želje, da bi spet pričeli poračevati dolenske vode. Dolenske vode, ki so bile nekoč bogate z rakom — jelsvecem, so pred desetletji postale zrtev račje kuge, ki je brez milosti vse pomorila.

Po toliko letih pa smo slišali za neuradno izjavo strokovnjakov, da pri analizah vode niso ugotovili virusa te bolezni! Če je vse to res, bo morda uspelo tisto, kar si Došenji najbolj želijo: Krko in potoke napolniti z raki, ki bodo veliko pripomogli, da se še bolj dvigne zanimanje za naše vode.

Prve poskuse bodo podprle tudi nekatere večje novomeške delovne organizacije. Gre le za manjše investicije, ker se kljub tej optimistični napovedi bojijo, da pride spet do upokolav v dolenskih vodah.

Sd

Kliring je padel na izpitu

V začetku 1968 smo uvedli kliring, da bi skrajšali pot knjižnega denarja in zmanjšali medsebojno zadolženost v gospodarstvu. Zdaj, ko so že na voljo periodični obračuni delovnih organizacij za prvo polletje, lahko ugotovimo, da je bilo neuspješno. Kliringa upravičeno to povedo tudi podatki, zbrani v gospodarstvu novomeške občine, ki jih lahko posplošimo na vse naše občine.

Plačana realizacija se je povečala letos za 27,2 odst. vendar lani je predstavljala 30,6 odst. zaračunane, letos pa le še 76,1 odst. zaračunane realizacije. Terjatve do kupcev so se povečale letos za 51 milijonov din. Ob 34,8 odst. porastu zaračunane realizacije so se letos povečale terjatve do kupcev za 77,1 odst. Najslabše je v industriji, kjer so terjatve do kupcev letos večje za 113

odst. kot lani. Industrija se spreminja v kreditorja gospodarstva.

Likvidnost podjetij se je ob dejstvu, da ne morejo dobiti denarja za prodano blago, zmanjšala, hkrati pa je seveda močno narasel pritisk na kredite. V gospodarstvu novomeške občine so bili krediti za trajna obratna sredstva letos za 52 odst. večji, občasni krediti pa celo za 65 odst. večji kot lani.

Večji krediti so se slabo odražali v dohodku delovnih organizacij, saj so se hkrati kar za 28 odst. povečali izdatki za obresti od kreditov. Dober gospodar, ki v redu plačuje svoje obveznosti do dobaviteljev, mora kreditirati kupce, poleg tega pa prevzemati nase še stroške obresti zaradi nemanja dodatnih kreditov. To pa je prav gotovo v nasprotju z vodili reforme! M. JAKOPEC

INISU se obeta rešitev?

Svet za nekovine in posebna komisija pri Gospodarski zbornici SRS se ukvarjata z oživitvijo proizvodnje v INISU

Svet za nekovine pri Gospodarski zbornici SRS je 25. septembra vnovič razpravljalo o nadaljnji usodi INISA. Pri Gospodarski zbornici SRS je bila tako nato, ko je šel INIS v stečaj, ustanovljena tudi posebna komisija, ki stoji zdaj prazen in nem. Razveseljivo je dejstvo, da so za rešitev, ki bi v INISU spet oživila proizvodnjo, razen gospodarstvenikov zainteresirani tudi bančni krogi.

Komisija in svet iščeta tvrdko, ki bi bila pripravljena prevzeti obstoječe INISOVE objekte in jih uporabja-

ti za proizvodnjo, v kateri bi prišlo v poštev kar največ naprav. Razumljivo, je, da bo to, kar je v Bršlunu že zgrajeno, najlažje uporabljala steklarska industrija. Takšna rešitev bi bila samo polovična, če ne bi s krediti sodelovale pri njej banke. Tržno-operativno študijo o proizvodnem programu v INISU, ki bo osnova za ponovno oživitev tovarne, bo financirala Gospodarska zbornica SRS. V svetu za nekovine in v komisiji zelo hitro z delom in če bo šlo vse po sreči, morda ni več daleč čas, ko se bo iz vsakega INISOVEGA dimnika v Bršlunu spet zakadilo.

Teleta so se pocenila

V novomeški občini so se prejšnji mesec teleta poredno pocenila. Medtem ko so morali kupci v avgustu plačati kilogram živega teleta po 6,90 din, so v septembru odšteli le 6 din oziroma 90 parmanj. Ni pa se pocenila telatna v mesnicah. Oktobrske napovedi pa so spet ugodne za prodajalce, ker kaže, da se bodo odkupne cene ponovno povečale.

Sejmišča

Slabo vreme in manj prometa

V ponedeljek, 30. septembra zjutraj je močno padal dež, zato pa novomeškem sejmišču ni bilo dosti prometa. Kupcem je bilo na voljo le 281 pujskov, pokupili pa so jih 241. Za mlajše prašičke so zahtevali 90 do 140 min, za večje pa 140 do 240 din.

Na brežiškem sejmu

V soboto, 28. septembra, je bilo na brežiškem sejmu na prodaj 555 prašičkov, prodali pa so jih 446. Manjši pujski so šli v denar po 5,50 do 6 din kilogram, večji pa po 5,50 din kilogram žive teže.

Ko voda podira bregove

1. oktobra je bil v Novem mestu razgovor o vodnem gospodarstvu, ki ga je sklical odbor za urbanizem, stanovanjsko in komunalno gospodarstvo republiškega zbora

skupščine SRS. Razen skupne poslancev so sodelovali predstavniki občin Brežice, Krško in Novo mesto, Vodne skupnosti Dolenske ter medobčinski inšpekcijskih služb našega področja. Predstavniki občine Metlika se razgovora niso udeležili.

V razgovoru so poizkušali dobiti stališča in konkretne predloge predstavnikov z našega področja, da bi jih glede bodoče organizacije vodnega gospodarstva posredovali republiškim in zveznim organom.

Prisotni so se zedinili v ugotovitvi, da se naloge vodnega gospodarstva ločujejo v dve skupini: v prvo spadajo tiste, ki imajo širši družbeni pomen (regulacije, zaščita pred poplavami in plazovi ter lavinami, skrb za zagotovitev virov pitne vode, čiščenje vode pred onesnaženjem in čiščenje že onesnaženih voda), v drugo pa vsa druga vodna-gospodarska dejavnost, v kateri se voda pojavlja kot blago in ima za ekonomsko vrednost (vodovodi, melioracije itd.).

PREKLIC. IZGUBLJENIH LISTIN

ki jih objavlja URADNI LIST SRS v Ljubljani, lahko naročate od 1. oktobra 1968 dalje pri

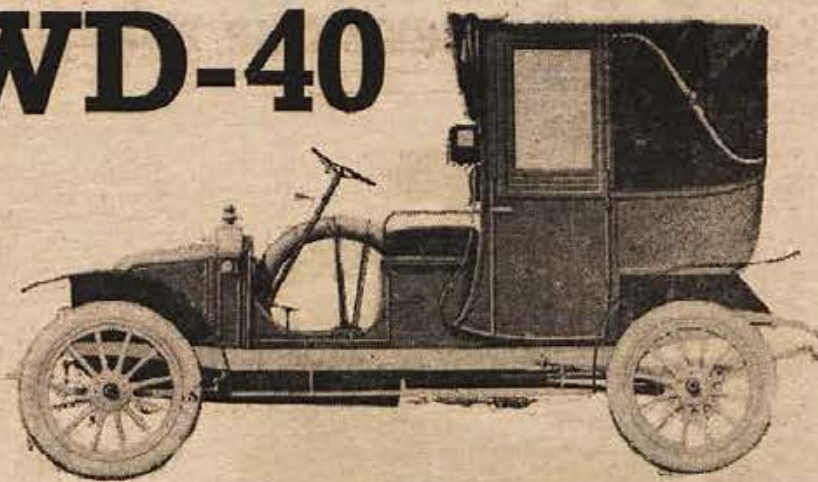
UPRAVI Dolenskega lista

v Novem mestu, Glavni trg 3. Sprejemamo preklice za izgubljene zdravstvene izkaznice, delovne knjižice, vojaške knjižice in razna spričevala. Izgubljenih osebnih izkaznic, šoferskih izkaznic, prometnih knjižic in evidenčnih tablic ni treba več preklicevati. Zvezni uradni list objavlja preklice o izgubljenih potnih dovoljenjih, oficirskih vojaških knjižicah in invalidskih izplačilnih knjižicah.

Uradne ure uprave Dolenskega lista: od ponedeljka do četrta od 7.30 do 16.00, ob petkih od 7.30 do 15.30; ob sobotah: od 7.30 do 12.00. Objavo preklica izgubljene listine, ki stane 9 Ndin, je treba plačati takoj ob naročilu. Na podlagi potrdila, ki ga stranki pošlje Uradni list SRS, dobi stranka pri ustreznem uradu novo listino.

UPORABLJAJTE

WD-40

IN TUDI VAŠ AVTO BO DOSEGEL TAKO STAROST

UPORABLJAJTE WD-40 • UPORABLJAJTE WD-40 • UPORABLJAJTE WD-40 • UPORABLJAJTE WD-40 •

- WD-40 lahko uporabite, kadar hočete hitro posušiti vlažni vžigalni sistem in olajšati start. Potrebno je samo, da ga razpršite po razdelilniku, grelnih vodih, svečkah in po površini akumulatorja. Tako boste ne samo odstranili vlago, marveč boste preprečili tudi preboj toka, ki ga povzroča kondenzirana vlaga. WD-40 lahko vbrizgate celo v notranjost razdelilnika: tako ga posušite in izboljšate električne lastnosti vžigalnega sistema.
- WD-40 penetrira, maže in odstranjuje vlago, zato je njegova uporabnost v avtomobilizmu res vsestranska. Ker naglo prodira in maže, vam je v veliki pomoč, kadar je treba odviti zarjavele vijake, matice kljuge, vode brzinomera, sestavljive antene itd.
- WD-40 ne škoduje laku!

TUDI VI UPORABLJAJTE WD-40 • TUDI VI UPORABLJAJTE WD-40 • TUDI VI UPORABLJAJTE WD-40 •

KRKA
TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

Trgovsko podjetje

SEVNICA

Poslovalnica 3

KONFEKCIJA

ZNIŽANE CENE!

Ugodno nudimo:

- M. HLACE — kamgarn — diolen — po ceni od 65 do 108 din
- Velika izbira tudi druge konfekcije

Podjetni jubilej radia Brežice

Uredništvo radia Brežice je za sredo, 1. septembra, skilcilo prvo sejo novega programskega sveta. Člane je najprej seznanilo z radijskim sporedom, nakar so prisotni poskušali oblikovati programski koncept za jesensko in zimsko obdobje.

Radio Brežice bo 27. oktobra slavil petletnico obstoja. Poslušalci bodo do tedaj slišali 700 oddaj. Svoj jubilej bo lokalna radijska postaja počastila na slavnostni seji. Nanjo bo vabila predstavnike društvenih organizacij in člane starega programskega sveta.

Trgovski naraščaj rešuje čast

Ceravno imajo Brežice lep kulturni dom in še lepši muzej, so prireditelji razstav in gledaliških gostovanj vedno v zadregi za občinstvo. In tako je postal že običaj, da rešujejo čast mesta učenci iz trgovske šole. Še dotro, da so fi odboriki na zadnji seji podaljšali življenje, sicer bi bili v Brežicah ob trgovski naraščaj. In »Gospu Juditi« bi 26. septembra ne imela poslušalcev, razstava velikih mojstrov evropske grafike pa ne občudovalcev...

Vabljava ponudba iz Celja

Celjsko ljudsko gledališče je poslalo v Novo mesto ponudbo za gostovanja z deli, ki so bila že v prejšnji sezoni na sporedu ali pa jih bodo jeseni prvič uprizorili. Iz ponujenega bogatega repertoarja bi se dalo marsikaj izbrati, nekatera dela so tudi zelo mikavna, težko pa verjamemo, da se bo Novo mesto ob ceni, kakršno postavljajo Celjani za gostovanje, odločilo za kakšno predstavo. Zavod za kulturno dejavnost, ki naj bi skrbel za gostovanje, vzela nase, nima denarja, mecen pa najbrž tudi ne bo lahko dobil.

Franc Koch, pek iz Kočevja, pripravlja svoje izdelke za razstavo ročnih spretnosti v Domu telesne kulture (Foto: Cveto Križ)

Miniaturna domačija na razstavi v Kočevju

Danes, 3. oktobra, praznujemo občani kočevske občine občinski praznik. Praznik bo letos še bolj slavnosten kot prejšnja leta, saj praznujemo tokrat tudi 25. obletnico zgodovinskega zasedanja odposlancev slovenskega naroda, ki je bilo od 1. do 3. oktobra 1943 v Seškovem domu v Kočevju.

Meščani, družbeni in kulturno-prosvetni delavci, že pripravljajo za letošnje praznovanje več kulturnih prireditev, razstav in sportnih srečanj. Posebno zanimiva bo gotovo razstava izdelkov, ki

Nada Vreček z mladimi šahisti (Foto: Križ)

LAMUTOV LIKOVNI SALON V KOSTANJEVICI

Fragmentist Polde Oblak

Na umetniškem večeru je nastopila sopranistka Bennie J. Gillete

V Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki je bila v torek, 24. septembra, odprta razstava slikarskih del Poldeta Oblaka in ob tej dokaj nenavadni razstavi slikarskih del, ki jih Polde Oblak prinaša iz Münchna, je bil se nastop črnske sopranistke Bennie Jean Gillette. Umetniškega večera v Kostanjevici na Krki se je udeležilo veliko število domačih obiskovalcev, pa tudi umetnikov in kulturnih delavcev iz Ljubljane. Lamutov likovni salon je tega večera sprejel dvoje umetnikov, slikarja in sopranistko. Z razstavo slikarskih del Poldeta Oblaka pa je dolenski kulturni festival odprl novo stran v slovenski likovni umetnosti, saj nam je predstavil nenavadnega

slikarja in nas z uvodno besedo prof. Spelce Copicéve, avtorice knjige Slovensko slikarstvo, spoznal z njegovim miselnim in slikarskim svetom.

Polde Oblak (rojen 1931) je študiral na akademiji upodabljajočih umetnosti v Ljubljani in se nato izpopolnjeval še pri prof. A. G. Kosu. Kasneje ga je pot zanesla v svet in v Münchnu je skupaj z Georgom Kressom in Nicolasom Blancom leta 1965 razstavil v galeriji Casa slikarska dela, ki jih imenuje fragmentistična. Skupina fragmentistov je ob tej razstavi izdala tudi manifest fragmentistov, v katerem je zapisala, da je pri upodabljanju katerekoli teme mogoče združiti predmetnost oziroma figurativno abstrakcijo. Ravno v nasprotju teh dveh je zgrajena kompozicija in ta pomeni zanje eno najbistvenejših točk. Ob podobah ljudi, ki reliefno izstopajo iz ploskve, so še prostori, na katerih prevladujejo abstraktna znamenja. In tako je, kot da nam slikar fragmentist z njimi govori o človekovi pódzavesti, o tem-

ni in malo znani notranjosti, ki ponekod prevladuje in sončno (zavestno) stran našega življenja (ta pa se ji v reliefu umika v prostor) celo zasenči.

Oblak je prišel v Kostanjevico na Krki z razstav v Ljubljani, na Jesenicah, v Piranu, Beogradu, Münchnu, Zürichu in St. Gallenu.

Prijetno dopolnilo k razstavi je bil koncert pevke Bennie Jean Gillete, ki jo je pri kladirju spremljal Barton Weber iz Münchna. Sopranistka je doma v ZDA in sedaj dopolnjuje svoje znanje v podiplomskem študiju v Münchnu. Koncert v Kostanjevici na Krki je bil njen prvi nastop v Jugoslaviji. Predstavila je vrsto črnskih pesmi ter nekaj arij iz Aida, Tosca in dela Porgy and Bess.

Umetniški večer v Lamutovem likovnem salonu je bil izredno doživljaj, ob katerem je bilo nekako čutili umetnost velikega mesta, ki pa, postavljena v majhno, intimno razstavišče, še zanimiveje učinkuje.

P. BREŠČAK

Zgodovinska posoda za mleko shranjena v kočevskem muzeju

Posodo, v kateri so bili zapiski z zbora kočevskih odposlancev, so našli na podstrešju Koščakove hiše v Plešivici nad Grosupljem

Posoda za mleko, v kateri so bili shranjeni in v nemški ofenzivi sredi oktobra 1943 zakopani zapiski z zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, je izročil na otvoritveni razstavi o razvoju ljudske oblasti v Sloveniji sekretar odbora za proslavo 25-letnice zbora odposlancev Milan Megušar v varstvo kočevskemu muzeju.

Do junija 1948 je bila posoda zakopana v kraški vrtači blizu Plešivice nad Grosupljem. Franc Strle-Nino, nekdanji član propagandnega oddelka XVIII. divizije, jo je kasneje odkopal s pomočjo plešiviškega kmeta Antona Koščaka, ki se je spominjal, da so partizani v tisti vrtači med ofenzivo pustili nekaj vozov, sicer bi zapiskov naj-

brž nikoli ne našli.

Zapiski so bili ob 10-letnici zbora leta 1953 objavljeni v knjigi dokumentov, posoda pa je ostala pri kmetu Koščaku do letošnjega septembra. Pred proslavo 25-letnice zbora je v Plešivici prišla ekipa ljubljanske RTV z urednikom zapiskov o kočevskem zboru Milanom Megušarjem. Pred snemanjem se je ekipa oglašila tudi na Koščakovi kmetiji in med pogovorom izvedela, da domači še vedno hranijo tisto posodo na podstrešju hiše, da pa so jo že hoteli vreči na smetišče.

Po srečnem naključju so našli in resili pred uničenjem ter pozabo posodo, ki je zdaj še dragocen primerek kočevskega muzeja.

NAGRAJENCI ŠEŠKOVEGA SKLADA SO:

Vreček, Arko in Šobar

Prve Seškove nagrade so dobili najzaslužnejši delavci na prosvetnem, športnem in političnem področju v kočevski občini

Včeraj, 2. oktobra ob 19. uri, je bila po programu prireditelj ob 25-letnici Kočevskega zbora prva podelitev nagrad nagrajencem Seškovega sklada. Upravni odbor sklada je na zadnji seji sklenil, da podeli ta priznanja, ki sestojijo iz v bron odlite plakete, denarne nagrade (1500 din) in pismenega sklepa o nagradi, naslednjim zaslužnim javnim delavcem: Nadi Vreček s Trave, Andreju Arku iz Kočevja in Petru Šobarju iz Kočevja.

Nada Vreček, učiteljica s Trave, je bila rojena 20. avgusta 1909 v Skofji Loki. Prvo službo je nastopila leta 1929 na Travi, kjer je ostala vse do danes. Med vojno je poučevala v partizanski šoli. Po vojni je poleg redne službe delala še v različnih družbeno-političnih organizacijah in organih oblasti. Organizirala in vodila je vse kulturno-prosvetno delo na tem območju. Nesebično in požrtvovalno ter z materinsko ljubeznijo je vzgajala in uč-

la mladino ter skrbela zanjo tudi še potem, ko so mladi končali osnovno šolo. Za izredne uspehe pri šolskem in izvenšolskem delu je leta 1966 prejela Zagarjevo nagrado.

Andrej Arko je bil rojen 21. novembra 1905 v Ribnici in že 50 let aktivno dela v različnih telesnovzgojnih organizacijah in društvih. V Kočevje je prišel leta 1949. Od takrat do danes je bil vedno v vodstvenih organih telesnovzgojnih društev in organov v občini, bišem okraju in republiki. Prav on se je zavzemal ne le za delo z mladimi na telesnovzgojnem in športnem področju, ampak tudi za gradnjo stadiona, drugih športnih igrišč in doma telesne kulture. Za svoje neutrudno delo je dobil že več priznanj: Bloudkovo plaketo, medaljo za zaslug za narod in red dela s srebrnim vencem. Razen tega je častni član TVD Partizan, občinske Zveze za telesno kulturo, Društva prijateljev mladine in Turističnega društva.

Peter Šobar je bil rojen 13. septembra 1911 v Bukovici pri Ribnici. Komaj 12 let star se je zaposlil v Opekarni. Že leta 1933 se je vključil v napredno delavsko gibanje (član URSJ). Zaradi boja za delavske pravice je bil takrat odpuščen z dela. Že pred vojno je bil izvoljen v vodstvo naprednih organizacij. Leta 1940 je v Ribnici ustanovil URSJ, ki jo je vodila KPJ. Po kapitulaciji Jugoslavije je organiziral OF v Opekarni in vaseh na za-

Peter Šobar

Andrej Arko

hodnem delu Ribniške doline. Tako je organiziral 15 odborov OF. Italijani so ga 1942 internirali. Med vojno in po njej je bil na različnih odgovornih položajih in političnih položajih v Ljubljani, Trebnjem in Kočevju, kjer je od leta 1952. Tu je bil tudi urednik NOVIC, zdaj pa je upokojen in honorarno vodi Pokrajinski muzej. J. P.

Novomeški upokojenci oživljajo pevski zbor

Novomeški upokojenci bi spet radi ustanovili pevski zbor. O tem se bodo pomenili v ponedeljek, 7. oktobra, na sestanku v svojem klubu, kamor vabijo vse, ki imajo veselje do petja. Sestanek bo ob 19. uri. Pevski zbor bo vodil tov. Tone Markelj. Pevske vaje in druge prireditve, ki jih bo poleg še več, bodo imeli upokojenci v preurejenem klubu v Citalniški ulici. Denar za preureditev jim že dal republiški odbor Društva upokojencev iz sklada za rekreacijo.

Zelite, da bi vaš sorodnik ali prijatelj v inozemstvu prejel vsak mesec drago obširno pismo iz domačega kraja? Naročite zanj mesečno ilustrirano revijo **RODNA GRUDA**. Naročite jo pri:

SLOVENSKI IZSELEJENSKI MATICI - LJUBLJANA - Cankarjeva 1-II Telefon: 21-234

Na podlagi 2. in 9. člena odloka občinske skupščine Novo mesto o Trdinovih nagradah (Uradni vestnik Dolenske št. 12/65) razpisuje svet za prosveto in kulturo Obs Novo mesto

TRDINOVE NAGRADE za leto 1969

Razpisujemo tri nagrade po 2.000 Ndin za kvalitetna dela:

- s področja znanosti, zlasti iz zgodovine NOB na Dolenskem — najvažnejši spomeniki in njihova pomembnost;
- s področja leposlovja — poezija, proza, dramatika;
- s področja umetnosti — likovne, glasbene in druge umetniške stvaritve.

Dela, ki se bodo izbirala za podelitev Trdinovih nagrad v letu 1969, morajo biti dokončno izdelana in predložena komisiji za Trdinove nagrade pri občinski skupščini Novo mesto do 31. 5. 1969. Čas za prijavo del za podelitev Trdinovih nagrad za občinski praznik v letu 1968 pa je še do 10. oktobra 1968.

Svet za prosveto in kulturo Obs Novo mesto

Veliko presenečenje v Brežicah

Rokometiški Ribnice so to nedeljo pripravili Brežičanom izredno prijetno, Nihče ni pričakoval, da bi sicer zelo borbeni Ribničani uspeli poraziti Brežičane, ki se kar tako ne dajo ugnati na svojem igrišču. Se vedno velja pravilo: žoga je okrogla in se nikoli ne ve, kako se bo srečanje končalo. Krčani so v povprečni igri s Krizami komaj rešili pol izkupička. Pa še tega, kot trdi dopisnik, s precejšnjo mero sreče. Novomeščani so ponovno podpisali kapitulacijo v srečanju z Dupljami, in vse kaže, da so najslabša ekipa v tej ligi. Prijetno pa nas presenečajo fantje iz Krmelja, ki igrajo pravi moški rokomet in dosegajo pomembne zmage nad nasprotniki, ki so jih včasih krepko porazili. Kot kaže, jim je mesto v samem vrhu že pripravljeno. Rokometiške Brežice, ki so startale neuspešno, so se sedaj močno popravile in odstranile p. vi neugodni vtis.

Brežice : Ribnica 19:22

Nad 200 gledalcev je spremljalo pravo prvenstveno borbo, v kateri so gostje prikazali več srčnosti, pa tudi sreče v hitrih protinapadih. Brežičani so delovali utrjeno in neurejeno. Razen tega sodnik Hladnik iz Trbiča ni dosegel zahtevnih nalogi.

Ekipi sta nastopili v sledičih postavah: Brežice — Berglez, Mars, Ročan, Antolovič, Stangel 3, Avsec, Bosina 5, Svazič 7, Lipelj, Kolesnik 1, B šec 1. — Ribnica: Kersnič 1, Tanko, Kersnič II., Rodič 4, Erčulj, Ponikvar 6, Česar 2, Matelič 2, Puželj in Kersnič III 8.

Zagorje : Krmelj 11:34

Gostje so katastrofalno porazili novince v LCI, čeprav so nastopili brez dveh standardnih igralcev. Domačini so bili brez moči pred izredno razpoložljivi in učinkoviti gosti, ki so dobro napolnili mrežo Zagorčanov.

Za Krmelj so nastopili: V. Logar, Zaman 8, Mamjan 3, Kolovrat 2, Hočevar, C. Logar 3, Prosenik 4, Koprivec 8 in F. Kos 5.

S to zmago se je Krmelj uvrstil na tretjem mestu in je resen kandidat za najvišje mesto v tem dokaj kvalitetnem tekmovanju.

Brežice : Koper 15:10

Brežičanke so ponovno zasluženovojele dve točki, pri čemer je levil delež brnenih nosila izredno razigrana in učinkovita Stanka Milanova, ki se ravnila v zelo kvalitetno igralko. Sam rezultat kaže, da je srečanje potekalo v neenakopravni borbi.

ODBOJKA

Vsako nedeljo bolj zanimivo

Novo mesto : Trebnje 3:0

Odbojkaška ekipa Novega mesta je v nedeljo v Novem mestu premagala še eno oviro na poti k osvoboditvi prvega mesta v drugi slovenski odbojkaški ligi. Trebnjci so jim podlegli z rezultatom 3:0 (16:14, 15:1, 15:11). Kljub gladki zmagi pa boj ni bil lahak. Odbojkarji Trebnjega so v prvem in tretjem setu vodili tik pred koncem, vendar niso znali izkoristiti prednosti in odvesti setov, ki jih bo Novo mesto še hudo potrebovalo. Za nedeljsko srečanje je mogoče reči, da je zmaga mnogo večja izkušnost domačih odbojkarjev, ki so znali ohraniti mirno kri, četudi jim je zmagosa šlo slabše.

V nedeljo moštvi nista nastopili v najboljši postavi: med Novomeščani je manjkal Marjan Šonc, v ekipi Trebnjega pa Kostja Smuc in Janek Mohorčič, ki sta zadnje dni septembra odšla k vojakom.

M. L.

Brežice: Božičnik, Bužančič 1, Molau 7, Zoško 1, Bab, Mišič II 1, Kolar, Les 1, Mišič I 5, Zagode in Bobnar. V. PODGORSEK

Krško : Krize 20:20

Domačinom se je pomala odsotnost najboljšega igralca Rudija Iskre, ki je odšel v JLA. Zato so bile tudi vse akcije skoraj brez glavnega realizatorja. Sreča je, da so domačini izvele vsaj neodločen rezultat. Klub trenutno nima tehničnega vodje, ker dosednji odhaja na delo v tujino. Zato ni vseeno, če bodo krški rokometiški spet doživljali poraze kot jeseni. Osnovo, to je tehničnega vodjo, bodo poleg trenerja morali imeti, sicer se lahko zgodi, da bodo zaradi tega morali odstopiti od nadaljnjega tekmovanja. To bi bila velika škoda, saj so rokometiški dobro zastavili delo.

Zadetke so dali: Sule 3, Ganc 3, Huma 3, Mlakar 3 ter Ark in Bežič po 2. I. HARTMAN

Duplje : Novo mesto 23:12

Novomeščani so se v Dupljah spet predstavili z zelo slabo igro, ki ne obeta nič dobrega. Kot kaže, bodo morali spomladi zapustiti prijetno društveno rokometiško štev.

Za Novo mesto so dali zadetke: Petek 8, Fifolt 3 in Jaklič 3. M. GOSNIK

NOGOMET

Belokranjci so prevzeli vodstvo

Z nedeljsko zmago nad borbenimi nogometiški s MIRNE so Belokranjci vknjižili dve pomembni točki. S tem izkupičkom so se približali na prvo mesto in s sedmimi točkami bežijo zasledovalcem. V dosednjih srečanjih so samo eno točko prepustili Novomeščanom, vse ostale pa so vpisali na svoj konto. Celulozarji so v nedeljskem srečanju nalekli na borbene nogometiške iz Slovenske Bistrice, ki se nikakor niso dali ugnati. Domačin so se dolgo časa uspešno upirali, a so končno le priznali zakon močnejšega. Novomeščani so to nedeljo nalekli na krepke nogometiške iz IHANA, ki so domače prekašali samo po fizični moči. Tehnično in borbeno bolj razpoloženi Novomeščani so v mrežo gostov zabili samo dva zadetka, zadeli pa so pol ducata vratnic. Obe ekipi v celjski podzvezni nogometni ligi. Senova in Brežice, sta na tujem pohrali izkupiček. Obe sta zmagali z visokim rezultatom.

A. Arko

NAŠ RAZGOVOR

Predsednik nogometnega kluba »Celulozarje« ALFRED ISTENIC (na levi) in trener nogometiškega FRANKO LACI (na desni) sta se pogovarjala z našim sodelavcem o nogometiških Celulozarja in nekaterih njihovih problemih. (foto: S. Dokl)

Pomenek ob robu igrišča

FRANKO LACI: AS startom Celulozarjevih nogometiške v II. republiški nogometni ligi — vzhod son zadovoljen in ne! Če bi dosegli vsaj 5 točk iz treh srečanj, bi bil zelo zadovoljen. Tako pa sem le delno, ker bi glede na kvalitete naših nogometiškev lahko dosegli več kot štiri točke. Ko bomo do podrobnosti izdelali sistem igre, to bo do spomladi, bomo postali nevarnejši. Ne glede na ugoden start, saj imamo iz štirih srečanj 6 točk, računam, da bomo pristali v sredini prvenstvene razporednice.

ALFRED ISTENIC: »Gromi nam, da zaradi slabega finančnega stanja in neurejenih odnosov na nogometnem igrišču izgubimo vse pogovje, da nastopamo še v tej ligi.

V mistih imam slabo okrbovanje igrišča, ki ga je prevzelo Avto-moto društvo Krško. Če ne bomo tega problema uredili do spomladi, ne vem, kako bo?«

Oba nogometna delavca sta nam zaupala, da ima Celulozar trenutno precej kvalitetnih nogometiškev. Nima pa pravega zaledja, kar bodo dosegli s tem, da bodo ustanovili mladinsko nogometno ligo, v kateri bodo spomladi nastopili: Senova — Krško — Sevčica in Radeče. Priročila sta se tudi nad neukinkovito igro svojih nogometiškev, ki igrajo za oko sicer lep nogomet, ne znajo pa doseči zadetka — kar pa je najvažnejše pri nogometu.

S. DOKL

Šport

Od tu in tam

CRNOMELJ — V povratnem srečanju med nogometiški crnomeljske gimnazije in Semčice so se Semčičani oddžili za poraz v Semčici (2:4). V Crnomelju so zmagali s 4:3. Strelci: Pavlovič in Plut po 2 za Semčice, Kavčič 2 in Stričar avtogol za gimnazijce. (A. L.)

NOVO MESTO — Občinska zveza za telesno kulturo v Kranju bo 13. oktobra priredila tradicionalni atletski šestdnevni pokrajinskih reprezentance Primorske, Gorenjske, Dolenjske in Posavske. Na tem tekmovanju bo nastopila tudi močna reprezentanca Dolenjske, ki jo bodo sestavljali najboljši atleti iz Kočevja in Novega mesta. Kandidati za reprezentanco so: moški — 100 m: Hočevar in Hribernik, 400 m: Istenc in Divjak, 1000 m: Košir in Lampe, 3000 m: Zubek in Rutar, 4 x 100 m: Hočevar, Hribernik, Istenci, Somrak in Božič, Višina — Možina in Kristan, Daljina — Strumbelj in Klarič; kroglja in disk — Virant in Segar; kopje — Smodej in Suhly.

Zenske: 60 m — Henigman in Saje — 100 m: Jakše in Briški — 400 m: K. Močnik, Bratovič in Gazvoda — 4 x 100 m: Saje, Briški, Gazvoda, Jakše in Henigman. Višina — Pečko, Debeljak in Mervar. Daljina — Saje, Ferfolja in Košir. Kroglja — Zagore in Zagorjan; disk Humer in Zagore. (N. N.)

CRNOMELJ — V predtekmalni prvenstvenega srečanja NPL med Belo krajino in Mirno so se srečali mladinci Bele krajine in učenci poklinske kovinarske šole Crnomelj. Mladinci Bele krajine so porazili oslabljeno ekipo PKS z visokim rezultatom 8:0. Strelica za Belo krajino sta bila Greguš

KRSKO — V soboto, 28. septembra, so delali sodniški kandidati izpite za republiške plavalne sodnike. Kandidati so bili odlično pripravljani in so vsi uspešno opravili dokaj težavni izpit. Novi plavalni sodniki so postali: Jože Preskar, Ladislav Pavlin, Janes Svab, Stefan Kolar, Vojko Mugaša, Ivan Jenko, Kristina Pirce, Tone Bizjak, Rajko Gerinek, Tone Jelovek in Jože Zajc. Prihodnje soboto bo opravljalo sodniški izpit za republiške plavalne sodnike še 18 kandidatov, ki se vsi pripravljajo. (L. H.)

KOČEVJE — V prvenstveni mladinski nogometni tekmi so mladinci Roga izgubili srečanje z ljubljansko Olimpijo. Rezultat 11:0 je bil dosežen na igrišču, neprimernem za igro. (A. A.)

NOVO MESTO — V okviru delavskih športnih iger je bilo končano tekmovanje v balinanju. Tekmovanja se je udeležilo 20 ekip, ki so se razvrstila takole: 1. Pionir, 2. Zeleničar 1, 3. INIS, 4. Opekarna Zalog, 5. UJV 1, 6. Krka I., 7. Zeleničar II, 8. Pionir II, 9. NOVOLES, 10. Občinska skupščina, 11. do 20. Kovinar, OS Mirna poč, NOVOTEKS, Banka, Krka II, UJV II, IMV II, IMV I, GG in Prosveta Novo mesto. Posebno presenečenje tekmovanja je visoka uvrstitev ekipe INISA in Opekarna Zalog, ki sta rutinirani ekipama Pionirja in Zeleničarja zadali precej dela. (N. N.)

NOVO MESTO — Na turnirju v mladem nogometu so jo za prvaka pogovovalo v okviru športnih delavskih iger 14 ekip. Končni vrstni red je naslednji: 1. Pionir, 2. Krka, 3. INIS, 4. Iskra (Zulemberk), 5. KZSZ, 6. OS Sentijerne — Skočjan, 7. OS Smihel — Stopiče, 8. NOVOLES, 9. KREMEN — KOVINAR, 10. Prosveta, 11. NOVOTEKS, 12. IMV, 13. ISKRA (Santjerne) in 14. Občina. (V. B.)

NOVO MESTO — V finalni del tekmovanja odbojkarjev za sindikalno prvenstvo se je uvrstilo šest ekip: NOVOTEKS, ISKRA (N. m. in Zulemberk), KRKA, PIONIR in NOVOLES. Finalni del tekmovanja se vedno teče, saj bo zadnje kolo igralo v četrtku, 10. oktobra. V šestem tekmovanju nastopajo naslednje ekipe: NOVOLES, NOVOTEKS, KRKA, Prosveta, PIONIR in OS Smihel. (B. B.)

KOŠARKA

Ježica : Novo mesto 56:50

Novomeški košarkarji so bili poraženi v tekmi z drugovrsteno Ježico. Rezultat srečanja, ki je bil 56:50, bi bil lahko tudi drugačen, če bi domači igrali bolj taktično.

Za Novo mesto so igrali: Splihal 24, Pirce 11, Kopač 6, Kovčič 4, Pečrva 4, Sobar 1, Gošnik in Pezlj. M. GOSNIK

„Udari ga!“

V nedeljo dopoldne na Lokki, Novomeško mlado moštvo košarkarjev igra z moštvom z Ježice. Gostom gre bolje; pozna se jim, da so uigrana in utrjena ekipa, naši pa si prizadevajo nadomestiti še pomankljivo znanje s poštvovalnostjo. Skoraj do konca tekane je rezultat neodločen, v zadnjih minutah igre pa se število košev poveča v korist Ježičanov. Tokrat našo padajo s tribune medklici mladih novomeških gledalcev:

„Udari ga! Zoga morate dobiti! Udari ga!“

Zaljivni opask, neokusnih šal, pa tudi grobni žalitev sodnika in posameznih igralcev so med tekmo ni manjkalo. Nekateri novomeški dijaki in študentje so v tem pravi moštvi; med odmorom košarkarjev so nekateri izmed njih šli žaliti še odbojkarje iz Trebnjega, ki so se na sosednjem igrišču borili z novomeško ekipo. S huroskim tuljenjem in neurno halostnimi medklici so žalili goste. Ne prvič!

Zadnje minute tekane z Ježico so teklo. Nihče izmed novomeških igralcev ni udaril gostov. Žele tudi do žoge res niso več prišli, čeprav so tekmo izgubili. Bolj so kulturni kot mnogi izmed gledalcev, ki namesto navijašja poznajo samo žalivke!

Mk.

Celulozarji so znižali Osankarico!

Nedeljsko prvenstveno srečanje za točke med nogometiški Celulozarja in Osankarico (Slovenska Bistrica) je potekalo v znamenju

igranja na en gol. Gostje, ki so se oprli na tradicionalnega šunkarja, so povsem onemogočili tehnično boljše domačine, ki nikakor niso mogli prodreti skozi jaklenu obrambo gostov. Nasprotno so gostje izkoristili prav vse možnosti in s hitrimi protinapadi dokaj pogosti dosegli dva zadetka. Končno je Celulozar le stavl minimalno, a zadušeno zmago.

Celulozarjevi nogometiški (na sliki zgoraj) so bili med odmorom nerazpoloženi, saj v prvem polčasu še niso našli ključa, s katerim bi odprli ključavnico na sprtnikovo obrambo. To jim tudi kasneje ni uspelo.

Med najbolj vidnimi na nedeljskem srečanju je bil levo krilo Kandič (slika levo), ki je dosegel dva zadetka. S svojo spretnostjo in s smislom za nogometno igro je vokal pravi slalom med nasprotniki igralci, žal pa ni uspel izkoristiti vseh idealnih priložnosti.

Obrambni igralec Božič (slika desno) je s svojimi leteti med obrambo nasprotnikov vnašal pravo zmedo. Njegovi strelci od daleč so bili prava nevarnost za

sicer zanesljivega vratarja gostov, ki je rešil svoje moštvo hujšega poraza. Sd

Iz lesene bajtice, čepeče na bregu pod težko brajdo izabele, je pokukal do pasu gol možakar s košatimi belimi brki in pozdravil:

»Bogdaj! Greste gor?«

»Seveda!« smo prikimali čilemu Jordanovemu stricu in ga vprašali:

»Kaj pa vi?«
»Precej pridem, samo hlače preoblečem!«

Peter, Anica, Pavle in njihova mlajša sestra Angelea, zadaj nova Korenetova domačija

KORENETOVI TROJČKI V NOVM DOMU!

Veselje na segonjskem hribu

Za ljudi pod Segonjami je bil namreč pretekli četrtek mali pramnik, saj so se ta dan s širokomočevostjo na vrhu pri Korenetovih končala večmesečna prizadevanja številnih naših bralcev, prijateljev doma in na tujem, podjetij in ustanov ter školskih domačinov. Med starimi hruskami in čespjani na vrhu segonjskega hriba je v zadnjih tednih zrasla zidana kmečka hišica, tam, kjer je do 21. julija letos še stala skozi sto spranj preprihana lesena Korenetova bajta.

Ladija, Dusan in Natasa. Svojim malim kolegom na Segonjah so prinesli igrarke, Pavle, Anica in Peter pa so jim za zameno pripravili kosarce s sadjem in z orehi. Prva nerodnost jih je hitro minila, in ko je Kore-

netova gospodinja povabila goste za mizo, so se otroci že razkropili po dvorišču, pod kozolec, za skedenj in v bližnji gozd, ki je letos tako poln kostanja, želoda, karjeljnov in drugega jesenskega zlata, da so kar mimogrede nabrali več kot deset kilogramov kostanja, debelega kot italijanska maroni!

Ko je glavni urednik našega lista Tone Gošnik izročil v imenu bralcev in vseh, ki so pomagali v akciji, Korenetovi in Plutovi mami šopka nageljnov in sporočili se sklep kolektiva Dolenjskega lista, da čisti dobček I. dolenjskega novinarskega plesa razdeli med vse tri družine naših trojčkov, smo se še enkrat spomnili vseh posameznih darovalcev in tudi večjih kolektivov, ki so v imenu svojih članov podarili precejšnje vsote denarja. To so bila novomeška podjetja NOVO-TEKS PIONIR, KRKA in NOVOLES, ki so sama zbrala več kot milijon starih dinarjev. Novomeški Rdeči križ je prispeval 100.000 Sdin, veliko pa so pomagali tudi: poslovna enota ELEKTRO v Novem mestu, ki je brezplačno dala napeljava elektrike v hišo; trgovsko podjetje DOLENJKA, ki je podarilo ročno vodovodno črpanko; kolektiv obrtno-montaznega podjetja INSTALATER v Novem mestu, ki je napeljal vodovod iz kapičice v kuhinjo nove hiše na svoje stroške; Mizarstvo podjetje KRKO in delavci njihovega obrata na Prekopi, ki so dali poseben popust za izdelavo oken in vrat v novi hiši; steklarna INIS, ki je podarila šipe, in steklarija SISO in Klobrčar, ki sta jih brezplačno vstavila v okna in vrata; še posebno pa kolektiv SGP PIONIR, v katerem so se direktor Ivan Kočvar, sekretar novomeškega gradbišča Mila Jalovec, delovodja šmarjskega gradbišča Silvo Vidrih, tehnik ter delavci podjetja na vsi moč zavzeli, da bi bila Korenetova hiša čim hitreje in s čim manjšimi stroški pod streho. Da je vse okrog gradnje te klo, kot je treba, so vložili veliko truda tudi v škočjanjski krajevni skupnosti: njen predsednik Pavle Zupet, predsednik Franc Gabrčič, škočjanska šola, Socialistična zveza, Rdeči križ in vsi tisti sosedeji in domačini iz škočjana in okolice, ki so kakorkoli pomagali pri voznjah, iskopih, gradnji, poseku lesa in drugem.

Morda za vse te dobrotnike ljudi niti ni tako važno, da so pomagali prav Korenetovim, saj jih večina ni še

OB TEDNU OTROKA

Nismo se bali belih žena ne vedomca ne torčije. Nekdo sva šla za najmlajšo sestro mimo kozolca, ki je stal na samem; da tam stiši, so pravili. Pred kozolcem je stal tritel stor in se je čudno svetil — velik clovek v gorci rjuhi. Držala sva se za roko, šla sva mimo in se nisva bala.

Ali vendar je bil strah v naših zgodaj postaranih, zgodaj izkušenih sreh. Nekaj silnega se je dvigalo v daljavi do neba, bližalo se je, smerom višje in ogromnejše, črno in strašno, skoraj že je zastiralo vse obzorje. Videci smo življenje in smo se ga bali...

Na jok nam je bilo, zahtel pa nihče ni. Kadar so nas tuji koraki smotili in je bilo spet vse tiho v tebi in zunan, se je oglašil v nas obup, tisti zrel, poslednji obup, kakor ga pozna šele clovek, ki ga je bilo obnemoglega življenje tresčilo ob tla.

»Saj ne bo konca nikoli! Nikoli ne bo drugače! Mati ne pride, ne prinese kruha — umri-mo!«

Ivan Cankar: »Sneto obhajilo« (odlomek)

Plutovi in Korenetovi otroci na pragu nove hiše so si najprej sramežljivo, potem pa že bolj prijateljsko stisnili ročice

Hvala vsem, ki ste plesali!

Odkar smo 8. avgusta zadnjikrat poročali o zbirki za Korenetove trojčke v Segonjah, smo zanje dobili še dva prispevka:

Marija Gorše iz Ankarana 130 je poslala 5.000 Sdin, rojak Jakob Zupancič iz Los Gatosa v Kaliforniji (ZDA) pa nam je zanje podaril 10.000 Sdin; skupaj zbrano v zadnjem mesecu: 15.000 Sdin. Prisrčna hvala!

Zbirka je tako narasla na 2.510.177 starih dinarjev. Prejšnji teden smo od tega nakazali SGP PIONIR na račun zidarskih del za obnovljeno hišico v Segonjah 2.000.000 Sdin, posebej pa še za deske za tla v novi hiši 114.400 Sdin. Ostanek je namenjen za popolno poravnavo računa SGP Pionir, ki ga bomo dobili te dni.

Denarja za plačilo obnove Korenetove hiše pa bi bilo kljub lepemu uspehu lanske in letošnje zbirke le še premalo. Ne smemo pozabiti, da je v zgornji številki (2.510.177 Sdin) všteti tudi denar, ki so ga delavci iz sevnjske LISCE in nekateri drugi darovalci poslali naravnost Korenetovim (nekaj nad 130.000 Sdin), tu pa so všteti tudi izdatki za obleke, obutev, perilo in hrano, ki smo jih iz zbirke za trojčke izplačali lani decembra. Zato je svet delovne skupnosti Dolenjskega lista 3. septembra letos sklenil:

DOBIČEK I. DNP — TREM DRUŽINAM S TROJČKI!

28. januarja 1967 smo priredili I. dolenjski novinarski ples na Otoccu, ki se ga je udeležilo skoraj 300 gostov iz različnih dolenjskih krajev. Potem ko smo poravnali vse račune, smo ugotovili, da je ostalo po I. DNP 393.120 Sdin čistega dobčka. Denar smo vse donje hranili na posebnem računu. 3. septembra pa smo ga sklenili razdeliti takole:

- 193.120 Sdin — Korenetovim trojčkom v Segonjah nad Škočjanom;
- 100.000 Sdin — Plutovim trojčkom v Kristanovi ulici v Novem mestu;
- 100.000 Sdin — Hudorovčevim trojčkom v Lokvah pri Crnomlju.

Tako so posredno prispevali v naše zbirke za trojčke tudi vsi tisti, ki so lani konec januarja plesali na I. DNP in se vso noč prijetno zabavali. Priprani smo, da bo vsem všeč, da smo jih na tak način spovabili v koristno akcijo in da imajo zdaj razen prijetnih spominov na lepi večer še občutek, da so pomagali trem družinam s trojčki na našem področju. Zato v imenu 9 otrok in njihovih staršev:

PRISRČNA HVALA VSEM, KI STE LANI PLESALI NA I. DNP! Priprani bodite, da je bil na tak način čisti dobček našega plesa naložen najbolj koristno in humano. Korenetovim in Hudorovčevim trojčkom smo medtem denar nakazali na hranilni knjižici, Pepci Plut pa smo starih tisočkov izplačali v četrtek popoldne, pred obiskom Korenetovih trojčkov. T. GOSNIK

Če se je akcija za naše trojčke bolj ali manj slabo končala prav v sredini otroka, v času, ko skušamo razumeti in pomagati vsej nepreskrbljeni deci sveta, upamo, da smo teko dostojno spomnili na to našo dolgovansko nalogo tudi vse tiste ko so do sedaj iz takih ali drugačnih razlogov stali ob strani!

MARIJAN MOSKON
Foto: MIRKO VESEL

Polhov je letos toliko, da lov na polhe ni lov na srečo. Druga za drugo odhajajo skupine polharjev v gozdove na Gorjance. Za lov na polhe se je treba posebej »oborožiti« s pastmi. Med polharji velja: kolikor pasti, toliko polhov (Foto: Slavko Dokl)

Gorjanci se jesenijo. Skrbno nanaša narava pastelne barve na gozdove in košence. Sprimnjajo se v razkošje miru.

Na Gorjancih že listje odpada in bukov žir zori. Globoko v drevesnih duplih čakajo polhi večera. Ko se zmrachi, se sliši čudno mrmranje. Polhi naznanjajo, da bodo prilezli iz dupeljo hrano.

Bukov žir je nabrekli in polhi so debeli. Letos so debeli kot že dolgo ne. Debelih polhov je vsak polhar vesel. Bolj so slastni.

Na Gorjancih lovijo polhe vsako jesen. Moški iz doline se zmenijo, pa se s pastmi odpravijo navkreber iskat polšnice. Seveda tisti, ki imajo čas.

V dolini, v vaseh pod Gorjanci, v Guberju in drugod, so zabelezeni polharji. Gorjanskega polha poznajo v dušo. Natančno vedo, na kaj in kdaj polhi najraje prime in kdaj se izplača nastaviti past. Vedo tudi, koliko polhov smejo ujeti, saj tudi med polharji velja v past naj prejšje res odlašati in debeli polhi.

Sam nastavljati pasti in v trdnem mraku čakati, da se bo kaj ujele, je sicer zanimivo, vendar tudi dolgočasno. Zato jih je na prežo več ikrali. Tudi za lovca je bolj privlačna brzaka kot samotno capljanje z dvočevko.

polhi gredo tudi v srajco

Lov na polhe je star in polharski večeri so že pradedov običaj. Lov na polhe je poznal še Valvasor, polharske večere ja je imenitno popisal Jurček. Nastavljati pasti in čakati, da se polhi ujamejo, je mikavno, poslušati privedev na polharskih večerih je doživljaje, zlasti če imajo glavno besedo saljivci.

Lojalci Medletu iz doma pri Miklavžu na Gorjancih je prišlo na misel, da bi organiziral večer slovenskih polharjev na Gorjancih. Zaka pa ne, 14. je rekel, sploh je dovolj pasti se bodo dohile, polharji bodo gotovo prišli, dom pa bo obiskalo več gostov. Veča poskusitile

»Ni še dolgo,« je potem nadaljeval, »akar sem polhe podil tudi po kuhinji v domu pri Miklavžu. Več noči sem poslušal, kako so murgali v debelih.«

»Se nekaj bi rad povedal,« je dejal Medle. »Premišljeval sem, da bi bilo lepo, če bi imeli vsako jesen tako privedev, tu, pri Miklavžu. Predlagal bom polharjem, naj ustanovijo polharsko društvo. To društvo ne bi imelo na skrbi le polharskih privedev, marveč tudi varstvo polhov. Tudi polhe bi bilo potrebno nekako zaščiti. Kot vem, bi bilo tako društvo prvo v Sloveniji.«

Polhov je letos toliko, da lov na polhe ni lov na srečo. Druga za drugo odhajajo skupine polharjev v gozdove na Gorjance. Za lov na polhe se je treba posebej »oborožiti« s pastmi. Med polharji velja: kolikor pasti, toliko polhov (Foto: Slavko Dokl)

Franc Zrimšek iz Zabje vasi pri Novem mestu je navdušen polhar. 29. septembra ga je polharska strast zanepila na Retenjske senožeti pri Velikih Laščah. S planom je zadovoljen in pravi, da bo še prišel po polhe v ta kraj (Foto: France Modic, Ljubljana)

Valvasor: polh pride ali ne pride

Tisti, ki se bodo ob sobotnih večerih udeležili lova na polhe v gozdovih okrog doma pri Miklavžu, bodo morali loviti s pastmi in pod nadzorstvom. Kdor pasti ne bo imel, jo bo lahko dobil v domu. Medle je mislil tudi na to in bo oskrbel okoli sto pasti.

»Lova na polhe bo užitek in veselje. Valvasor ga takole opisuje: »Če v votlo drevo pihneš, začne polhi notri mrmrati: drn, drn, drn itd. Potem vtakneš dolgo šibo v duplo, položiš z njo sem in tja, pa ti pride polhi ven. Tedaj ga ujameš, primes za vrat in ubiješ. Vendar moraš s previdnostjo prijeti, če ne, hudo ugrizne.«

Razen tega (primitivnega) načina so že v starih časih poznali tudi lov v pasti, o čemer pravi Valvasor: »Te pasti so čisto preprosto napravljene: podobne so strelnemu loku in sestojijo iz lesa, v loku ukrivljenega, in vrvee. Navzje demajo suhe hruske (ki jim na Kranjskem pravijo krhlji) ali pa tudi presne. Če ima kdo sto takih lokov, so potrebni pri lovu vsaj trije, kajti en clovek ima dovolj dela, da jih opravlja dvajset ali trideset. Ko jih je nastavil, mora vso noč hoditi od enega do drugega, da pride k vsakemu po štiri ali petkrat in pobere ujete polhe.«

V Valvasorjevih časih so verjeli, da je hudič polhovim neblagoslovljenim pastir. Od tod so si razlagali tudi smolo, če polhi niso hoteli v pasti. Zato beremo pri Valvasorju: »Sem in tja se pa zgodi, da se sliši, kako se pasti vso noč pržijo, na se se en polh ne ujame Dolže vraga, da on trapi kmete in jih ima za norce. Zares se zelo pogosto zgodi, da vso noč nastavlja loke, pa nobenega polha ne dobe.«

Torej srečno, slovenski polharji, ki boste šli k Miklavžu na polhe, pa pozdravite tistega »pastirja«, če ga boste še kje srečali!

Tri sobote pri Miklavžu na Gorjancih

Tri zapovrstne sobote večere — 5., 12. in 19. oktobra — bo priredil dom pri Miklavžu na Gorjancih, 13 km oddaljen od Vahle, lov na polhe. To ne bo prva in ne zadnja polharska privedev, ker je bila ena že nedavno pri Gospodini, dom pri Miklavžu pa objavlja, da jih bo naslednji dan, v nedeljo dopoldne, hodo dobili polharji z največ lovške sreče in najbolj raztrganimi hlačami saljive diplome s podobno, kako hudič polhe pase (po Valvasorju). Po podelitvi diplom bo polharski ples s postjo zabavo udeležencev. Priveditelj je povabil vse sindikalne organizacije iz podjetij in ustanov, naj pridejo na leto na Gorjance, si ogledajo privedev ali sami okusijo polharsko srečo.

IVAN ZORAN

7 Čarovnice v dobi atomov in osvajanja vesolja

Lov na čarovnice se je bil spremenil v pravcato dorusno industrijo. Zaplenjeno premoženje so si porazdelili med seboj sodniki, duhovne osebe, rablji, stražarji, pisarji itd. Nagrade so dobivali tudi drvarji, ki so v gozdu sekali drva za grmade, in tesarji, ki so postavljali morišča. Lesa pa je šlo veliko...

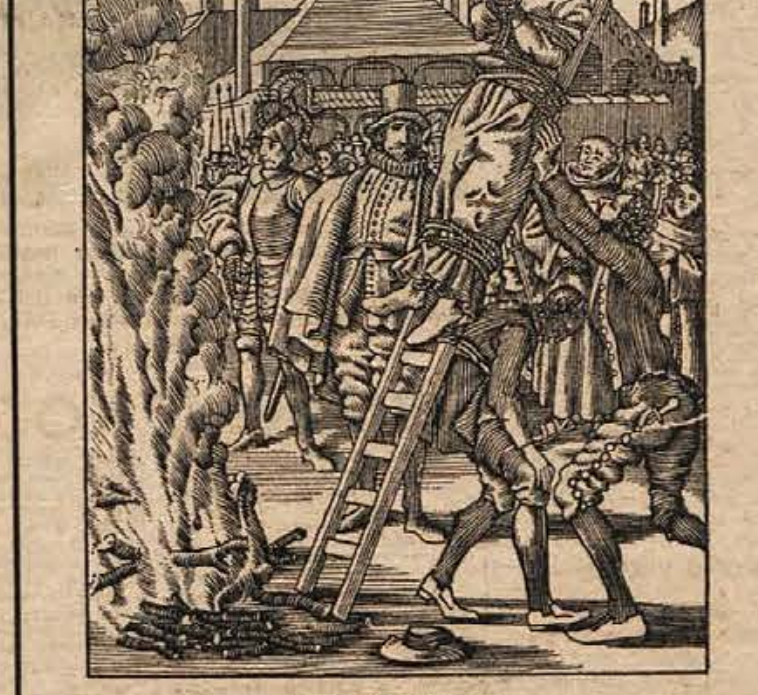
Največkrat je imetje kaznovane »čarovnice« pobrala Inkvizicija. Pa tudi kralj je rad posegel po njem. Tako je bogatenje na račun žrtev še bolj podžigalo lov na čarovnice. Nemaolokrat pa so tudi stroški sodnega procesa požrli vse obtoženo premoženje, tako da za zaplembo ni nič ostalo. Pa sežiganje je bilo drago; treba je bilo plačati drva, olje, smolo, stebel, vrvi in prevoz na morišče. Strogo so pazili, da je bilo vse plačano...

Čarovnice 20. stoletja

Na žalost ima tudi danes, sredi 20. stoletja, vsako nemško mesto nekaj »čarovnic« in malone vsaka vas svoje »hudičeve« deklet. Nekatero od njih na skrivaj tudi pobabijo in ubijejo. Tisoče in tisoče žensk trpi zaradi mračnjastva. Treba je le poslušati pogovore praznovernih ljudi, ki obravnavajo, kako bi bilo treba čim strožje kaznovati čarovnice. Pritožujejo se, zakaj država danes ne dovoli edino pravilne kazni: mučenje in sežiganje čarovnic na grmadi.

Te besede je zapisal zahodnonemški znanstvenik Johann Kruse v svoji knjigi, ki je izšla 1951 v Hamburgu z naslovom: »So res čarovnice med nami?« V knjigi govori o praznovanju v Zahodni Nemčiji, ki se sploh ne razlikuje od praznovanja v drugih deželah.

Ljudje še zmeraj verjamejo v »uročne« očij, v čarovnije, v peklenke moči. Nad oblaki letajo reaktivci spodaj,

Sežiganje čarovnic

na zemlji, pa še naprej murgolijo čarovnice. V nekaterih področjih Zahodne Nemčije 95 odstotkov ljudi verjame v čarovnice in podobne reči.

Kako se zavarovati pred čarovnicami? Kako se rešiti nevarnosti, da ne boš ucaran? Včasih je to bilo lahko: napisal si ovadbo, čarovnico so lepo zgrabili in sežgali. Danes pa se moraš zanašati le nase. Kdo ti bo pomagal?

Seveda je glavno, da čarovnico prepoznaš o pravem času. Preizkušnja z iglo in vodo je danes prepovedana, tukaj ni pomoči. Zato je treba čarovnico uganiti z očmi. Zunanja znamenja ima zelo značilna: sključeni hrbet, naguban obraz, košate obrvi, kriv nos, bradavice na vidnem mestu.

Če je čarovnica prišla na obisk, jo je še lažje spoznati: s prijaznim nasmehom ji ponudite stol, pod katerim naj ležijo kot križ odprte škarje. »Hudičeva zavezanica« ne bo hotela sedeti na ta stol, ampak na kateri drug ali pa se sploh ne bo usedla. Čarovnica se namreč boji križa kot ognja.

Kot piše profesor Kruse, v pokrajini Schleswig-Holstein še zmeraj verjamejo, da čarovnica izgubi »svojo« moč, če se do krvi pretepe. Ker sodobna zakonodaja na veliko žalost mračnjakov ne dovoljuje takega ravnanja z ljudmi, uporabljajo to sredstvo danes samo pri »zlačaranih« živalih. Če ovca, svinja ali krava zbolijo, jo gospodar surovo pretepe, polvja z vrelo vodo in jo pohablja, da bo čarovnica začutila bolečino in odvzela živali »uroke«.

Hiše ne sodijo na polja - predpisuje urbanistični red

Občani sprejemajo zakon zase — zato ponovne razprave ne bodo odveč — Bojazen pred špekulacijami z zemljišči — Prvi so interesi skupnosti

Ljudje se bodo morali sprijazniti s tem, da stanovanjske hiše ne bodo mogli postaviti kjerkoli. Zato je potreben v občini urbanistični red, katerega predlog je bil

pred kratkim v razpravi. Bila je slabo obiskana in sveti krajevnih skupnosti se sploh niso vključili vanjo. Temu se ne bodo smeli izogniti, zato se izvršni odbor občinske konference ponovno obrača nanje z željo, da bi zbrale vse dobre predloge.

Urbanistični red skuša zaščititi poljedelske površine in turistična področja, medtem ko zidavo stanovanjskih poslopj usmerja v stranja naselja.

Občani opozarjajo na nevarnost neupravičenega okoriščenja lastnikov gradbenih zemljišč in želijo, da zakonodaja onemogoči špekulacije s stavbnimi parcelami. Prav tako ni še jasen pojem pravične odškodnine za nacionalizirana zemljišča.

Dragoceni biseri grafične umetnosti

Pod grajsko streho razstavlja Posavski muzej v Brežicah izbor originalnih grafičnih listov velikih mojstrov grafike med 15. in 19. stoletjem. Med njimi so Albrecht Dürer, »Mali nürnberški mojstri«, zastopnik »Donavske šole«, Rembrandt, Lucas van Leyden, Rubens, Jacques Callot, Stefano della Bella, Tiepolo in drugi.

Izbor razstavljenih del je del zbirke, ki jo hrani mestni muzej v Celju in ki je najbogatejša na Slovenskem. Obiskovalce, ki so bili danes teden na otvoritvi, je celjska kustodinja Milena Moškova z živahno razlago popejvala od lista do lista, od mojstra do mojstra.

Kdor si malih mostrovin še ni ogledal, naj ne zamudi priložnosti, dokler so razstavljene v domači muzejski hiši.

Jt

RADIO BREŽICE

PETEK, 4. OKTOBRA: 18.00-18.25 - Nova plošče RTB, obvestila in reklame. 18.25-19.30 - Glasbena oddaja: Izbrani glasbeni deli.

NEDELJA, 6. OKTOBRA: 11.00 - Domače zanimivosti - inž. arh. Franc Filipčič. Se o urbanizaciji brežiške občine - Vsejono predavanje: Razvoj socialistične moralnosti in razvoj otrokove osebnosti med 7. in 11. letom - Za naše tmetovalce: Jože Vovk: Ob letošnji trgatvi: Mira Skočaj: Sodobne sorte pšenice in jčmena - Ob spremljavi Avgusta Stanka vam pojeja Roman in Tone Petrovič - Nedeljska reportaža: Brežiški turizem včeraj, danes in jutri - II. del - Goslineko podjetje Brežice - Poročnik: nimaš prednosti! - Pogovor s poslušalci - Obvestila, reklame in sponzorirane oddaje. 13.00 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 8. OKTOBRA: 18.00-19.00 - Novo v knjižnici - Jugotom vam predstavlja. Literarni utrinki: Karel Grabelšek - Iz naše glasbene šole - Obvestila in filmski pregled - Tedenski športni komentar. 19.00-19.30 - Glasbena oddaja: Diskoteka vam predstavljajo svoje novosti.

Reforma naj bo izhodišče zakona!

Skozi sito Socialistične zveze je usmerjenih vedno več javnih razprav. Ljudje se ne odzivajo tako, kot si organizatorji želijo. Povedo sicer svoje, toda z občutkom, da njihovih želja zgoraj ne bodo upoštevali.

Razprava o spremembi ustave in volilnega sistema je razgibala občane, nekoliko bolj kot druge, a še vseeno bi se kmetje raje pogovarjali o priduži sadja, živine in podobnih stvarih, ker je zanje to trenutno najbolj pereče. Zbranih je bilo kljub temu precej predlogov.

Večina jih omenja potrebo po cenejšem in učinkovitejšem skupščinskem sistemu in zato bi novi volilni zakon nujno moral izhajati iz pogojev gospodarske reforme. Ali bodo sestavljavci upoštevali to najpogostejšo željo, ljudje sicer ne vedo, vsekakor pa bodo razočarani, če bi predlogi tolikih občanov romali v koš. Potem je bila razprava res samo formalnost.

Obisk Sveta Kobala v Brežicah

V brežiški občini je bil pred dnevi sekretar za gospodarstvo SRS Sveto Kobal. Obiskal je več delovnih organizacij in se pogovarjal z njihovimi predstavniki. Bil je v Gozdnece gospodarstvu, Tovarni pohištva, pri AGRARI in v METALU na Jesenicah. Obrazil je nekatere nove ukrepe, ki bodo sledili za področje obrti, kmetijstva in industrije.

V razgovoru s tovarišem Kobalom so dali predstavniki Gozdnega gospodarstva predlog, da bi spet oddali gozdove lastnikom, predstavniki AGRARIE pa so izjavili, da želijo prepustiti občini kmetijsko pospeševalno službo.

S šopki in darilci na obisk k borkam

25-letnico ustanovnega kongresa ženske protifašistične zveze bo konferenca za družbeno aktivnost žensk v Brežicah praznovala s prireditvami po vsej občini.

Proslave se bodo vrstile med 15. oktobrom in 1. novembrom. Krajevnim organizacijam SZDL priporoča, naj se s skromnimi darilci spominijo partizanskih mater in tistih bork, ki so s puško v roki ali kot aktivistke sodelovale v narodnoosvobodilnem boju. Konferenca zbira tudi prijave za obisk osrednje proslave v Dobniču 20. oktobra.

NOVO V BREŽICAH

■ V NEDELJO JE BIL PRAZNIK PIONIRJEV. Večina šol je imela prost dan v soboto, ponekod pa v ponedeljek. Pionirski odredi so tedaj organizirali konferenco. Učenci brežiške osnovne šole so obiskali timsko predstavitev v prostornem domu.

■ GASILCI SO V TEDNU POZARNE VARNOSTI temeljito preukali svoje sposobnosti in gasilne naprave. Napovedano gašenje požarov je dobro uspelo. Društvo Brežice-okolica je zaključilo teden pripraviljalnih akcij z veselo prireditvijo. V svojem domu je organiziralo tigatev v nedeljo popoldne.

■ NA CESTI PRVIH BORCEV odevajo nekatera procelja starejših hiš v novo obliko. Počasni se mesto lepša, vendar bi šlo to lahko hitreje.

■ OBRITNIKI IN TRGOVSKA PODJETJA se zelo zanimajo za proste lokale v Brežicah. Ni jih veliko, zato jih mnogi iščejo brez

V vrtnariji v Čateških Toplicah postavljajo ogrodje za nov rastlinjak. Tudi v njem bodo gojili nageljne. (Foto: J. Teppey)

ŠTEVILO ZAPOSLENIH SE ZMANJŠUJE

Kako dolgo bodo obrati za občino in odbornike skrivnost?

V gospodarstvu so povprečni mesečni prejemki 837 din

Kakor že nešteto krat poprej so se morali odborniki tudi pri obravnavi gospodarske slike za prvo polletje zadovoljiti z nepopolnimi podatki. Matična podjetja s sedežem zunaj občine še vedno ne pošiljajo dokumentacije za obrate. Vse zahteve oz. želje so doslej naletele na gluha ušesa. Ker se število obratov vsako leto večja, se kaj lahko zgodi, da bo informacija čez čas samo še četrtinska slika gospodarjenja v občini.

V prvem polletju je brežiško gospodarstvo ustvarilo brez obratov 132.224.000 din celotnega dohodka. Če to vzporedimo z istim obdobjem za leto dni nazaj, potem je bil dosežen 3,7 odstotni porast. Skok naprej beleži samo družbeni sektor. V zasebnem gospodarstvu ugotavljajo padec za 1,6 odst. Nazadovanje je opazno zlasti v živinoreji, ki je povsod pri nas zašla v krizo.

Družbeni sektor je pri celotnem dohodku udeležen z 91.596.000 din. Sest panog je doseglo in celo preseгло polletni plan, medtem ko kmetijstvo, gostinstvo, trgovina in obrt zaradi sezonskega

značaja niso dosegli zaželenih števil.

Industrija je kot celota imela zadovoljive rezultate. Tovarna pohištva in PPV Dobova sta med najboljšimi. Z izgubo je zaključil poslovanje v prvih šestih mesecih rudnik Globoko.

Osebnih dohodkov so se v industriji dvignili povprečno za

5,4 odst. in so zdaj 736 din na zaposlenega. Najbolj so poskočili v obratu IMV, v Tovarni pohištva in v obratu BETI. V BETI so kljub povisvanju še vedno nizki. Delavci globoškega rudnika, Kremena, Jutrjanke in poslovne enote Elektro - Celje so letos prejeli celo manjše dohodke kot lani v prvem polletju.

Mesečni prejemki so se povečali v kmetijstvu za 20,9 odst. in sicer od 702 din na 849 din. Največji porast je zabeležen pri AGRARI. Vrednost skladov se je v kmetijstvu zmanjšala za 10 odstotkov.

POSLANCI PREČUJEJO GOSPODARJENJE Z GOZDOVI

Denar za obnovo gozdov moramo Slovenci smotrneje nalagati

Izčrpani gozdovi zahtevajo več skrbi, kot so je bili deležni doslej - Zasebniki bi imeli radi več pravic pri odločanju o svojih gozdovih - Trdijo, da njihova beseda doslej ni imela veljave

V gospodarjenju z gozdovi si na Slovenskem želijo sprememb. Dobro in slabe strani upravljanja z njimi preučuje ta čas skupina poslancev republiške skupščine. V brežiški občini so imeli člani te skupine več razgovorov. Najprej so sodelovali v razpravi z njimi domači poslanci in predstavniki gozdnega gospodarstva, potem kmetje na Veliki Dolini in nato še enkrat predstavniki gozdnega gospodarstva.

Če povzamemo izrečene ugotovitve, potem sledi iz njih, da je sedanji zakon o gozdovih uredil marsikaj, da pa ga je že treba spremeniti. Slovenija naj bi sicer obdržala sedanja gozdnogospodarska območja, toda biološka amortizacija bi se morala stekati v skupen republiški sklad. Le od tega si lahko obetamo enotno obnavljanje in zasajevanje gozdnih površin.

55.000 din vodovodnim odborom

Za gradnjo vodovodov so se prebivalci brežiške občine letos močno ogreli. Delo so zastavili na 23 krajih. Nekaj vodovodov je že dograjenih. Upravni odbor sklada za negospodarske investicije in komunalno dejavnost je za te namene odobril 55.000 din iz občinskega proračuna. Vodovodni odbori so prispevek občine uporabili za nakup cevi.

Skrb za naložbe v obnovo gozdov naj bi torej prevzela širša družbena skupnost. Slovenija ima namreč zelo bogata lesna območja, kot so na primer Pohorje, Savinjska dolina in Gorenjska, na drugi strani pa zelo revne pokrajine, kjer so zlasti v povojnih letih izsekali ogromno lesnih zalog.

Imamo torej gozdnogospodarska območja, ki nudijo lep dohodek, in območja z zelo skromnimi možnostmi za posek. Tam seveda primanjkuje denarja za obnovo gozdov.

Eden izmed predlogov, ki so jih izrekli udeleženci razprav s poslanci, omenja potrebo po tem, da bi kmetje plačevali tudi biološko amortizacijo in da bi smeli sekati sami, seveda pod strokovnim vodstvom.

V zvezi z upravljanjem gozdov so zasebniki omenili precej odločnih zahtev. Za sedanjo obliko se ne ogrevajo, ker pravijo, da so pri odločanju prikrajšani. Želijo, da

bi republiška skupščina sprejela to tako, da bi na samoupravljalni tehtnici tudi beseda kmeta lahko nagnila jeziček v levo ali desno.

Občani pričakujejo, da bo skupščina upoštevala njihove predloge in da jih bodo osvojili tudi na drugih območjih, čeravno naj bi se denar za naložbo v obnovo gozdov enako merneje porazdelil po slovenskem prostoru.

Vodovod v Črešnjicah, Zasapu in Hrastjah

Vodovodna skupnost iz Cerkele dokončuje vodovod, ki bo napajal truje vasi: Črešnjice, Zasap in Hrastje. Samo za material so do sedaj izdali 80.000 dinarjev. Prosto-voljnega dela vaščanov še niso preračunali v denarno vrednost.

Za glavni vod, ki je precej daljši od 4 kilometrov, so do sedaj plačali vaščani iz Zasapa in Črešnjic po 400 dinarjev na hišo, prebivalci iz Hrastja pa so prispevali po 500 dinarjev na gospodarstvo.

Otvoritveno slavnje pripravljajo za 27. oktober, to je dan pred brežiškim občinskim praznikom.

Branka Verdonik Rasberger je 24. septembra pripravila za Brežičane nepozaben večer umetniške besede v slavnostni dvorani brežiškega gradu. Predstavila se je z monologom iz Cankarjeve Gospe Judit in na mah osvojila poslušalce. (Foto: J. Teppey)

Če bo delavec zaščiten, se ne bo upiral strojem

Podjetja, ki odpuščajo delavce, naj prispevajo v sklad za ustanavljanje novih delovnih mest - Kdor je dolgo v hiši, ima več pravic

Moderna industrija teži za tem, da s sodobnimi stroji in sodobno tehnologijo poveča in poceni proizvodnjo. Takšen je namen vseh naprednih delovnih organizacij. Stroji nadomeščajo delavce, to pa nehoti povzroča pri njih odpor do mehanizacije in avtomatizacije.

Tudi CELULOZI so že očitni, da odpušča delovno silo, ko se je število zaposlenih v prvem polletju letos zmanjšalo za 3 odstotke. Toda v tem kolektivu ne mislijo na klasično odpuščanje, kjer ni nikomur nič mar, če bo delavec, ki ga je zamenjal stroj, dobil zaposlitev ali ne.

Delavski svet je o teh vprašanih že razpravljal in ih bo še večkrat obravnaval. Če bo kdo zaradi spremenjene organizacije dela ali novega proizvodnega procesa izgubil delovno mesto, mu bo podjetje iskalo zaposlitev v delovni organizaciji ali pa zunaj nje.

V tovarni se strinjajo s tem, da vsako podjetje, ki zmanjšuje zaposlene, prispeva svoj delež v sklad za odpiranje novih delovnih mest. To akcijo bo izpeljal občinski sindikalni svet po predhodnih dogovorih s predstavniki vseh delovnih organizacij v občini.

V CELULOZI bodo samoupravni organi sprejeli več ukrepov za zaščito delavcev, zlasti tistih, ki so v tovarni že dolga leta. Če bodo morali na drugo delovno mesto, potem jim bodo pri osebnih dohodkih priznali določeno razliko med stari in novim delovnim mestom, kar velja predvsem za delavce nižjih kategorij.

J. TEPPEY

Z nastopa črnske sopranistke Bennie Jean Gillette v Kostanjevici. Občinstvo je prisrčno zaploskalo sleherni pesmi in se navdušilo nad bogatim koncertnim programom. Pianist Barton Weber in pevka prištevata srečanje s poslušalci v Lamutovem likovnem salonu med svoja najlepša doživetja. (Foto: Mirko Vesel)

TEŽKO JE SKLEPATI ZA NEKAJ LET NAPREJ

Družbeni dogovor se že podira

Delovni kolektivi bi že držali besedo, toda skladi se praznijo

Dve leti je tega, kar so se delovni kolektivi sporazumeli z občinsko skupščino in družbenimi organizacijami za program negospodarskih investicij v občini. S prispevki gospodarstva bi v nekaj letih pokrpal kole, modernizirali ceste, poskrbeli za varstvene ustanove in uredili še marsikaj.

Prvo leto je denar v redu dotekal. Podjetja so držala

besedo in kazalo je, da se vrstni red zastavljenih investicij ne bo spreminjal, njihov obseg pa ne krčil. Družbeni dogovor je bil videti dokaj trden.

Čez čas se je to spremenilo. Pa ne da bi kolektivi namenoma prelomili besedo. Ostajalo jim je vedno manj denarja, precej manj, kot so planirali tedaj, ko so se prostovoljno odločili za pomoč

občini. Letos že mnogi za skrbljeno gledajo na uredničevanje programa. Gospodarstvo je zelo obremenjeno z družbenimi dajevanji, skladi se praznijo in položaj je marsikje kritičen.

Delavci seštevajo milijone, ki jih odštevajo družbi po predpisih. Preveč jih je, da bi se brez obotavljanja odločili se za prostovoljne dajatve. Samo primer: CELULOZA daje na leto 3.000.000 vodnega prispevka in 270 tisoč prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Za to, kar odšteje za vodo, ni družbenega dogovora. Pa bi bil najbrž še kako potreben, saj bi potem imeli tisti, ki dajejo, tudi možnost odločiti o porabi. S tem bi zagotovili predvsem smotrno porabo zbranih sredstev. Morda bi se tudi vsote spremenile in bi lahko več ostalo za domače potrebe.

J. T.

Tečaj za gospodinj-ske pomočnice

Mlada dekleta, ki so komaj pred kratkim zapustila šolske klopi, imajo možnost izpopolniti se v kuhanju. To jim bo olajšalo zaposlitev, če imajo veselje do gospodinj-skega dela. Pa tudi če ne nameravajo iti za gospodinj-ske pomočnice, jim bo znanje kuhanja samo koristilo. Prijave za obisk tečaja sprejema delavska univerza v Krškem.

KRŠKE NOVICE

TURISTIČNI PRIREDITVI LETA so dali Krščani ime KRŠKO V JESENI. Domače društvo je z njo počastilo desetletnico obstoja. Lepaki so veliko prej vabili ljudi na sreznisko trgatve, ki je bila v nedeljo, 29. septembra. Goste je zabaval ansambel Franja Bergerja iz Celja. Kljub temu da je sonce obhajalo vinerodni Sreznik le za kratke čas, so bili obiskovalci dobre volje. Organizatorji so poskrbeli za lepe in šegave bratvene običaje in za dobro postrežbo.

USPERE V MINULEM SOLSKEM LETU in finančni načrt temeljne izobraževalne skupnosti je izvršni odbor TIS pretresal v petek, 27. septembra. Na seji so se dogovorili za pripravo na skupščino TIS, ki naj bi jo sklicali za 8. oktober.

V PRODAJI NA DROBNO se je meso pocenilo za 50 par pri kilogramu. AGROKOMBINAT ima

Zdravstveni sklad je večji od proračuna

Pred delovnimi ljudmi krške občine so volitve v skupščino komunalne skupnosti za socialno zavarovanje v Novem mestu. Mandat poteka polovici članov.

Občinski sindikalni svet je že sklical razširjeno sejo, na kateri so se pogovorili o pripravah na volitve. Vabljeni so bili tudi predsedniki sindikalnih područin, delavskih svetov in delovnih skupnosti. Na seji so poudarili, da je treba posvetiti pripravam za te volitve enako pozornost kot pripravam za volitve skupščin družbeno-političnih skupnosti. Sindikalne podružnice nosijo veliko odgovornost za to, da bodo predlagani pravi ljudje. Sklad, s katerim razpolaga komunalna skupnost socialnega zavarovanja, je veliko večji od proračuna in ni vseeno, kako ga bodo uporabljali.

Jože Bogovič - sekretar medobčinskega sveta ZK

V sredo, 25. septembra, se je v Krškem sestala medobčinski svet Zveze komunistov za Spodnje Posavje. To je bila prva seja. Prisotni predstavniki vseh treh občinskih konferenc, ki so bili izvoljeni v svet julija letos, so razpravljali o delovnem programu in poslovniku, ki ju bodo dokončno oblikovali na prvi naslednji seji. Za sekretarja medobčinskega sveta so izvolili Jožeta Bogoviča iz Sevnice, za namestnika pa Franca Bukovinskega iz Brečice.

Stara peč ne more konkurirati

V IMPERIALU spečejo na dan povprečno 1200 kilogramov kruha na dan, ob sobotah in praznikih pa tudi do 2.000 kilogramov. Pekarna v tovarni čokolade je še iz predvojnih dni. Njena zmogljivost je 800 kilogramov kruha na dan. Za potrebe krške občine je to premalo, na novo avtomatizirano pekarno pa si v IMPERIALU še ne upajo računati. Ta je baje rentabilna šele tedaj, če speče deset tisoč kilogramov kruha na dan, vendar bi ga lahko spekli le štiri tisoč. Tolikšne so zaenkrat potrebe.

IMPERIAL oskrbuje s hrano Podlog, Rako, Koprivniko, Zdole, Veliki Kamen, Breštanico, Dovško, delno Krško in še nekaj drugih krajev. V mestu so družbeno pekarno izpodrinili zasebniki, za katere menijo, da imajo večje ugodnosti.

V krški občini pridelali nad 3.000 ton žita

Povečani napori, boljša obdelava zemlje, večja poraba umetnih gnojil in izpopolnjevanje pšenice, ki so dali bogate obresti. V krški občini so letos kljub sušni vremenu pridelali nad 3.000 ton pšenice. Z žiti so posejali samo zasebniki blizu 1.500 hektarov zemljišč.

Prav tako, kot so letos tekmovali za boljši pridelek pšenice, nameravajo v naslednjih letih sodelovati pri gozdu sadja, vinske trte, pri trejni živine in pridelovanju raznih poljščin. Nasveti, ki jih dajejo strokovnjaki, so za vsakega zelo dragoceni, zato ima tako tekmovalje obilo dobrih strani.

Z jesenjo spet potujoči kino

Podružje se je zadnjih nekaj let močno navadilo na obisk kinopredstav potujočega kina. Ljudje že sprašujejo, če bodo tudi letos lahko občudovali filmske predstave ob sobotah in nedeljah. Vsem tem sporoča delavska univerza v Krškem, da že pripravljajo pester spored zabavnih, poučnih in drugih filmov.

PROSVETNI DELAVCI ŽELIJO ENAKE POGOJE ZA VSE OBČINE

Šolstvo zaupajmo republik, federacija naj mu da le splošen okvir

V Krškem je odstotek otrok v vzgojnovarstvenih ustanovah manjši od zveznega povprečja - Nerazvita področja imajo preveč dajatev

Zvezni poslanec kulturno-prosvetnega zbora Stane Kranjc je prišel na povabilo občinske konference SZDL v Krško, kjer je minuli teden vodil razgovor o sistemu izobraževanja in vzgoje v Jugoslaviji. Udeležili so se ga predstavniki temeljne izobraževalne skupnosti, predstavniki kulturno-prosvetnih zavodov in člani političnih teles v občini.

Tovariš Kranjc je najprej oveličil tezo, ki sta jih dala v razpravo zvezni in kulturno-prosvetni zbor zvezne skupščine. Poudaril je, da vsebuje razvoj šolstva za daljše obdobje in da gre za reformno celotnega sistema izobraževanja od osnovnih šol do fakultet. Razvoj ustavnega sistema se nagiba k temu, da bi prešlo šolstvo in izobraževanje v celoti v pristojnost republik, federacija pa bi uređila le splošen okvir izobraževanja.

Povzemamo tole: šolstva in izobraževanja nasploh ni mogoče centralno urejati, zato je edino realno, da ga prevzamejo republike, ki tvorijo skup kulturnih navad in pogojev.

Izhodišna točka pri nadaljnjem razvoju je finančiranje. Tej pomembni družbeni panogi bi zato morali določiti mesto po njeni resnični vlogi v našem družbenem razvoju. Iz tega sledi lahko šele ukrep za zadovoljivo kritje finančnih potreb. Družba bi morala zagotoviti take predpise, ki bi

omogočali enakovredno nagrajevanje prosvetnih delavcev in delavcev v gospodarstvu.

Pomembna je tudi predšolska vzgoja otrok. V Jugoslaviji je zajetih v vzgojnovarstvene ustanove le 5,4 odstotka otrok, v Sloveniji pa 12 odst. V krški občini je ta odstotek celo pod zveznim povprečjem. To je razumljivo, saj predšolskih ustanov do sedaj nikjer niso pojmovali kot nujen sestavni del izobraževanja.

V razpravi so že predlagali, naj bi v okviru republike v prihodnje le zagotovili enotne pogoje izobraževanja, zlasti osnovnega šolanja. Nerazvita področja bi morali oprostiti določenih družbenih dajatev, da bi lahko zase uporabila denar, ki ga ustvarjajo.

M. Z.

Delavci zaslužijo letos povprečno 10 dost. več kot lani. Lansko mesečno povprečje je bilo 861 din, letošnje pa je poraslo na 753 din. Kljub povečanju je kolektiv IMPERIALA na predzadnjem mestu v industriji krške občine.

Pojasnilo o prispevkih

Popravišmo netočno vest o sodelovanju pri asfaltiranju ulice Pod goro in Gasilske ulice v Krškem, o čemer smo poročali pretekli teden med KRŠKIMI NOVICAMI. Denar za asfaltiranje nastitih ulic so prispevala naslednja podjetja: Slovenija avto. Obrtno podjetje, Trgovsko podjetje MERX, Gradbeno podjetje SAVA in trgovsko podjetje PRESKRBA; ti kolektivi so zbrali za našeta dela 6.300.000 Sdin. Podjetji PETROL in AGROKOMBINAT Krško nista prispevali, ker tudi nista bili povabljeni k akciji.

UREDNIŠTVO DL

Spet zastoji v prodaji tanina

Letos se je stanje v JUGOTANINU bistveno popravilo in vse je že kazalo, da si bo obrat opomogel od lanske iz gube. Vendar so se v zadnjem času razmere znova poslabšale, ker so nastale težave s prodajo tanina. Vodstvo obrata meni, da bi bilo treba iskati možnosti za delno presmeritev proizvodnje v izdelovanje furfurala. Matično podjetje KONUS iz Slovenskih Konjic naj bi predložilo načrt, v katerem bi bilo nadrobneje razvidno, kakšna je prihodnost sevniskega obrata.

Nujen je razvojni načrt kovinskega podjetja

Rezultati sevniskega kovinskega podjetja v prvi polovici leta niso dosegli pričakovanih. V primerjavi z istim obdobjem lani se je za deseto zmanjšal celotni dohodek, še bolj pa neto proizvod, povprečni osebni dohodek pa so se povečali kar za dobro tretjino. Po mnenju sveta za gospodarstvo tako do litov dohodka ne vodi h krepitevi podjetja in nima opravila v pametnejanju proizvodnih prostorov. Občinska skupščina je na zadnji seji potrdila zahtevo sveta za gospodarstvo, da je najnujno potrebno izdelati razvojni program tega podjetja.

Na lovskega tekmovanju je zmagal Alojz Mihev

Na nedavnem tekmovanju avstrijskih in slovenskih lovcov v Pilberku v Avstriji je v streljanju na glinaste golobe osvojil prvo mesto Alojz Mihev, član lovske družine v Boštanju, prizadeveni lovski organizator, sicer pa kot veterinar dober znanec v vsej sevniski občini. Doslej je na različnih lovskega tekmovanjih dobil še 23 diplom in priznanj.

OD LISCE DO MALKOVCA

SEVNICA: KAJ JE S POKOPALISCEM? Prejšnji teden je bilo na seji občinske skupščine znova postavljeno javno vprašanje, kaj bo s sevniskim pokopališčem, ki je propadlo in na primer, nam traja. Sklenjeno je bilo, da se treba odločiti osemletno ter ukiniti vse potrebno, da bo kraj dobil primerno počivališče mrtvih.

BLANCA: NEMOGUČE RAZMERE. Predstavnik občinskega odbora BK je bil povabljen, naj se opredeli stanovanjsko hišo z 7 stanovanji, ki jo upravlja sevnisko stanovanjsko podjetje. Ljudje, ki tam stanujejo, se oskrbujejo z vodo v bližnjem potoku, v kategoriji se težavijo fekalije iz bližnje stanovanjske hiše. Bloka in črte, ki imajo tekočo vodo. Stvar bi trajno uređili še tako, da bi zgradili vodovod, ki ga omenjeni del naselja. Izvir je oddaljen le okoli 60 m, pritruditi prebivalci pa so pripravljeno sodelovati s prostovoljnimi delci.

KOMPOLJE: NI BILO PRITRANO. Kar je bil komaj zagotovljen denar za gradnjo nove ce-

Na Kompoljskem polju nastaja cestišče za novi del asfaltna ceste Sevnica-Radeče. V pogodbi z gradbenim podjetjem Gradis je zapisano, da bo celotna trasa modernizirana do 1. junija prihodnje leto. (Foto: Legan)

Mnogi so slišali klic

Prejšnji teden je v občini dalo kri 323 ljudi, od tega kar 67 iz krmeljske METALNE

23. in 24. septembra sta bili v Sevnici in v Krmelju krvodajalski akciji, ki sta presežli pričakovanja občinskega odbora Rdečega križa. Prvi dan je v Sevnici darovalo kri 218 ljudi, drugi dan pa v Krmelju 107. Izmed delovnih organizacij se je najbolje izkazala krmeljska METALNA, ki je prispevala kar 67 krvodajalcev.

V Sevnici je bila že drugič najboljša KOPITARNA s 35 krvodajalci, LISCA pa jih je prispevala 25. Izmed krajevnih organizacij Rdečega križa je bila znova najboljša organizacija z Bučke z 20 darovalci krvi, krajevna organizacija Studenec z 21 in krajevna organizacija Loka s 23 darovalci krvi. Pohvaliti pa je treba tudi Zabukovje, od koder je prišlo 30 krvodajalcev. V Krmelju se je poseb-

no izkazala organizacija iz Sentjanža, ki je dala kar 30 krvodajalcev.

Zal je ključu uspešnosti potrebno znova poudariti, da je v občini še precej dobro preskrbljenih občanov in lastnikov motornih vozil, ki so gluhi za klice Rdečega križa in ne čutijo dolžnosti do drugih ljudi in končno tudi do sebe.

Naj na koncu pohvalimo še najbolj prizadevne organizatorje te akcije, Iva Kolo-vrata in tov. Stribarja. Občinska organizacija RK se krvodajalcem še prek našega glasila javno zahvaljuje. S. Sk.

MIJA BLAHA

Danes, težen smo se na boštanjem pokopališču poslovili od Mije Blaha, dobre in

ponosne ženske, ki je toliko svojega časa posvetila delu v različnih društvenih organizacijah.

Pred 65 leti se je rodila v Boštanju. V času velikih preizkušenj v vojni in po njej se je pokazal njen značaj, ko se je uprla nasilju in že od začetka skupaj z močtem, po rodu čehom, delovala za narodnosvobodilno gibanje.

Ko se je ob koncu vojne vrnila v svoj rojstni kraj, ni zahtevala povračila za oropano domačijo, marveč se je z delom v različnih društveno-političnih organizacijah in društvenih nesebično razdaljala za boljši prihodnji svet. Bila je vestna tajnica krajevnih organizacij ZB in članica občinske organizacije, zlasti pa nam bo ostala v spominu kot dobra, razgledana žena, vredna spoštovanja.

O obrambi na drobno in konkretno, da nas ne bo nihče presenetil

Občinska skupščina Sevnica o pripravah za vseljensko obrambo

Odborniki obeh zborov občinske skupščine so v petek, 27. septembra, razen gospodarskega stanja in nekaterih drugih zadev obravnavali tudi mednarodne politične razmere, ki so nastale po vdoru čet varšavskega sporazuma na Češkoslovaško.

Odbornik Franc Ogorevc je opozoril na to, da se o splošni obrambi in zaščiti preveč pogovarjamo, manjkajo pa konkretne akcije in nadrobna razdelitev nalog, ki jih mora opravljati vsak posameznik, če bi bila naša dežela napadena. Kot primer je navedel zaklonišča pred letalskimi napadi, ki jih je treba usposobiti ali celo zgraditi nekaj novih.

Načelnik za družbene službe Mišo Keršič je opozoril na naloge delovnih organizacij, ki so že pred leti morale narediti načrte civilne zaščite, vendar je za uresničevanje teh reči vedno znanjkovalo denarja in je ostajalo pri staram.

Kot je povedal predsednik sveta za narodno obrambo Franc Molan, je zdaj prilžnost, da te stvari čimprej uredimo. Posebej je poudaril, da je tudi naloga odborov občinske skupščine spodbujati in usmerjati ljudi v pripravah za obrambo. Na koncu je bilo sklenjeno, naj

na prihodnji seji svet za narodno obrambo poroča skupščini, kaj vse je bilo ukrenjeno in kakšna je pripravljenost za odpor.

Prejšnji terek se je sestel tudi koordinacijski odbor za organizacijo narodne obrambe pri SZDL. Predstavnik delovnih in družbeno-političnih organizacij so sklenili, da je treba ustanoviti in izuriti 6-članske ekipe za prvo pomoč, za katere bodo priredili posebne tečaje. Pri tem bo sodeloval Rdeči križ, podobne tečaje pa bodo priredili tudi na osnovnih šolah. M. L.

Zakaj je pot od dogovora do dejanja tako dolga?

Banka terja plačilo obveznosti, podjetja ne plačajo prispevkov, občina pa denarja - nima

Letos bo morala sevniska občina zbrati 103,3 milijona starih dinarjev za plačilo letnih obveznosti, ki izvirajo iz gradnje šol, cest in še nekaterih drugih javnih naložb. Večji del tega denarja (83 milijonov) naj bi prispevale gospodarske organizacije, ključ razdelitve pa so zaslužki in število zaposlenih.

Mineva devet mesecev, na občini pa ugotavljajo, da ti prispevki zelo slabo dotekajo. Do sedaj bi se moralo nabrati že blizu 60 milijonov, pa se ni niti polovica tega denarja. Banke zahtevajo plačilo, ziro račun sklada pa je blokiran.

Polovica od 22 delovnih organizacij, ki so se s pogodbo zavezale, da bodo prispevale, ni nakazala še ničesar. Med njimi so predvsem manjše delovne organizacije ter obrati, ki so v težavah ali pa

imajo sedeže podjetij zunaj občinskih meja.

Izmed večjih podjetij veliko dolguje krmeljska METALNA. V tem obratu so se osebni dohodki zaposlenih od lanskega povprečja 103 tisoč din zmanjšali na letošnjih 83.000 starih din, zato po mnenju vodstva teh zaslužkov ne kaže obremenjevati še s prispevki. Vodstvo obrata poskuša skupaj s predsedstvom občinske skupščine pri matičnem podjetju v Mariboru zagotoviti nekaj več pravic in pooblastil.

Ko je na zadnji seji občinske skupščine obravnavala nezadovoljstvo plačevanje v družbenim dogovorom prevzetih obveznosti, je sklenila vsaki posamezni delovni organizaciji poslati pismeno obvestilo, naj redno plačuje sprejete obveznosti.

BOROVO je daleč ...

Sevniska prodajalna BOROVO je bila tudi ena tistih, ki si je zagotovila prostor v novi trgovski hiši v Sevnici. Vodstvo matičnega podjetja v Borovu je sicer podpisalo pogodbo za plačilo stroškov gradnje, toda zdaj, ko bi se bilo treba vseliti, na dopise še odgovori ne. Občinski odborniki so se močno ušteeli, če so mislili, da bodo tako kot od drugih podjetij tudi iz Borova dobili prispevek za plačilo občinskih gospodarskih naložb!

Pogodbe sklepajo že za drugo leto

Poslovni uspeh MIZARSKE ZADRUGE bi bil še boljši, če se ne bi hrastov les toliko podražil - Več stilnega pohištva kupuje le Beograd

Po uvedbi gospodarske reforme je MIZARSKA ZADRUGA občutila zastoj, ko pa je bilo znova uvedeno ugodnejše kreditiranje opreme, se je proizvodnja skokovito povečala. Ta čas ima podjetje zagotovljeno prodajo za vse letošnje leto in še za nekaj mesecev v prihodnjem letu. Dobilo je nekaj velikih naročil, med njimi celo naročila za opremo diplomatskih predstavništev.

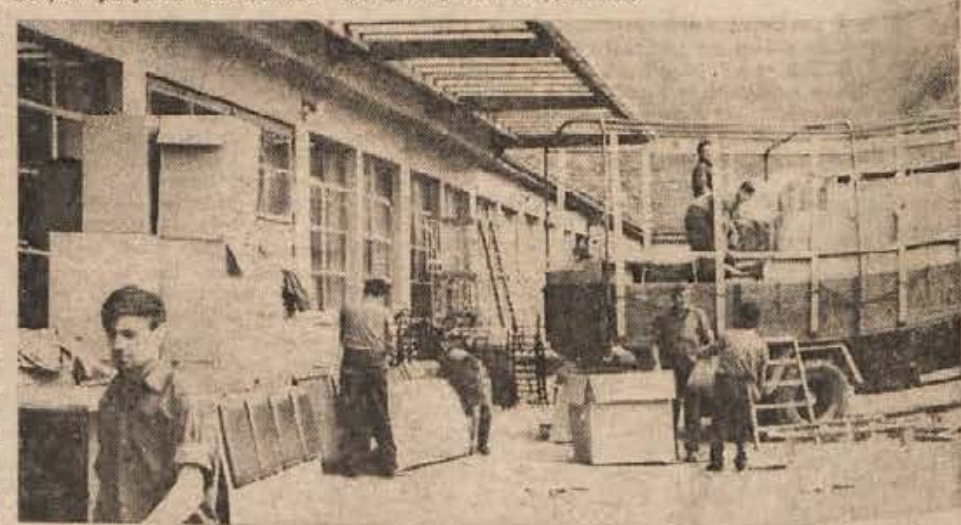
V letošnjih šestih mesecih so izdelali za 8,5 milijona novih dinarjev opreme in izdelkov, to pa je za četrtno več

kot lani. Vendar so narasli tudi nekateri stroški. Hrastov les se je po sprostitvi cen podražil kar za polovico in je dosegel tudi ceno 1000 din za kubni meter. Močno so se podražile tudi usluge. Ker pa se je zmanjšal prometni davek, se skupni stroški niso povečali bolj kot celotni dohodek.

Po obračunu prvih šestih mesecev so se osebni dohodki nasproti lani povečali za 4,4 odst., ostanek dohodka pa za 56 odst. Več denarja so namenili tudi za stanovanjsko gradnjo. Za boljši finan-

ni uspeh je tudi pomembno, da se zaloge nedokončane proizvodnje iz izdelkov niso povečale, marveč zmanjšale.

Zanimivo je, da v Jugoslaviji samo Beograd kupuje nekaj več stilnega pohištva, za vsa druga tovrstna proizvodnja pa je treba poiskati za-mejskega kupca. Od celotne vrednosti proizvodnje je le petina stilnega pohištva, drugo pa so naročila za opremo. Podjetje prevzame celotno delo, potem pa kovinska in še nekatera druga dela odstopi kooperantom. M. L.

Mizarska zadruga: delovni dan na dvorišču sevniske mizarske zadrug - (Foto: Legan)

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V CELJU

preklicuje

objavo o spremembi uradnega dneva za svoje poslovanje v Sevnici, ki je bila objavljena v DL v četrtek, 26. 9. 1968. — Na željo občinske skupščine v Sevnici sporoča, da bo tudi po 1. oktobru 1968 obdržal

petek kot uradni dan,

kakor je bilo to tudi že doslej urejeno.

SEVNIŠKI VESTNIK

Priprave za sprejem v ZK

Na zboru mladinskega odreda v Trebnjem je 22 mladih želelo postati član Zveze komunistov

Dosleden boj za humano, demokratično obliko socializma, odgovornost pred lastnim narodom, prizadevanje za mir in pravičnost ter spoštovanje pravice šibkejšega, kar se je posebej izkazalo ob zadnjih dogodkih na Češkoslovaškem, je dvignilo ugled naše Zveze komunistov med mladimi ljudmi.

Minule dni so bili v trebanjski občini sestanki mladinskih aktivov v Trebnjem, Mokronogu, Veliki Loki, Sentilovrencu, Selih —

Pripombe k osnutku volilnega pravilnika

V ponedeljek, 30. septembra, se je v Trebnjem sestala izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze ter obravnaval osnutek volilnega pravilnika. Člani odbora so imeli več pripomb k osnutku, predvsem pa so menili, da nadomeščanje zborov volilcev s kandidacijskimi konferencami krajevnih organizacij, kar je na novo predlagano, pomeni odmik od volilcev. Menili so tudi, da je predlagani sistem sorazmerno precej zapleten in da za politično delovanje ni koristno tako pogosto menjavati načina volitev in sestave predstavniških organov.

Šumberku in na Mirni. Na njih so sodelovali tudi člani občinskih vodstev družbeno političnih organizacij. Povsod je bilo čutili posebno razpoloženje ter pripravljeno sodelovati v družbenem življenju svojega kraja.

To se je pokazalo tudi na zboru mladinskega odreda prejšnjo nedeljo v Trebnjem, kjer je kar 22 mladih izrazilo željo organizirano sodelovati pri uresničevanju politike Zveze komunistov. Mladinci so sklenili poživiti tudi delo mladinskih aktivov, v Dobrniču in na Trebelnem pa bodo aktivne na novo ustanovili.

Priprave za sprejem mladih bodo trajale skupno nekako tri tedne, za tem pa bodo vodstva krajevnih organizacij ZK priredila svečan sprejem.

Najmanj zaslužijo mokronoški čevljarji

Glede mesečnih zaslužkov so čevljarji mokronoškega čevljarskega podjetja tudi letos na zadnjem mestu med podjetji trebanjske občine. Podatki za prvo polletje kažejo, da so zaslužili povprečno 48 starih tisočakov ali za dobro desetino več kot leto dni prej. Zanimiva je tudi primerjava med industrijo, kmetijstvom in trgovino. V industriji se je povprečno letos celo zmanjšalo na 77 tisočakov, kar je približno toliko kot v družbenem kmetijstvu. Mercatorjevi poslovni enoti GRADIŠČU pa so se povečali za 35,4 odst. in dosegli povprečno 97 tisočakov. V primerjavi s lanskim prvim polletjem so se osebni dohodki povečali v vseh področjih z izjemo Tovarne šivalnih strojev, kjer so se zmanjšali za 6,5 odstotka.

Kaj je z delom delavske univerze?

Občina jo potrebuje, zato bi se bilo treba o njej resno pogovoriti

Trebanjska delavska univerza trenutno nima nobene redne dejavnosti. Ustanova ima blokiran račun, nekateri upniki sodnijsko terjajo plačilo dolgov, ki jih je delavska univerza imela z urejanjem svojih prostorov. Vodstvo DU na splošno ugotavlja, da se je zmanjšalo zanimanje za izobraževanje, saj na razpise dobiva malo prijav. Kaj bi bilo najbolje narediti, da bi zastoj odpravili?

Predsednik delovne skupnosti DU Jože Kastelec meni, da tako ne more dolgo obstajati in da bi bilo umestno v kratkem sklicati sestanek vseh zainteresiranih. Po njegovem bi delavska univerza lahko uspešno delovala, če bi imela zagotovljeno materialno osnovo, na kateri bi lahko gradila, izvedla nekatere tečajne tudi kljub manj-

TREBELNO (Foto: P. Miklič)

PONEKOD SO OBČINSKO DENARNO POMOČ CELO PODESETERILI Gradnje in popravila cest so se spremenila v tekmovanje med vasmi

Krajevna skupnost Trebelno še nikoli ni naredila toliko kot letos

Letošnjo pomlad je občinska skupščina v Trebnjem kljub stiski z denarjem namenila krajevnim skupnostim mnogo več občinske pomoči, del denarja pa še posebej za vaške ceste in poti. Uspeh je bil ponekod prav presenetljiv. Pri tem se je posebej izkazala krajevna skupnost Trebelno, katere prebivalci so ponekod občinsko pomoč celo podeseterili.

Na novo je bilo zgrajeno 2,5 km ceste, ki povezuje Radno vas, Bitno vas, Maline, Cilpah in Češnjice. Skupna vrednost opravljenih del znaša čez 20.000 novih dinarjev, pri tem pa je krajevna skupnost pomagala s 3 tisočaki.

Gradnja cest se je spremenila v pravo tekmovanje med vasmi. Ljudje so kljub obilici drugega dela množično prihajali na delovišča v veliki želji, da bi se bilo tudi v njihovo vas mogoče pripeljati z avtomobilom in da bi bili bolj povezani s svetom.

Uvedli so tudi krajevni samoprispevek. Tako je bil zgrajen poldrugi kilometer dolg odsek ceste Ornuška vas—Brezje, ki je vreden najmanj 8 tisočakov.

S pomočjo vojakov novomeške garnizije je bil letos zgrajen Spanov most, ki je vreden 7.000 din; od tega je krajevna skupnost dala 1.150 din. Za mostič v Statenberku, ki je vreden 2.000 din, je dala gradivo gozdno gospodarstvo Brezice. To podjetje je pomagalo tudi pri gradnji cest.

Za utrjevanje in razširitev ceste Strmica—Čužnja vas do sv. Petra so ljudje navozili 280 kubičnih metrov peska, skupno delo pa je vredno 6.000 din. Popravljen je tudi cesta Drečji vrh—Jelševac, dolga tri kilometre, vredna prav toliko.

Posebej velja omeniti gradnjo ceste Cikava—Podpečina. Svet KS je namenil zanjo 200 din, vaščani pa so naredili toliko, da je vredna najmanj desetkrat več.

Z vsem tem pa spisek še ni končan. Popravljen je bila tudi cesta Trebelno—Zabukovje in povezava Trebelno—Maline. V obračunih ni všteta vrednost gradiva, temveč samo delo. Zato je letošnji uspeh še večji. Zanj je vredno javno pohvaliti vse ljudi, ki so spoznali, da je prihodnost njihovih krajev odvisna od njih samih.

M. L.

TREBANJSKE IVERI

POTRJEJENA PODRAZITEV O. IJA. Gospodinja že mesec dni dražje plačujejo jedilno olje, občinska skupščina pa je včeraj sprejela tudi odlok o podražitvi. Po novem stane kilogram odprtega olja 5 din, liter olja v steklenici 5,30 din, v politrski steklenici 2,90 din, v plastični embalaži pa 3 dinarje. Trgovsko podjetje DOLENJKA je predlagalo še nekoliko večje cene, vendar zahteva ni bilo ugodeno. Kot je že znano, se je olje podražilo zaradi večje cene sončničnega seme-na.

NIHČE PROSTOVOLINO. Del novega naselja pod pokopališčem še vedno nima kanalizacije. Lastniki parcel, čez katere bi bile nize parovoli, niso pripravljene prostovoljno pristati na odškodnine, zato bo po vsej verjetnosti treba zemljišče delno razlastiti.

ELEKTRIKA ZA NOVI DEL. Še ta mesec bo zgrajena elektri-

Včeraj o stanju ljudske obrambe

Na včerajšnji seji obeh zborov občinske skupščine so odborniki obravnavali poročilo o obrambnih pripravah v trebanjski občini. Na dnevnem redu je bilo razen tega tudi poročilo o delu upravnih organov občinske skupščine, poročilo o vodnem gospodarstvu in ribištvi, poročilo o delu Komunalno obrtnega podjetja Trebnje ter poročilo o izvajanju odloka o zunanem videzu in komunalni ureditvi naselij. O tem in se o nekaterih drugih zadevah bomo več poročeli prihodnje.

Dva avtobusa v Ljutomer

V nedeljo, 6. oktobra, po v Ljutomeru velika slovesnost, posvečena stoletnici prvega slovenskega tabora, ki je bil velikega pomena za narodnostno prebujanje Slovencev. Prireditve se bodo udeležili tudi iz trebanjske občine. Občinski komite ZMS pripravlja avtobusni izlet za člane mladinske organizacije, razen tega pa bo plovil z avtobusom organizirala tudi Socialistična zveza. Občinski sindikalni svet je v ta namen že določil 50 starih tisočakov, nekaj pa bodo za svoje člane prispevali krajevne organizacije SZDL. Ta avtobus bo v nedeljo zgodaj zjutraj pobiral udeležence proslave od Velikega Gabra do Mokronoga, od tam pa bo čez Lakenca peljal na cesto Ljubljana—Zagreb.

Izdelana zazidalna načrta Roj in Trebnjega

Po večmesečni zamudi bosta te dni vendarle dokončana zazidalna načrta Roj na Mirni ter predela nad osnovno šolo v Trebnjem. Oddelek za gospodarstvo občinske skupščine bo razpisal licitacijo, nakar bodo novi lastniki zemljišče lahko začeli graditi.

Vsako četrto naselje ima vodovod

Po podatkih o vodnem gospodarstvu ima od 219 naselij v trebanjski občini tekočo vodo že 50 naselij. Znan je, da v dolini Temenice manjka tekoče pitne vode in da obstaja več zamisli, kako bi zagotovili dovolj dobre vode. V začetku prihodnjega leta bo narejena posebna študija o preskrbi Dolenjske s pitno vodo, ki jo bo mogoče koristno uporabiti tudi na območju trebanjske občine.

V eni noči-46 polhov

Pomlad ni zastoj obetala obilne letine gozdnih sadežev: žira in kostanja. Skoraj povsod je tega toliko, da ne bodo mogli pospraviti pridelka niti polhi in ljudje skupaj. Polharji že nosijo svoje pasti v hoste in kar ne morejo prebraviti letošnje bere. Tako je Dominik Gimpelj iz Mokronoga na Radulji pred kratkim v eni sami noči ujel nič manj kot 46 polhov. »To ni lovski, marveč čista nesreča,« so povedali njegovi prijatelji, ki so se mastili z ulovom. Dominik pa je še dodal, da listo noč ni ostala niti ena past prazna.

V Veliki Loki pripravljajo novo igro

Prosvetno društvo Velika Loka je začelo s prvimi vajami za uprizoritev igre Dečeta brata. Če bo šlo vse po sreči, bo prva predstava malo po Novem letu. Priprave vodi prizadeveni amaterki kulturni delavec, režiser in igralec Ludvik Dizjak z Mrzle luže.

Ljudje in paragrafi

V letošnjem šolskem letu je trebanjska osnovna šola dobila svoj avtobus za prevoz šolarjev, ki je udobnejši in zanesljivejši, kot je bil lani avtobus novomeškega podjetja GORJANCI. Vendar so imeli prebivalci Dobrniške doline, Cateža in drugih vasi več koristi od lanskega, saj se z avtobusom lahko pripeljali v Trebnje. Zdej, ko z avtobusom last izobraževalne skupnosti, ki seveda ni prevozniško podjetje, te možnosti nimajo več.

Ker nobeno prevozniško podjetje na teh cestah nima rednih avtobusnih prog, je ljudski pameti težko dopovedati, da to zahteva predpis, (katerega namen je zaščititi prevozniško podjetje). Ko razpelle otroke, se avtobus prazen vrača v dolino, ljudje pa si naj pomagajo, kot si vedo in znajo.

Ce obstaja tako določilo, bi ga bilo potrebno ustrezno spremeniti ali dopolniti, saj ni samo sebi namen, pa tudi prevoznikemu podjetju ne prinaša nobenih koristi. M. L.

Pred obiskom v Obrenovcu

Poročali smo, da bo 12. okt. večja skupina predstavnikov trebanjske občine z avtobusom obiskala pobrateno občino Obrenovac pri Beogradu, kjer bo skupno proslavljen tamkajšnji občinski praznik. Skupina, ki jo bo sestavljalo 20 zastopnikov delovnih organizacij, pevec Mirenske doline ter predstavniki družbeno političnih organizacij in občinske skupščine, si bo v dveh dneh ogledala Avalo, Kalemegdan, muzej ter nekatere industrijske objekte v Beogradu in Obrenovcu. Ob tej priložnosti se bodo dogovorili tudi za skupno sejo občinskih skupščin obeh pobratenih občin, na kateri bodo izmenjali listine o pobratenju.

šemu številu prijavitelcev in si pridobila ugled. Tako bi lahko tudi več tvegala in si večjih privoščila tudi najo ceno, če bi tako narekemale razmere.

Na vprašanje, kaj je z zamisljivo, da bi delovne organizacije postale soustanoviteljice delavske univerze in se tako bolj čutilo povezane z njenim delom in usodo, je odgovoril, da predlog ni bil uresničen, ker bi bilo treba podjetja za zamisel šele ogreti, na goli dopis pa niti odgovorila niso.

Sekretar občinskega komiteja ZK Roman Ogrin je prepričan, da v občini delavske univerze potrebujemo in da v primerjavi s koristjo v bistvu ni draga zadeva. V preteklosti se je namreč izkazalo, da bi vsaka druga oblika izobraževanja, ki bi jo organiziral kdo iz sosednje občine, dražja od dosedanje. Združitev iz več razlogov ne pride v poštev.

Ivan Gole, predsednik skupščine temeljne izobraževalne skupnosti, nam je dejal, da je Du do junija letos veliko naredila, lahko pa bi še več, če bi ji dovolj pomagali. Tako s področja samoupravljanja niso bili izvedeni nekateri tečajji, ker s sindikalno organizacijo ni bil dosežen ustrezen sporazum. Kot direktor KEMOOPREME je dodal,

Povečati število članov AMD

Kočevsko Avto-moto društvo si prizadeva povečati število članov. Zdej je v občini 215 članov AMD, kar je zelo malo glede na število vozil. S posebno akcijo namerava razširiti članstvo, kateremu nudi društvo poleg splošnih ugodnosti tudi pranje v lastni pralnici avtomobilov, katere nečlani ne morejo uporabljati.

Društvo nenehno skrbi za prometno vzgojo mladih, bodisi z različnimi predavanji ali z organiziranimi kolesarskimi in drugimi tekmovanji mladine. Letošnjega kolesarskega tekmovanja se je udeležilo 187 pionirjev, 34 najboljšim pa so podelili nagrade.

Ugotavljajo, da se prek društva prijavlja vedno manj kandidatov za izpite A in B kategorije. Predvsem velja to za A kategorijo, temu primerno pa so tudi porazni rezultati na izpitih. Kandidati prihajajo pogosto premalo ali skoraj nič pripravljeni. Pri društvu se je za voznike izpite letos prijavilo 95 kandidatov; večinoma so izpite tudi naredili.

Na zadnjem obnem zboru je bil za novega predsednika izvoljen Stanko Levstek iz Stare cerkve.

Volitve in imenovanja

Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji razresila člana Pogrebnege zavoda Kočevje Janeza Skrbea in na njegovo mesto imenovala Petra Šubica. V komisijo za upravljanje s stanovanjskim skladom upokojencev je imenovala Tmeta Mesojedca, v skupščino temeljne izobraževalne skupnosti inženirja Sava Vovka in za ravnatelja posebne osnovne šole Frančko Turk.

Višja cena olja

Na zadnji seji je občinska skupščina Kočevje dovolila višje cene za olje. Tako bo odslej jedilno olje v sodih (rinfuza) po 5 din/kg, v steklenicah pa 5,30 din/liter. Hkrati je skupščina sprostila maloprodajne cene piščanec. Odborniki pa so zavrnili oba predloga o določitvi novega načina oblikovanja marže za sadje in zelenjavo. Pristojni svet bo moral te marže ponovno proučiti.

Zaposlovanje med dopusti

Lani je kemična tovarna »MELAMIN« v Kočevju sprejela na počitniško prakso le študente in dijake, ki so jih zaposlili na različnih delovnih mestih: od zahtevnejših do nekvalificiranih. Letos pa so med počitnicami vzeli na prakso le dijake in študente kemične stroke iz kočevske in ribniške občine, razen tega pa so za določen čas zaposlili okoli 30 nekvalificiranih delavcev, ki so bili kot nezaposleni prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje. Samoupravni organi so se za novi način zaposlovanja med počitnicami, ki je sicer dražji od lanskega, odločili zato, ker je bolj človeško in socialno, da dobe vsaj začasno zaposlitev tisti, ki so čisto brez dohodkov za preživljanje.

Voda v kleti — pomoči ni

Prosta sobota je že marsikomu zagrenila veselje, ker je zaman iskal obrtnika, ki ga je nujno potreboval. Tako je nekemu prebivalcu Kočevja prav v soboto vdrla voda v klet, pa je zaman klical Komunalno, da bi mu kdo prišel pomagati. Seveda, bila je sobota, in na drugi strani telefonske žice se ni nihče oglašil. Podobno nezgodo je doživel v soboto (21. septembra) nekdo, ki je klical »Kovinarja«, da bi kdo prišel popraviti pločevinasto streho, ki jo je pokvaril veter. Seveda je sličnih nezgod še več. Prav bi bilo, da bi uslužnostna podjetja uvedla ob sobotah dežurno službo, kar so občani na raznih sestankih že večkrat predlagali.

„TRIKON“ - kočevski novi milijarder

Pletenine in konfekcija TRIKONA se vedno bolj uveljavljajo doma in v svetu - Vse pletenine izvozijo - Na tujem hočejo TRIKONOVE hlače

Kočevsko podjetje TRIKON spada med milijarderje, seveda če računamo njihovo proizvodnjo še v starih dinarjih. To število bodo dosegli že v tem mesecu, do konca leta pa jo bodo povečali še najmanj za petino, kar predstavlja nad 30 odstotkov več, kot je znašala lanska proizvodnja.

Največ proizvedejo v konfekcijskem obratu, ki so ga modernizirali prav za lanski občinski praznik. Vendar konfekcije se ne izvažajo, čeprav so že dobili ponudbo za izvoz hlače. Prav TRIKONOVE hlače kupci zelo hvalijo, predvsem njihovo kvaliteto in sodobne modele. Pohvalna pisma in druge oblike pohvale pa spodbujajo kolektiv TRIKONA, da kupcev tudi v bodoče ne bi razočarali.

Modernizirani obrat pletilstva tudi dela s »polno paro«, vendar v glavnem za izvoz. Naročil jim ne manjka. Pred kratkim so dobili spet novo ponudbo iz Zahodne Nemčije.

Visoka škoda

25. septembra ob 17.15 je v Šalki vasi pri Kočevju trčil tovornjak podjetja Slovenija ceste, ki ga je upravljal Jože Cunar, v tovornjak Andreja Kosa, ki je bil parkiran pred hišo številka 29. Na Kosovem avtu je za okoli 10.500 din škoda. Pri nesreči ni bil nihče poškodovan.

je za konfekcioniranje pletenin. Vendar je verjetno ne bodo mogli sprejeti, ker nimajo prostorov za novo šivalnico, v kateri bi morali spet zaposliti 50 ljudi. V TRIKONU delajo v dveh izmenah, tretje pa ne morejo uvesti, ker zaposlujejo pre-

težno take, ki jim predpisi ne dovoljujejo nočnega dela. V obeh obratih so vzeli ta mesec v uk 32 novih vajencev.

TRIKON se s svojimi izdelki na trgu vedno bolj uveljavlja. S prodajo prek svoje potujoče trgovine so sploh prenehali. Pletenine in konfekcije propagirajo preko modnih revij, revije Maneken in drugih časopisov. Njihovi izdelki so kvalitetni in moderni, zato jim kupcev ne manjka.

Novi prostori glasbene šole

Z novim šolskim letom se je glasbena šola iz Kočevja preselila v nove prostore v pritličju gimnazije. Osem let so čakali na primerne učilnice in zdaj upajo, da bodo lahko še uspešneje kot doslej opravljali svojo pomembno nalogo glasbeno izobraževati kočevsko mladež.

V osmih letih delovanja je glasbena šola dosegla lepe uspehe. Prepričala je javnost o nujnosti in koristnosti take ustanove, to pa predvsem z aktivnim sodelovanjem mladih glasbenikov na številnih javnih proslavah, nastopih itd. Danes si kulturnoga

življenja v mestu ob Rinzli sploh ne moremo več predstavljati brez učencev glasbene šole.

V šoli poučujejo harmoniko, klavir, violino, klarinet, trobila. Največje zanimanje med mladino je za harmoniko, za katero bi šola potrebovala še onega učitelja, pa tudi za nekatere druge instrumente vpis ni majhen. Vendar vodstvo šole želi, da bi se v prihodnje učenci še bolj zanimali za klasične instrumente.

Letos bodo zapustili šolo prvi absolventi, ki bodo lahko nadaljevali študij na srednji glasbeni šoli. Zal večina mladih po osemletki zapušta Kočevje in tako mnogi prekinajo študij glasbe nekje na sredini.

Eden največjih problemov šole je bil doslej, poleg prostorov, financiranje. Sredstva komaj zadoščajo za osebne dohodke in najnujnejše potrebe. Vendar so učitelji tudi v tem optimisti in pričakujejo, da se bo kmalu zvedilo denarno nebo nad prosveto, prav tako pa tudi nad njimi.

vec

Premalo za varnost otrok

V Kočevju prehodi za pešce niso zaščrtani, na cesti pa je vsak dan okoli 2000 šolarjev - Za prometno varnost ni denarja

Šolsko leto se je začelo. Na ulicah in cestah je spet precejšen živjav. Na šolarje, posebno prvčke, preži nevarnost. V nekaterih občinah so za boljšo prometno varnost zahtevali prehode za pešce, ponekod so prvčkoma dali za vrat rumeno ruto, da šoferji vedo, da morajo bolj paziti itd. V Kočevju pa doslej nismo začrtali na cestah in ulicah niti prehodov za pešce. Zakaj?

Na vprašanje odgovarja predsednik komisije za varnost prometa pri občinski skupščini, inž. Bojan Slokar:

— Naša komisija nima denarja. Lahko dajemo torej le predloge občinski skupščini, žal pa nanje pogosto ne dobimo niti odgovora.

Na kockah, s katerimi so tlakovane naše ceste, se barva, s katero označujemo prehode za pešce, hitro zbršče. Zato smo predlagali občinski

Zanimanje za pletenine in konfekcijo kočevskega podjetja »TRIKON« je vedno večje tako doma kot tudi v tujini

Ali malica ali regres

V KTK so se odločili za brezplačne malice

V kemični tovarni v Kočevju letos niso izplačali nadomestila za vožnjo na dopust (K-15) in regresa za dopust, ampak so ta denar namenili za brezplačne malice. Se je maja letos so zvedeli, da brezplačne malice ne smejo več dajati v breme materialnih stroškov ali osebnih

dohodkov, ampak iz sklada skupne porabe. V skladu skupne porabe pa ni bilo denarja za oboje, zato je delavci svet sklonil, naj člani kolektiva dobivajo še naprej brezplačne malice, regres za dopust pa so ukinili.

Člani delavskega sveta so svoj sklep utemeljili s tem, da so malice zelo koristne za zdravje članov kolektiva in s tem tudi za njihovo večjo delovno sposobnost. Tudi zdravniki, ki na vsakoletnem obveznem pregledu pregledujejo člane kolektiva kemične tovarne, so poudarili, da tople malice zelo ugodno vplivajo na zdravje zaposlenih. Delavski svet se je za ta sklep odločil tudi zato, ker bi se marsikdo malici odrekel, če bi jo moral sam plačati.

Livold: nova trgovina spomladi

Nova trgovina v Livoldu, ki jo gradi trgovsko podjetje TEGOPROMET, Kočevje, bo odprta predvidoma 1. maja. Dokončati so jo nameravali že letos, vendar je deževno vreme v avgustu načrt preprečilo. Kljub slabemu vremenu bi trgovino sicer lahko dokončali in odprli že letos, vendar bi potem vlaga kvarila opremo, kot se je to že zgodilo pri novi trgovini v Parli. Zato bodo počakali do spomladi, da se bodo zidovi dobro posušili. Šele nato bodo trgovino opremili in odprli.

Omejeni izdatki

Zaradi neenakomernega pri tekanja dohodkov je občinska skupščina Kočevje sklenila, da bo začasno omejila izplačila iz vseh postavk občinskega proračuna za 5 odstotkov. Ta omejitev bo preklešana, ko bo dotok denarja v proračun bolj enakomeren. Doslej so zabeležili največji izpad dohodkov v proračun pri prispevku iz osebnega dohodka.

Sekretar odbora za proslavo 25-letnice zbora odposlancev slovenskega naroda Milan Megušar izročja Petra Šobarju, ravnatelju muzeja v Kočevju, v varstvo posodo za mleko, v kateri so bili pet let spravljani zapiski z zgodovinskega zbora leta 1943. (Foto: Mirko Vesel)

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ RAZEN ASFALTNE CESTE k novemu pokopališču in proti Šalki vasi je bilo pokopanih tudi nekaj pločnikov in manjših površin, za katere je pri prvem asfaltiranju zmanjkalo denarja ali pa asfalta. Asfaltirali so tudi nekaj vhodov v stranske ulice, verjetno kot vzorec, kakšna naj bi bila vsa ulica.

■ ■ ■ »CESPLJE DOBIMO POLDAN«, je večni odgovor v trgovinah s sadjem. Kateri dan popoldne, pa nihče ne pove. Čeplji namreč ni in ni. Ni jih prav zdaj, ko naši pridelovalci ne vedo, kam s njimi, vsaj tako večkrat čitamo v časopisju. Ni v tem malce preveč površen odnos do potrošnikov? Sicer pa dobijo v sadnih trgovinah vse mogoče alkoholne pijače in žganje.

■ ■ ■ LETOSNJE POLHOVO LETO nudi veliko razvedrila in ubilen lov, tako da so imeli nekateri gostinski obrati domačo poslastico tudi za svoje goste. Lov se v lepem vremenu nadaljuje, pa tudi ulov rejenih kodažarjev je v mirnih jesenskih nočeh vedno večji. Samo da jih ne bi nudiček preslutilo odgnal na slamsko spanje!

■ ■ ■ NA TRGU SVOBODE SO PORUSILI HIŠO št. 7, kar je bil že skrajni čas. Nato pa se je pokazalo na dvorišču novo leglo starih devrarnic, zajenikov, kokosnjakov itd. Sedaj so podiri tudi vse na dvorišču in je nastal kar

zajeten prostor. Tu nameravajo speljati cesto do stare vrtnarije. Hišo št. 8 so tudi popravili.

■ ■ ■ SAHOVSKI KLUB KOČEVJE, ki je med najmlajšimi v Sloveniji, je dobil v domu telesne kulture večje prostore. Zanimivo je, da osnovna šola nima za pionirje šolskega šahovskega krožka prostora, čeprav bi se verjetno z dobro voljo našel v ogromni stavbi osnovne šole kak kotiček tudi za šolske šahiste. Sedaj gostuje v Domu telesne kulture brezplačno.

■ ■ ■ PRVI OZNAJEVALCI OBČINSKEGA PRAZNIKA so bili ramski reporterji in snemalci RTV. Kaj vse so hoteli zvedeti ti ljudje od domačinov? Šel tudi ni črna, ko tako redko pridejo med nas. No, so pa sedaj posneli, popisali in poslikali vse povprek.

Letos se je v kočevski občini zelo razmahnila gradnja zasebnih stanovanj. Pogled na novo naselje, ki nastaja v Kočevju za Kolodvorsko ulico (Foto: Primc)

KOČEVJSKE NOVICE

Oskrba z vodo bo zdaj boljša

Novi agregat in rezervoarja na Obrhu bodo v pogonu še pred koncem leta - Upajo, da ne bo spet neprijetnih presenečenj kot pred leti

Predvsem občani Ribnice (precej manj Kočevja) se pritožujejo nad neravno oskrbo z pitno vodo. Kje je vzrok in kdaj ga boste odpravili.

— Zdaž črpamo vodo na črpališču v Obrhu za naselje Ribnico direktno v cevje, zato se vsaka električna prekinitve ali prešibki tok pozna tako, da so nekateri deli Ribnice lahko tudi po več ur brez vode.

Kočevje ima nad mestom 1200-kubični rezervoar, zato se tu krajši izpad elektrike občajno niti ne pozna, ker je rezerva vode precejšnja.

Pričakujemo, da bomo oskrbo z vodo izboljšali že do novega leta. Nad črpališčem Obrhu imamo namreč že precej časa zgrajena dva rezervoarja — 600-kubični za Ribnico in 140-kubični za Kočevje — ki pa ju doslej nismo mogli uporabljati. Agregata, ki bi morala potiskati vodo v ta dva rezervoarja, sta bila prešibka.

Ze lani smo naročili nov agregat, ki bo imel zadostno moč za potiskanje vode v oba rezervoarja na Obrhu, iz katerih bo potem voda gravitacijsko tekla direktno v vodovodne cevi za Ribnico, za Kočevje pa kot doslej v

rezervoar nad mestom. Dobavni rok za ta agregat je bil leto dni, zadoščal pa bo po sedanjih izračunih za nad 15 let.

— Se ne bojite nabe-nih neljubih presenečenj v zvezi z novim načinom oskrbovanja s pitno vodo? Ta način bi namreč moral biti vpeljan že pred leti, pa ste morali potem žal ugotoviti, da agregata na črpališču nista zmogla potiskati vode v rezervoarja.

Upamo, da presenečenj ne bo. Malo nas moti, da je višinska razlika med rezervoarjema na Obrhu in kočevskim le za 30 m, razdalja pa je precejšnja in zvezno cevje poteka po zelo razgibanem zemljišču, vendar so strokovnjaki izračunali, da kljub vsem tem izgubam pritiska ostaja rezerva, ki znaša, izražena v nadmorski višini, 18 m v korist Obrha. No, kljub temu pa smo pripravili vse, da bi v primeru neljubega presenečenja za Kočevje hitro prešli na stari, se pravi sedanji način oskrbe z vodo.

J. P.

Neprimeren delovni čas

Ali je nov delovni čas, ki so ga s 1. septembrom uvedli v uradih občinske skupščine primeren? Naš odgovor je: ni primeren niti za stranke, še manj pa za uslužbenke. Zakon o novem delovnem času je bil sprejet na hitro in, kakor kaže, ne bo imel dolgega življenja. Praksa je pokazala, da ga bo treba čimprej spremeniti, in uvedbi takšen delovni čas, ki bo sprejemljiv za vse. Pri tem bomo morali upoštevati tudi glas tistih, ki so zaposleni v uradih.

Janez Modic iz Sajeveca pri Ribnici je imel pred kratkim srečno roko. Našel je precej izredno velikih gob, med drugim tudi tite. Letos je v ribniških gozdovih precej gob, nabiralcev pa je zaradi slabega vremena manj (Foto: Mohar)

Posebna komisija Turističnega društva Ribnica je ocenila, da je letos imela najlepšo zunanjo podobo hiša, v kateri stanujejo Gregorčičevi (Foto: Princ)

Sezname padlih sestavljajo

Komisija za zgodovinsko dejavnost pri občinskem odboru ZZB NOV Ribnica si je zadala precej obširno nalogo. Nadaljevali bodo delo pri sestavi in dopolnjevanju krajevnih kronik NOB. Uredili bodo seznam spomenikov ter spominskih obeležij in spominskih plošč. Naredili bodo sezname padlih borcev in aktivistov, in sicer ločeno za vsako vas posebej s podatki: kje so padli, ali so padli kot talci, umrli v internaciji, zaporu itd. Posebej bodo naredili seznam živih ali umrlih prvoborcev. Komisija bo posvetila posebno skrb organizaciji muzeja NOB, v katerem bi bilo zbrano gradivo iz slavni dni narodnosvobodilne vojske. Razpravljali so tudi o sredstvih za redno vzdrževa-

nje spomenikov, obeležij in spominskih plošč. Čimprej bo treba obnoviti napise na nekaterih spominskih ploščah. Pri tem naj bi sodelovale tudi krajevne organizacije ZB, kot je dala za to lep primer krajevna organizacija ZB Dolenja vas.

Povprečna letina

Sadna letina je letos v ribniški občini precej slaba kot dobra. Jabolko je zelo malo, medtem ko so hruške in češnje dobro obrodile. Zaradi dolgotrajnega dežja pa ima sadje manj sladkorja kot druga leta. Precej sadja bodo kmetje stisnili za mošt ali pa prekuhali v žganje.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
krompir	0,80	0,85
sveže zelje	0,70	0,90
kisto zelje	1,85	2,00
fižol v zrnju	5,20	4,00
čebula	2,30	1,70
česen	10,70	10,00
solata	2,35	2,40
paradižnik	2,30	2,50
paprika	2,30	2,40
korenje	1,85	2,50
petersilj	3,00	2,50
pesa	1,95	2,20
cvetača	2,55	3,00
kumarka	—	2,50
jabolka	2,60	1,70
hruške	2,70	2,30
limone	6,20	7,00
banane	6,20	5,60
grūdje	3,15	3,00
kostanj	2,30	3,50
silve	—	2,00
ajdva (cena za kos)	0,67	0,75

Izobraziti kmete

Veliko govorimo in pišemo o kmetijstvu, hkrati pa premalo mislimo na strokovno izobrazevanje. Res je, da ima danes kmečki človek večjo možnost seznanjati se z novostmi v kmetijstvu s pomočjo tiska, radia in televizije, vendar to ne zadostuje. Potrebni so strokovni tečajji, na katerih se bodo mladi kmečki ljudje seznanjali z vsem, kar jim je potrebno, da bodo dobri kmetovalci in gospodarji. Kmetijska zadruga Ribnica namerava letošnjo zimo izkoristiti za organizacijo takih tečajev. Slišali smo tudi za predlog, da bi v višjih razredih podeželskih šol uvedli posebne ure z učenim predmetom iz kmetijstva. Ker je ta predlog prišel iz Ribnice, naj bi po možnosti začeli s to novostjo najprej v ribniški šoli. Za začetek samo po nekaj ur.

K. O.

Gneča na avtobusih

Ob začetku novega šolskega leta so nekateri avtobusi ob določenih dneh spet prepolni. Avtobus, ki vozi na progi Trava-Ribnica-Ljubljana, je ob ponedeljkih zjutraj tako nabit, da je sramota. V lanskem šolskem letu je podjetje SAP Ljubljana za nekaj časa uvedlo ob ponedeljkih zjutraj na omenjeni progi dva avtobusa, letošnje jesen pa so na to pozabili. Gre podjetju res samo za denar in prav nič za potnike, ki so prepuščeni na milost in nemilost gneči in prerivanju za kosček prostora v avtoburu? Ali bo to trajalo v nedogled?

Inž. Marko Bulc delegat

30. septembra je bila v Ribnici seja občinske konferencie Zveze komunistov. Razpravljali so o delu in nalogah komunistov pri organizaciji vseljudske obrambe ter pri uresničevanju smernic CK ZKJ v domači občini. V razpravi so poudarjali pomembnost nalog, kot so sprejemanje novih članov, delovanje krajevne samouprave sindikatov, izobraževanje itd. Na konferenci so tudi izvolili inž. Marka Bulca za delegata na IX. kongresu ZKJ. Obseirneje bomo o konferenci poročali prihodnjič.

Dobre in slabe trgovine

Vsa pohvala trgovski mreži v ribniški občini, ki je vedno bolj urejena. Tudi lokalov je vedno več in vedno lepši so, da Ortničani že kar ljubostumno gledamo na vse to, ker naša trgovina napreduje rakovo. Prepričan sem, da bi bilo mnogo bolje, če bi vključili tudi našo trgovino v občinsko mrežo, ki bi se prav gotovo pozanimala, da bi jo povečali, saj ima veliko zaledje.

V. P.

Vrana vrani ne izključuje oči

Ribniški občani menijo, da so med njimi ljudje, ki nepravilno bogate — Najlaže je bilo ugotoviti nepravilnosti pri gostilničarjih, ki so edini izmed obrtnikov morali voditi poslovne knjige — Kontrola nad porabo družbenega denarja še ni povsem zadovoljiva — Komunisti so za trezno obravnavanje nepravilnosti — Utaje, poneverbe, zlorabe položaja in druga kazniva dejanja prijavljajo tudi občani in družbene organizacije

V zadnjem času precej govorimo in pišemo o nepravilnem bogatenju, utaji davkov, o prisvajanju družbenega denarja in podobnem. Obiskali smo nekatere prebivalce Ribnice in jih vprašali, če je v njihovi občini kaj takih primerov.

— Seveda so. Kako naj si sicer razlagam, da jaz komaj vzdržujem moped, nekdo pa si gradi hišo hkrati pa kupuje še avto. To so predvsem nekateri obrtniki. Občinska skupščina bi morala bolj kontrolirati njihov dohodek, je povedal prvi.

Drugi se je s prvim povsem strinjal in dodal: — Človeka kar srce boli, ko vidi, da nekdo težko dela in se komaj prebija skozi življenje, drugi pa vse zlahka doseže. Predvsem bogate nekateri obrtniki. Vendar moramo tudi pri njih upoštevati, da si nekateri več prislužijo z marljivim delom, nekateri pa so špekulanti. Pri nekaterih gostilničarjih dela pogosto vsa družina od jutra do večera, zato je tudi prav, da več zaslužijo.

— Govorjenja v zvezi z nepravilnim bogatenjem je bilo v naši občini že leta

nazaj precej, ukrenjenega pa proti ljudem, ki so bogateli, pa ni bilo nič. Je že tako: »Vrana vrani ne izključuje oči.« Cutim pa, da se je pri naših vodilnih takrat le nekaj spremenilo in da gre zdaj bolj zares, kot je bilo prejšnja leta.

Najlaže so prijeli gostilničarje

In kaj pripravljajo občinska skupščina, da bo one mogočila nepravilno bogatenje, utaje davkov itd? Odgovarja predsednik občinske skupščine Bogo Abrhamsberg:

— Predvsem moramo reorganizirati in izpopolniti našo davčno službo. Začeli smo jo že in jo bomo izpopolnili do konca leta.

Naši davčni organi so že zaostrieli kontrolo nad plačevanjem prometnega davka pri različnih zavezanih. Nekateri primere smo pri-

javili sodnim organom.

Med prijavljenimi je največ zasebnih gostilničarjev, kar se navidezno ne strinja z mnenjem občanov. Vendar se je to zgodilo predvsem zato, ker smo gostilničarjem že lani predpisali obvezno vodnje poslovne knjige. Prav zato so inspektorji pri gostilničarjih lahko hitro odkrili utaje.

Podobne evidence pa niso vodili drugi obrtniki (prevozniki, prekupčevalci itd.), zato jih inspektorji še niso mogli prijati, seveda tiste, ki davke utajijo. Naša davčna služba bo šele po reorganizaciji sposobna obvladati celotno problematiko odmere in izterjatve davkov in prispevkov.

Kontrolirati tudi porabo družbenega denarja

Potem je predsednik nadaljeval:

— Vendar pa moramo odpraviti nepravilnosti tudi drugod in ne le pri obrtnikih. Tako je treba prek komisije za družbeni nadzor sistematično preučevati

delitev dohodka in osebnih dohodkov predvsem v delovnih organizacijah, ki gospodarijo z denarjem, katerega jim je zaupala družba.

Tako bodo pristojni organi preučili delitev dohodka in osebnih dohodkov v Stanovanjsko komunalnem podjetju, in sicer v enoti za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami, in komunalni. Tu se namreč troši denar stanovanjskega sklada in denar, ki ga občinska skupščina namenja za komunalna dela.

Nekatere ukrepe smo že napravili. Tako so občinski upravni organi preučili cenovne delovne ure pri komunalni, Stanovanjsko komunalno podjetje je namreč podražilo delovno uru pri komunalni v prvem polletju letos na 10 din, naši organi pa so jo sporazumno s Stanovanjskim podjetjem znižali na 8 oz. 0,10 din; v drugem polletju pa bo občinska skupščina vztrajala, da ta ura ne bo dražja od 7 din.

Pri urejanju vseh teh zadev v zvezi z nepravilnim bogatenjem ali nepravilno porabo družbenega denarja bomo morali v hodoče preiti od sporazumevanja v ozkem krogu vodilnih ljudi na odločanje v samoupravnih organih tako v delovnih organizacijah kot v občinski skupščini. Vse morebitne nepravilnosti morajo priti na sejo občinske skupščine, da bo z njimi seznanjen sleherni odbornik in občani.

(koniec prihodnjč)

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

■■■■ IZ LETA V LETO PRIHAJA V RIBNICO več turistov. Toda to so predvsem prehodni turisti, ki se mudijo v kraju nekaj ur, nato pa odpotujejo. Število gostinjskih lokalov se je v Ribnici povečalo, lokali so sodobno urejeni, nimajo pa tujskih sob. Turistom je na voljo nekaj postelj le v Restavraciji in pri zasebnikih.

■■■■ NAD 600 MOPEDOV so ribniški občani ob uradno določenih dneh registrirali, kakih 200 pa je ostalo še neregistriranih. Oddetek za notranje zadeve pri občinski skupščini Ribnica je šel lastnikom mopedov na roko, saj so mopede lahko registrirali v Ribnici, Sotražici in Loškem potoku. S tem je bilo mopedistom zelo ustreljeno.

■■■■ NOVI IN STARI DEL POKOPALISCA V HROVACI je

krajevna skupnost Ribnice dokončno urečila. Stroški gradnje so bili precejšnji. Sedaj je najvažnejša naloga krajevne skupnosti urejevanje zamrznika okoli stolpičev v Ribnici. Načrt za ureditev je že izdelan, potreben je le še denar. Računajo, da bodo s pripravljanimi deli začeli že letos.

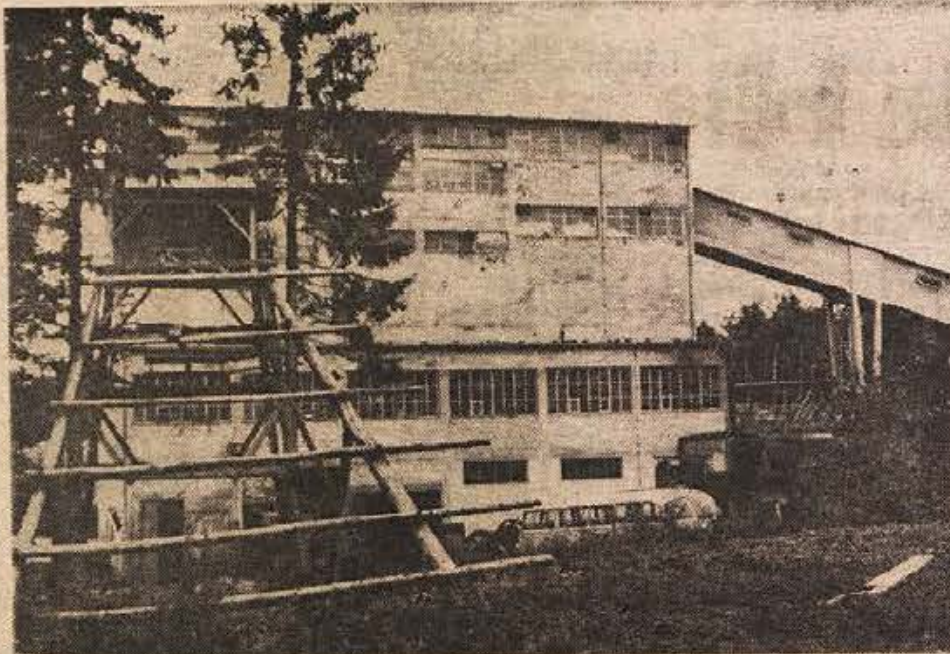
■■■■ CESTO OD GORENJE VASI PROTI BREGU je začelo popravljati Osesto podjetje Novo mesto. Ta del ceste je med najslabšimi cestnimi odseki. Čeprav ga večkrat popravljajo. Treba bo misliti na to, da bi cesto med Zlebičem in Ribnico temeljito obnovili. Tako bi odpadla vsakoletna popravila, ki velike stanejo.

■■■■ DELAVCI STANOVANJSKO KOMUNALNEGA PODJETJA so uredili prostor pred občinsko skupščino, kjer so pred dnevi popravljali odvodne naprave.

Gospodarstvo je nazadovalo

25 gospodarskih organizacij na področju črnomaljske občine je v prvem polletju letos doseglo 89,718.861 din fakturirane realizacije, kar je sicer za dobre 3 odstotke več kot lani v istem času, vendar pa so letos precej porasle zaloge izdelkov in trgovskega blaga. Celotni dohodek gospodarskih organizacij pa je v prvih šestih mesecih letos dosegel le 99,6 odstotkov lanskoletne ravni in znaša 61.226.978 din. Če presojamo uspehe, ki jih je doseglo črnomaljsko gospodarstvo po ustvarjenem celotnem dohodku, tedaj je očitno, da je gospodarstvo letos precej nazadovalo. Lanskoletno raven je presežala le industrija, dosegla jo je obri, medtem ko vsa druga gospodarska področja v dohodku precej zaostajajo.

Zunanja podoba kanižarskega rudnika se v zadnjem času ni bistveno spremenila, zato pa je na deloviščih pod zemljo marsikaj drugače. (Foto: R. Bačer)

MED KANIŽARSKIMI RUDARJI

Storilnost v jami je na prvem mestu v državi

Glavne težave so mimo, nakazila prihajajo – Storilnost kanižarskih rudarjev na zavidljivi višini – Vsak kopač 9 ton premoga na dan

Težave, ki so jih imeli vsi jugoslovanski premogovniki, niso prizanesle niti Kanižarici, vendar je vse to v glavnem minilo. Odkar so pridobili večjega odjemalca – tovarno celuloze in papirja PLASKI iz Ogulina, so se začele razmere popravljati. Prodaja premoga ni več problematična, pač pa je finančni uspeh zaradi številnih dolžnikov še zmeraj slab. Ker kupci neredno plačujejo, imajo vsak mesec težave pri izplačilu osebnih dohodkov.

Dobivajo jih z zakasnitvijo po več dni. Prav zaradi tega se je ves kolektiv odrekal 40 odst. za služka – ne zaradi niske proizvodnje, temveč zato, da bi lahko kreditirali kupo. Tako so prihranili okoli 150 tisoč din. Od avgusta dalje pa prihajajo v rudnik večja denarna nakazila, največ od tovarne PLASKI, ki je že za polovico zmanjšala svoj dolg. Da so v Kanižarici težave lahka sploh prahorili, je za sluga povečane proizvodnje in večje storilnosti. Zdaj je storilnost v jami med rudniki rjavega premoga na prvem mestu v državi! Na vsa-

ko danu v jami pride povprečno 3,10 tone premoga na dan, medtem ko je jugoslovansko povprečje okoli 1,8 tone. Vsak kanižarski kopač pa nakoplje dnevno 9 ton premoga. Kljub tako ugodnim delovnim učinkom pa ni dosežen boljši finančni uspeh, največ zaradi dodatnih stroškov za prevoz. Vsaka tona premoga, ki jo pripeljejo do železniške postaje, stane 5,50 din. Zaradi zaostale izgradnje rudnika vlaga kolektiv veliko v investicijsko vzdrževanje, kar spet bremeni vsako tono premoga s 4,40 din. Letos zastavljeni plan pro-

Stari načrti spet v ospredju

Načrti so lepi, toda če se na sejah občinskega komiteja ZMS ni udeležbe – ali bo članstvo pripravljeno več delati?

V Črnomlju so imeli že drugo sejo občinskega mladinskega komiteja. Na prvi seji komite sploh ni bil sklepčen, na drugi pa se tudi z udeležbo ne morejo pohvaliti. Vseeno pa so obravnavali smernice in delo nedavnega kongresa Zveze mladine Slovenije, o položaju v svetu je govoril sekretar občinskega komiteja ZKS Jože Vajs, medtem ko je ustavne spremembe pojasnjeval Franc Stajdohar.

Mladinsko vodstvo je razpravljalo še o načrtih za delo, ki naj bi bilo uresničeno že v letošnjem letu. Menili so, da je potrebno predvsem oživiti delo radiokluba,

o čemer so sicer govorili že lani, vendar načrti niso bili v celoti izpeljani. Razen tega je predvideno večje udeleževanje mladih na kulturnem področju, medtem ko bo športno delo zaživelo že v okviru medobčinskega tekmovanja v počastitev 10-letnice avto ceste.

Posebej bodo za 29. november organizirali občinsko pionirsko šahovsko prvenstvo, radi pa bi pripravili tudi tekmovanje mladih matematikov.

Govorili so še o delovanju kluba, ki pa zaenkrat nima osnovnih pogojev za delo. Mladinski klub nima več svoje sobe, ker je bila ta hkrati s stavbo prodana, drugega prostora pa trenutno ni na razpolago.

Lepa pionirska konferenca

V soboto, 28. septembra, so imeli črnomaljski pionirski letno konferenco v prosvetnem domu. O delu v preteklem šolskem letu je poročal predsednik organizacije Mladen Petkovič, nato pa so sprejeli bogat delovni program za letošnjo sezono. Prisotni gostje iz občinskega komiteja ZKS, ZZB in SZDL so bili presenečeni nad ravni konferencie tako v tehničnem kot vsebinskem pogledu. Po konferenci su pionirjem prikazali še film »Dva mušketirja«.

Trem članom poteče mandat

Po dogovoru s skupnostjo Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Novem mestu se občinski sindikalni svet Črnomelj aktivno ukvarja s pripravami na volitve polovice članov komunalne skupščine. Zaradi tega sklicujejo v Črnomlju posvet predstavnikov delavskih svetov in upravnih odborov ter predstavnikov sindikalne podružnice z dosedanjimi člani skupščine. V črnomaljski občini poteče mandat trem članom, namesto njih pa bodo izvolili nove v II. V. in VI. volilni enoti delovnih organizacij.

Trgovca se bojijo . . .

V Starem trgu imajo potrošniki težave pri nakupovanju. V zadružni trgovini imajo tako hudoga trgovca, da se ga ljudje kar bojijo. Ne samo da je neprijazen, počasen se tako razburi, da komu celo pokaze vrata. Prav zato vse več ljudi hodi nakupovat v sosednji Predgrađ, kjer so bolj prijazni, pa tudi več izbire imajo. Vaščani Starega trga so že prosili, da bi postrežbo v domači trgovini uredili, a ni trg založilo. Škoda pa ima trgovina, ker ima manj prometa.

Izvoljen Anton Troha

Na ponedeljkovi občinski konferenci Zveze komunistov v Črnomlju so za novega člana občinskega komiteja izvolili Antona Troha, ravnatelja osnovne šole Vinica Nadomestne volitve so bile potrebne zato, ker je šel dosedanji član komiteja, učitelj Jure Perko k vojakom.

Letos več za reklamo

V Ameriki velja načelo, da če bolj podjetju trda prede, več daje za reklamo, medtem ko je pri nas za propagandno službo gospodarskih organizacij še zelo malo, ponekod pa nič razumevanja. Počasi pa le tudi v naše kolektive prodira razumevanje za moč reklame. Iz podatkov, ki jih je zbrala SDK po zaključenih polletnih obračunih v črnomaljski občini, je razvidno, da so letos za 11 odst. porasli stroški za propagando, reklamo in amortizacijo. Ugotovljeno je tudi, da je za reklamo največ žrtvovala industrija.

ČRNO MALJSKI DROBIR

■ **NAVAL V TRGOVINAH** z živili se je tudi v Črnomlju poleg. V minulih dneh so morali trgovci trdo delati, včasih so imeli še nadure. Se dobro, da so postojne plačane!

■ **DRUGI DEL DOPUSTOV**, ki jih belokranjski delavci porabijo ob trgatvi, se bliža kraju. Kljub slabemu vremenu je večina vinogradnikov že v nedeljo končala s trgatvijo, zato lahko že počasi šajo sladki mošt. Zaradi slabega vremena v času zorenja je letošnji pridelek zelo različen. Tisti vinogradniki, ki so skrbno obdelali vinograde, se lahko pohvalijo, medtem ko je drugim slak ovis trije. Čeprav so močno gnolji, tarnajo, da jim je pol grozda segnilo. Pa ni hudoga, saj so se čudeža iz Kaze Galilejske naučili še tudi Belokranjci.

■ **PRIREDITVE MLADINA SE BI IN VAM**, ki je bila 29. septembra v črnomaljskem Prosvet-

Nobenemu niso odbili pomoči

Komisija za zadeve borec je v začetku septembra obravnavala prošnje za pomoč pri šolanju otrokom borec in aktivistov NOV ter predlagala stipendije od 7) do 300 din 67 dijakom in študentom srednjih, višjih, poklicnih in visokih šol. Kolikor je bilo prošelj, toliko stipendij so odobrili, med stipendisti pa je velika večina otrok s podeželja in hrbovskih vasi, le 12 jih je doma iz Črnomlja. Razen tega je komisija odobrila še enkratno pomoč pri šolanju 17 otrokom, ki so iz številnih družin.

Mimo navedenih pa tečejo stipendije še po delovnih organizacijah. V letošnjem letu se je pri stipendiranju že precej obrnilo na bolje, naj bolj razveseljivo pa je, da je dobilo možnost šolanja toliko otrok iz oddaljenih krajev.

nem domu, je uspela, čeprav na žalost nismo videli in slišali jugoslovanske lepoticke Nataše Kosić iz Kočevja. Priveditelj so jo opravičili, češ da je bila v Beogradu službeno zadržana. Predstavilo pa se nam je nekaj nado- budnih mladih povec in tudi go- stujoči »Atolke so pokanili kvall- teta in ubranost. Na priveditvi je sodeloval še domači ansambel Pussyke. Nad 300 gledalcev je bilo s prireditvijo zadovoljnih.

■ **PIONIRJI IZ OSNOVNE ŠOLE** Črnomelj so v soboto izvolili svoje novo vodstvo. Za predsed- nico pionirske organizacije je bila izvoljena Sonja Adlošič.

■ **POK NA VECERNI OSNOVNI SOLI** se je začel 29. septembra. Snov 7. razreda bo obde- lana do prvega polletja, nato pa do konca leta snov 8. razreda. V sedmi razred se je vpisalo 24 slušateljev, v osemega pa štirje več.

NA OBČINSKI KONFERENCI ZK Pripomba: Bela krajina ni zastopana

V Črnomlju so predlagali, naj Josip Broz-Tito še naprej vodi Zvezo komunistov Jugoslavije — Pripombe k predlogu za sestavo CK ZK Slovenije

V ponedeljek, 30. septembra, so na občinski konferenci ZK v Črnomlju razpravljali o kandidatih za vodilne organe Zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije, za IX. kongres ZKJ pa so za delegata izvolili Vinka Sprajcarja, tehničnega vodjo pri Kovanarju v Črnomlju. Posebna točka dnevnega reda pa je bila posvečena vseljidski obrambi in nalogam, ki jih imajo v zvezi s tem črnomaljski komunisti.

Občinska konferenca je s ploskanjem pozdravila predlog, naj bi Josip Broz-Tito še naprej vodil zvezo komunistov Jugoslavije, medtem ko so imeli pripombe na predlagani sestav novega centralnega komiteja ZKS ter na sestav stalnega dela konferencie ZKS.

Z večino predlaganih kandidatov so se sicer strinjali, menili pa so, da so kljub načelu, naj v centralni komitej pridejo novi ljudje, vendarle dosedanjí dolgoletni člani ZK premalo zastopani. Prav tako je bilo iz razprave očitno, da se čutijo zapostavljene, ker med kandidati za oba vodilna organa Zveze komunistov Slovenije ni nobenega Belokranjca.

Konferenca je nato sprejela sklep, naj se občinska komiteja ZK Črnomelj in Metlika dogovorita za skupne kandidate in skušata pri kadrovski komisiji CK doseči, da bi predlog upoštevali. V razpravi o vseljidski

obrambi so bili člani konference povsem enotni. Sklenili so, da bodo komunisti vodilna gibalna sila pri organizaciji vseljidske obrambe ne samo v občinskem merilu, temveč v vsaki delovni organizaciji in v sleherni vasi. Poudarili so, da je dolžnost vsakega komunista ljudem pojasnjevati naloge in način vseljidskega odpora proti morebitnemu napadalcu. Obenem pa se bodo komunisti zavzeli za krepitev

Standard na kredit?

Posojilna mrzlica se je v zadnjem letu močno razpasla tudi v Beli krajini. Iz poročila službe družbenega knjigovodstva smo dobili podatke, da se je prodaja na kredit samo pri črnomaljskem splošnem trgovskem podjetju POTROŠNIK v enem letu trikrat povečala. Ljudje si ustvarjajo standard s posojili.

Na posvetu le tretjina vabljenih

Pred kratkim je občinski komitej ZMS v Črnomlju sklical posvet s predsedniki mladinskih aktivov, zaradi slabe udeležbe pa so morale nekateri točke dnevnega reda odpasti. Posveta se je udeležila le tretjina vabljenih. Obravnavali so lahko samo priprave na izvedbo letnih konferenc in organizacijske zadeve.

strelske organizacije, taborništva, radioamaterskega kluba, sekcije jamarjev in gasilstva.

Kakor vse druge družbene-politične in delovne organizacije naj bi tudi te imele samostojne programe ljudske obrambe. Pri sestavljanju obrambnih načrtov, ki bodo temeljili na izkušnjah NOB, pa bo vsak občan dobil svoje mesto.

RAZPIS

Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost Črnomelj organizira oddelek grmske

DVELETNE ZIMSKE KMETIJSKE ŠOLE V ČRNO MLJU

Rok za prijavo je do 20. oktobra 1968; prijave sprejema Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost Črnomelj.

Pouk bo v dopoldanskem času, v novembru, decembru, januarju in februarju. Prevoz za zunanje slušatelje bo organiziran in brezplačen. Solnina 50 din mesečno (200 din za letnik).

Prijavitelce za vpis v šolo in vsa ostala pojasnila dobite pri Zavodu za kulturno-prosvetno dejavnost Črnomelj ali pri Občinski konferenci SZDL Črnomelj.

„Beletekstil“ ČRNO MELJ

Dobro poznavanje tekstilnega tržišča in tesno sodelovanje z vsemi tekstilnimi tovarnami nam omogoča Belokranjce po izredno znižanih cenah, toda solidno oblačiti.

PRODAJA NA 5-MESEČNO BREZOBRETNOST ODPLACILO

NOVICE
črnomaljske komune

Davčna uprava ni kos svojim nalogam

Obrtništvo še nadalje razvijati, obenem pa preganjati posameznike, ki šušmarijo ali goljufajo – Nič več popuščanja pri dolžnikih!

V petek, 27. septembra, je bila seja občinske skupščine napovedana za ob 8. uri, vendar so morali odborniki skoro dve uri čakati na sklepčnost. Zaradi ugodnega vremena je precej odbornikov namesto na sejo šlo v trgovine.

Na seji je v imenu davčne uprave Zvonko Pavlovič prebral poročilo o obrtni dejavnosti ter davčni politiki, obenem pa razložil tudi stališče sveta za gospodarstvo in finance.

Ugotovljeno je, da znašajo dolgovi obrtnikov do občinskega proračuna v letošnjem letu 77.212 din, gostilničarji

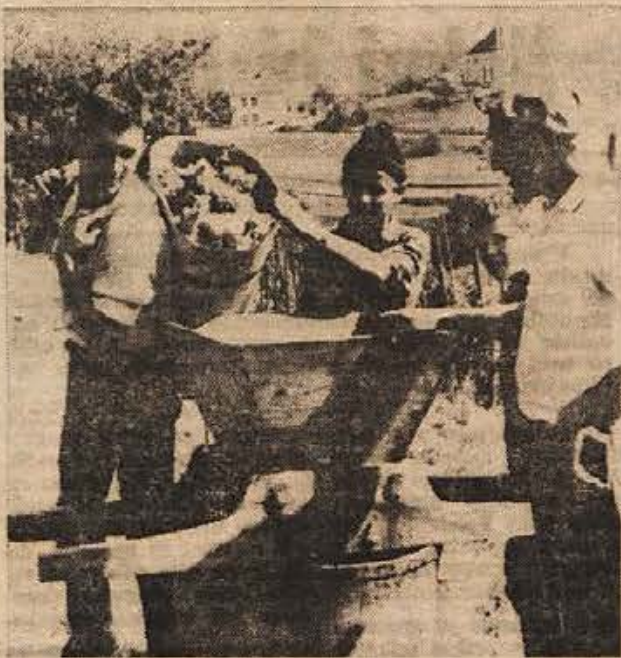
so dolžni 51.199 din davkov, avtoprevozniki pa 580.915 din. Ker pomenijo vsi davčni zaostanki skupaj 18 odst. občinskega proračuna, je bil sprejet sklep, da v izterjavi ne bo več nobenega popuščanja.

Doslej davčna uprava ni bila kos svojim nalogam, ker je uslužbenec zmeraj manj, pristojnosti pa se povečujejo. Mesto davčnega kontrolorja še niso dobili. Dela v tej službi se ljudje branjajo, ker je zelo nevaležno, razen tega pa so osebni dohodki nizki. Svet za gospodarstvo je zaradi tega priporočil tajništvo občinske skupščine, da nemudoma poskrbi za kadrovske okrepitve davčne uprave.

Glede bodoče politike do obrtništva se je skupščina strinjala s predlogom sveta

za gospodarstvo, v katerem je rečeno: »Če hočemo nadalje obdržati obrtništvo na našem področju ter ga še bolj razvijati, moramo poskrbeti, da bodo zasebni obrtniki imeli zadovoljive pogoje in zaupanje v oblast. Pri tistih posameznikih, ki očitno bogatijo na sumljiv način ali pa se ukvarjajo z ilegalno obrtjo, pa je treba mnogo ostreje ukrepati kot doslej.«

Sklenili so še, da bodo na prihodnji občinski seji odborniki dobili spisek davčnih dolžnikov. Medtem ko nameravajo pri obrtnikih davčne zaostanke čim do sledneje izterjati, pa je bil sprejet predlog, po katerem so rednim kmečkim davkoplačevalcem dolg odpisati, pri nekaterih pa se bo občina vključila na zemljo.

Vinogradniki z metliškega področja so nekaj lepih dni v preteklem tednu izkoristili za trgatve. Kjerkoli so vinogradi, je bilo tiste dni videti trgače, ki so nosili polne brente grozdi. Letošnja letina ne bo dobra, ker je grozdje precej gnilo. Posnetek je iz okolice Suhorj. (Foto: R. Bačer)

KAJ MENI O KMETIJSTVU NAPREDEN KMET IN ODBORNIK

„Imam občutek, da smo molzne krave“

Napake preteklih let drago plačujemo – Teze odobravamo, le preveč so odmaknjene v bodočnost – Nekateri stvari bi morali takoj rešiti

Antona Pezdirc s Krasinca, člana sveta za kmetijstvo in odbornika metliške občine, sem zalotila pri čiščenju novega traktorja. Peljal me je v hišo, kjer sva se pogovarjala o kmetijstvu in predvidenem razvoju te panoge v bodoče, o čemer je pred kratkim razpravljal tudi metliški svet za kmetijstvo.

— Teze so dobro nakazane, — je dejal. — Kmetije, ki to gradivo poznajo, so z njim zadovoljni. Vprašujemo se le, če bo vse to zares izpeljano v praksi in kdaj. Ker smo vsa leta po vojni prav v kmetijstvu doživljali vrsto sprememb, za katere smo kmetije vedeli, da niso pametne, danes mnogi ne zaupajo več. Dokler naš kmet ne bo vi-

del in občutil sprememb, bo ostal nezaupljiv.

Strokovna plat kmetijstva je bila vse do zdaj zapostavljena. Priznam, da tudi strokovnjakom ne zaupamo preveč. Zakaj? Videli smo, da je veliko taktih, ki so študirali v kmetijskih šolah ali na agronomski fakulteti, pustilo poklic in se zaposlilo drugje. Kje, ne vem, vsekakor pa jih na vasi ni bilo.

Mene pri tezah moti predvsem to, da so preveč odmaknjene v bodočnost. Mnogo sem, da bi bilo kasno, če bi že danes začeli z ukrepi. Po mojem bi morali nemudoma storiti predvsem naslednje:

1. Zasebnemu kmetijstvu jasno zahtevano pot in odkrito povedati, če lahko se pričakujemo podružbljanje zemlje.
2. Kmetijske kredite urediti tako, da bi bili kmetom dostopni.
3. Manjše stroje za zasebno kmetijstvo, ki jih doma ne delamo, uvažati z malenkostno carino. Obenem pa spodbujati ustanavljanje vaških strojnih skupnosti.
4. Prizadevati si, da bi imele kmetije večje parcele.
5. Urediti cene pridelkom in odkup.

Vse to pa smo kmetovalci že tisočkrat povedali, a kot da smo govorili glušcu. Kmetije imamo že dolgo občutek, da smo molzne krave. Ne moremo ugotoviti, kaj se nam izplača pridelovati, ker

je trg od danes do jutri. Očitajo nam tudi, da nečemo bolj sodelovati z zadrugo. Seveda, ko pa se do danes nismo prepričali, da se nam to izplača.

Pa vendar — je ob koncu dejal — jaz sem med tistimi, ki le nismo se povsem izgubili upanja na boljše čase. R. B.

Metliški Monte Carlo

Uradno ni nikomur nič znanega, privatno pa ve vsa Metlika, kako noč za nočjo v Badovinčevi gostilni nekateri dobivajo ali izgubljajo pri kegljanju težke tisočake. Nekdo je začel med kegljače, domov pa se je vrnil brez denarja. Neki mladenič iz tovarne BETI pa je taje v enem večeru prigrabil 100.000 starih din. Ko grede ponoči iz Gabretove gostilne gostlje proti domu, nekateri od veselja, drugi pa od žalosti vpijejo, da se sliši daleč naokrog. Čudno, da jim nihče nič neče!

V Draščih so že potrgali

24. septembra so draški vinogradniki začeli trgati belino, ki je bila precej nagnjena. Letos se je uresničilo, kar pravijo stari ljudje: v kakem vremenu grozdje raste, v takem cveti in zori. Grozdija letos niti ni tako malo, le kvaliteta je slaba. Portugalka pa je bila dobra in v Draščih so jo prodajali po 3,50 do 4 din litra. Zanimivo je tudi to, da ob nedeljah v Draščih že zmanjkuje prostora za parkiranje. Vas ima čuda obiskov!

Ivica Šerfezi in njegovi v Metliki

Na svoji turneji po Sloveniji bo v torek, 8. oktobra, tudi Metliko obiskal znani pevec zabavne glasbe Ivica Šerfezi. Obenem bodo poslušalci ta večer zabavali mladi slovenski popevkar Franc Koren, zagrebška pevka Šansonov Lada Kos, igral pa bo zagrebški zabavni orkester Alegro. Veseli večer bo ob 8. uri v domu Partizana. Vstopnice lahko dobite v predprodaji v Turistični pisarni.

Predlogi za odlikovanja

Občinska skupščina Metlika je priporočila komisiji za odlikovanja, naj pripravi predloge za odlikovanja najzaslužnejših predvojnih revolucionarjev in zaslužnih občanov, ki so se izkazali v povojnih letih. Odličja nameravajo podeliti za občinski praznik, 26. november.

Kdo bo prevzel kmetije?

Petdeset hišnih številk ima vas Krasinec. Pri vseh hišah pa sta ostali doma samo dve mladi dekleti, vse druge so šle v mesta. Tudi za gospodinjanske pomočnice grede rajše, kot da bi delale po poljih. Ker se vaščani se dobro spominjajo, da je bilo včasih v vasi tudi po 40 mladih deklet, so zaskrbljeni, kdo bo v prihodnje gospodaril na kmetijah.

Vlomilca sta se najedla in napila

Kmet Vučkinič je 29. septembra pripravil v svoji zidnici v Repici pri Draščih več kruha, kuhane mesa in vina, da bi dal dobro malico ljudem, ki jih je povabil na trgatve. V noči na 30. september pa so pripravljene jedi in pijača postale plen vlomilcev. Kaže, da sta kaznivše dejavnosti opravila vsaj dva moža. Ko sta se dobro najedla in napila ter poneznahila sobo, sta ukradla še uro, namizni prt, torbo in nekaj denarja. Dejanja še niso raziskali.

Anton Pezdirc s Krasinca (Foto: R. B.)

Novo podjetje Metlika-Trans

Cez noč je Metlika dobila novo podjetje

Na petkovi občinski seji v Metliki je bilo ustanovljeno novo avtoprevozno podjetje METLIKA-TRANS, ki ima svoje prostore v Rosalnicah, začasnega direktorja pa je bil imenovan Franc Vrviščar.

Po izračunu, ki so ga naredili na občini, bo imelo novo podjetje najmanj 2 milijona din prometa na leto, za amortizacijo bi odmerili lahko okoli 300.000 din, medtem ko bi 300.000 din ostalo za sklade.

Občinska skupščina Metlika je dala garancijo za najetje 1.750.000 din posojila, kolikor podjetje potrebuje za začetna osnovna in obratna sredstva.

Do tako nagle ustanovitve podjetja je prišlo iz več vzrokov. Novi predpisi, ki so stopili v veljavo 1. oktobra, so več avtoprevoznikov, lastnikov težjih kamionov, prisilili vozila prodajati. Ko so v Metliki izvedeli, da se za na-

kup dobro ohranjenih kamionov s prikolicami zanima avtoprevozno podjetje iz Radovljice, so takoj pomislili na to, da bi lahko ustanovili domače avtoprevozno podjetje in del dohodka bi ostal na domačem področju. Razen tega pa nekatera metliška podjetja uslužnostnih prevozov ne morejo pogrešati niti za en dan, ker so od njih odvisna. Če bi se prevozi nenkrat nehali, bi imela podjetja škodo pri prodaji blaga na domačem in tujem trgu.

Predsedstvo občinske skupščine je že pred sejo dobilo izjave devetih avtoprevoznikov, v katerih je rečeno, da so pripravljene prodati domačemu podjetju svoja težka vozila pod zelo ugodnimi pogoji — na odplačilo v treh letih. Sprito tako ugodnih pogojev odborniki niso dosti oklevali in so se za ustanovitev novega podjetja izrekli soglasno.

Na Grabrovcu popravljajo pota

Krajevna skupnost na Grabrovcu je sklenila, da se bo letos predvsem ukvarjala s popravilom vaških poti, razen tega pa namerava urediti okolico spomenika. Denar, ki ga dobijo iz občinskega proračuna, bodo porabili le za material, medtem ko bodo vaščani vsa dela opravili prostovoljno. Letos z denarjem krajevne skupnosti bolj trda prede, ker so lani popravljali most, nekaj dolgova pa je od tedaj še ostalo.

Nova trgovina KRAS

Tovarna obutve KRAS iz Karlovca namerava v Metliki odpreti svojo prodajalno. V Ulici na trg domače komunalno podjetje že ureja Krašev lokal. Računajo, da bodo delo kmalu končana in da bo nova trgovina s čevlji odprta že 15. oktobra.

Pionirski praznik na Suhorju

V nedeljo so na Suhorju lepo proslavili pionirski praznik. Na pionirski konferenci so izvolili novo vodstvo ter sprejeli delovni program za tekoče leto. Za predsednico pionirske organizacije so izvolili Branko Petrovič. Sledil je prisrčen kulturni program. Pionirskemu prazniku na Suhorju so prisostvovali tudi gostje, člani borbovske organizacije iz tovarne TAM v Mariboru. Ze nekaj let imajo s krajevno organizacijo ZZZ Suhor dobre stike, zato so v nedeljo prišli na obisk. Ob tej priložnosti so podelili šoli 18 partizanskih knjig. Nedeljsko popoldne je minilo v prijetnem borbovskem srečanju, kjer so poudarjali, naj bi takšni obiski postali tradicionalni.

O delegatih za kongres

V četrtek, 26. septembra, je bila v Metliki IV. seja občinskega komiteja Zveze komunistov, na kateri so razpravljali samo o pripravah na kongres Zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije ter v zvezi s tem o delegatih.

Viktor Kečkec prisilni upravitelj v hotelu »Bela krajina«

Pretekli teden so na seji občinske skupščine v Metliki imenovali za tretjega prisilnega upravitelja v metliškem gostinskem podjetju Viktorja Kečkeca, nekdanjega direktorja zdravilišča Dolenjske Toplice. Predsedstvo skupščine je odborikom pojasnilo, da prejšnja dva prisilna upravitelja nista imela srečne roke pri nevalečnem delu, zato so po vsej Sloveniji iskali primerne gostinske strokovnjake. Odborniki so predlog predsedstva potrdili, eden izmed njih, Peter Bardonac, pa je celo izrazil prepričanje, da sposobnejšega gostinca najbrž nikjer ne bi dobili.

Švedska veleposlanica v Metliki

V nedeljo, 23. septembra, sta švedska veleposlanica ga. Agda Rössel in g. Gustaf Hamilton v spremlju pomočnika sekretarja za zunanje zadeve Mitje Vošnjaka in še nekaterih obiskala Metliko. Popoldne sta si ogledala Belokranjski muzej in vinskoo klet, nato pa sta se ugledna gosta skozi Semeč in dolino Starih Žag odpravila na bazo 20 v kočevskem Rogu.

SPREHOD PO METLIKI

VELIK NALIV V NEDELJO. 22. septembra, v Metliki ni naredil kake večje škode, razen da je voda vdrla v nekatere kleti. Tudi dvovrstno tovarno BETI je proplavila voda, ker so se odtočni kanali zamažili. Voda je skozi vrata vdrla v prostor s sušilnimi stroji, vendar so redki delavci z vrečami peska zgradili vodni pot in tako preprečili večjo škodo.

ZARADI POGOSTEGA DEŽEVJA so po 26. septembra na splošno pričeli trgati v okolici Metlika. Na srečo so vinogradniki minuli teden ujeti nekaj suhih dni in tako v glavnem pospravili letošnji pridelek, ki pa bo zaradi gnitja slabše kakovosti.

V METLIKI PRI JURANOVIC, ki imajo svojo hišo nad Obhrom, se je v tej mokri jeseni razcvetela lipovka celoma španski brez. Visok grm je pri vrhu pogoltnil več kot dvajset belih cvetov.

UCENCI METLIŠKE OSEMLETKE so pretekli teden že opravili prve poučne ekskurzije. Tako so si občani četrtih razredov ogledali Ljubljano in nekdanjo alogiasno

belogardistično postojanko pri Se. Urnu, občani petih razredov pa so videli letališče v Cerkljah in zanimivosti Zagreba. Šesti razredi so obiskali Titov rojstni kraj Kumrovec in Bizeljsko sedmi Reko. Postojno in Rakov Škocjan, medtem ko so šli učenci obeh osmih razredov prek Kranja (ogled Iskre), Jesenice (Zelzauza) v Soško dolino (elektrarna Doblarji itd.). Na srečo je mlade izetnike spremljalo lepo, sončno vreme.

NEKDANJI TRGOVSKI LOKAL v hiši Stjepa Puxove je v zvezi s najem karlovske čevljarstva industrija Jospa KRAS, ki bo v njem odprla prodajalno obutve. Stari lokal bodo popolnoma preuredili. Načrte za adaptacijo je izdelalo Komunalno podjetje v Metliki, ki bo opravilo tudi preureditvena dela. Novi lokal bo predvidoma odprti 15. oktobra.

LJUDSKA KNJIZNICA V METLIKI je spet odprta vsako nedeljo od 9. ure dalje in ob četrtkih od 17 do 18. ure. Ker je zadnje čase dobila precej novih knjig, vabimo mladino in odrasle, naj jo obiščejo.

metliški tednik

Franc Beg novi predsednik

29. septembra je občinska konferenca Socialistične zveze v Novem mestu izvolila za svojega novega predsednika Franca Bega, znanega družbeno-političnega delavca, ki je bil do zdaj zaposlen kot sekretar v ELI. Dosedanji predsednik občinske konference SZDL Slavko Dokl je bil predsedniških dolžnosti razrešen za lastno željo. Na seji so se dogovorili, da bo konferenca kasneje izvolila tudi profesionalnega sekretarja.

Nova volilna komisija pri SZDL

Občinska konferenca Socialistične zveze v Novem mestu je 29. septembra izvolila novo volilno komisijo, ki jo sestavlja 15 družbeno-političnih delavcev: Franc Beg (predsednik), Adolf Šuštar (tajnik), Janez Potočar, Slavko Dokl, Marjan Vrabec, Milan Blatnik, Miroslav Vute, prof. Erna Muser, Andrej Repinc, Kristina Plut, Dušan Zupan, inž. Niko Rihar, Franc Horvat, Tone Pirč in Franc Kolnik.

Zaloga so sorazmerno manjše

Vse zaloge (surovine, izdelki, nedokončane proizvode in trgovsko blago) so bile v prvem polletju letos v novomeškem gospodarstvu za 5,7 odst. večje kot lani, vendar so sorazmerno manjše, če upoštevamo, da se je celotni dohodek hkrati povečal za 27,1 odst. Vse kaže, da je precejšnje pomanjkanje obratnih sredstev prisililo delovne organizacije k smotrnejši uporabi denarja, saj so se najbrž prav zato zaloge zmanjšale. Zaloge izdelkov so po vrednosti predstavljale lani 7,4 odst. zaračunane realizacije, letos pa le še 5,9 odst.

Nekaj bi jih morali odpoklicati

Na seji občinske konference Socialistične zveze so razpravljali tudi o ustavnih spremembah, pripravah na volitve in obrambi domovine

V nedeljo, 29. septembra dopoldne, so v Novem mestu na tretji seji občinske konference Socialistične zveze razpravljali o delu odborov občinske skupščine, o ustavnih spremembah in pripravah na volitve ter o vseljudski obrambi domovine. Izvolili so tudi novega predsednika konference in novo volilno komisijo.

Daljšo informacijo o delu četrtina, na sejah zbora odborov občinske skupščine je dal članom konference dosedanji predsednik Slavko Dokl. Poudaril je, da bo treba ugotoviti o delu odborov upoštevati pri izbiri novih odborov.

Iz informacije je razvidno, da se je le sedem odborov udeležilo vseh seji občinske skupščine, medtem ko so se nekateri udeležili le dveh ali treh sej. Na sejah občinskega zbora je manjka

delovnih skupnosti pa tretjina odborov. Največkrat so manjkali odborniki iz novomeških delovnih organizacij. V razpravi so ugotovili, da sta se za delo odborov zanimali tako občinska skupščina kot krajevna organizacija Socialistične zveze. Od tod tudi podatek, da ni bil odpoklican še noben odbor, čeprav bi bilo potrebno, kot so ugotovili na seji, razpravljati o odpoklicu več odborov.

Informacija o delu odborov je član konference spodbudila k obširni razpravi o liku, izobrazbi, delu in odgovornosti odborov. Poudarili so, naj pridejo ta vprašanja v ospredje tudi v pripravah na spomladanske volitve. Ob tem so tudi poudarili, da bo treba v prihod-

nje uporabiti pravico do odpoklica nedelavnih odborov, če bo to potrebno.

France Beg je konferenco seznanil s predlogi za ustavne spremembe in z dosedanjimi razpravami v novomeški občini. Člane konference pa je opozoril na naloge, ki čakajo Socialistično zvezo v pripravah na spomladanske volitve.

Janez Potočar je na seji govoril o pripravi občanov, družbeno-političnih in delovnih organizacij ter družbeno-političnih skupnosti na vseljudsko obrambo. V razpravi so poudarili, da v vseljudski obrambi ni pomembna uniforma, marveč srčnost posameznika.

Za slavnostno sejo

Novomeško podjetje za stanovanjsko gospodarstvo bo v Mirni peči preuredilo zadružni dom, v katerem bo 29. oktobra slavnostna seja občinske skupščine.

Zunanjega kopanja ni več

Veliki zunanji bazen v Dolenjskih Toplicah je zdraviliška uprava zaradi ohladilne vremena zaprla, zato so začeli kopalci uporabljati pokrite bazene. Zadnje septembrsko nedeljo jih je bilo kar precej. Ta nedelja je bila sicer precej živahna. Nekateri gostje so si ogledali topliški muzej, drugi pa so odšli na trgatve, ki se je v Topliški dolini pričela nedavno, vsekaror pa prej kot druga leta.

D. G.

Prvi narok za INIS bo 30. oktobra

Stečajni senat za INIS bo tega dne opravil preizkus prijavljenih terjatev, nato pa bodo izvolili upniški odbor

Zadeva s prisilno upravo in nato s stečajem INISA je dvignila v slovenski javnosti obilo prahu in sprožila celo vrsto polemičnih sestavkov v časopisu. Najbolj prizadeti smo pri tem Novomeščani, saj stoji ta orjaška tovarna, od katere smo toliko pričakovali, v našem mestu. Mnogi ljudje se še vedno sprašujejo: kaj bo z INISOM, kaj je bilo ugotovljeno v stečajnem postopku ter kaj je bilo krivo tako nesrečnemu koncu INISA. Da bi utešili vašo in našo radovednost, smo obiskali predsednika stečajnega senata za INIS pri okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani, tov. Adolfa Doboviška, in ga poprosili za odgovor na ta tri najpogostejša vprašanja.

Predsednik senata tovariš Adolf Dobovišek je v razgovoru poudaril, da se stečajni postopek nikoli ne odvija hitro. Glede INISA bodo mnoge podrobnosti razjašnjene šele pozneje, vendar ni odrekal odgovora na naša vprašanja.

Nadaljnja usoda INISA je brez dvoma najvažnejša in najbolj pereča stvar. Najboljša rešitev bi bila v tem, da bi se našlo podjetje, ki bi odkupilo obstoječa osnovna sredstva in nadaljevalo s proizvodnjo, za katero je bila tovarna zgrajena, ali pa proizvajajo kaj takega, za kar bi bile obstoječe proizvodne naprave uporabne.

Iskati to rešitev ni naloga stečajnega senata, pač pa se s tem ukvarjajo pristojni organi, med njimi tudi republiška gospodarska zbornica.

Občane zelo zanima, kaj bo s krivci. Stečajni senat okrožnega gospodarskega sodišča krivcev ne bo kaznoval, ker to ni njegova pristojnost, pač pa bo predal krivce, kolikor bodo ugotovljeni, v postopek okrožnemu javnemu tožilstvu v Novem mestu. Stečajni senat pa bo gotovo več osebam izrekel varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, samostojne dejavnosti ali kakšne službe, s katero je zvezano samostojno razpolaganje ali

ravnanje z družbenim premoženjem ali pa njegova hramba.

V stečajnem postopku, ki je komaj stekel, se niso ugotovili vseh vzrokov za takšen konec INISA. Ze iz tega, kar je bilo ugotovljeno v sorazmerno kratkem času, pa se da reči, da so trije glavni vzroki. Investicijska izgradnja INISA se je časovno preveč zavlekla, posledica tega pa je bila po dražitev. Proizvodnja je v INISU stekla šele takrat, ko je bilo že treba začeti odplačevati posojila. Razumljivo je, da podjetje s tako velikimi investicijskimi krediti, ki so bili razen tega dobljeni pod sorazmerno neugodnimi pogoji, ni moglo dobro posloovati. Tretji, zelo pomemben vzrok za takšen konec INISA, pa je treba iskati v kolektivu, ki ni bil strokovno sposoben speljati tako zahtevno nalogo, kot je proizvodnja ravnega stekla, za katero v Sloveniji nimamo izkušenj in tradicije, vrhu vsega pa tudi ni znal pritegniti nobenega domačega strokovnjaka, ki v Jugoslaviji so, čeprav jih ni veliko.

Popis vikendov

Strokovne službe pri podjetju za stanovanjsko gospodarstvo v Novem mestu bodo te dni popisale vse vikende, z dneve in druge prostore, ki bi jih lahko šteli za dodatna stanovanja občanov. Ko bo znano, koliko vikendov je, čigavi so in koliko jih ima kdo, bo tudi lažje priti do dna govorčam o bogatstvu posameznikov na račun prvega ranega položaja v družbi.

Pogovor o šolstvu

Občinski odbor sindikata družbenih služb namerava v kratkem sklicati pogovor s predsedniki sindikalnih organizacij družbenih služb. Razpravljali bodo o finančnem položaju v šolstvu s stališča družbenega dogovora in pri tem upoštevali smernice, ki jih je sprejel plenum republiškega sveta sindikatov. Razen tega bodo obdelali še stališča o šolstvu, ki jih je sprejel VI. kongres ZSJ, in se pomenili o pripravah na občne zbere sindikalnih organizacij v družbenih službah.

Seja odbora za industrijo in rudarstvo

Danes bo v Novem mestu seja občinskega odbora sindikata za industrijo in rudarstvo. Na seji bodo sprejeli jesenski program dela, ki zajema takojšnje uresničevanje tistih stališč VI. kongresa ZSJ, ki se tičejo delovnih organizacij. Podrobnejše naloge so: ustvarjanje programov srednjeročnega razvoja v delovnih organizacijah, stališča do zaposlovanja, skrb za oddih zaposlenih v tem smislu, da bi kolektivi poleg nadomestila za K-15 zagotovili svojim delavcem tudi del denarja za dopust, ter stališča do bonificiranega delovnega staža za težka delovna mesta v industriji. Na seji bodo razpravljali tudi o izobraževanju in dolžnostih delovnih organizacij pri uresničevanju vseljudske obrambe.

STANJE IN PROBLEMI PROGRAMIRANJA GOSPODARSTVA V OBČINI NOVO MESTO

Podjetja zanemarjajo planiranje

Piše: dipl. ekon. ANDREJ ROUS, član komisije za družbenoekonomske odnose pri obč. konf. Novo mesto

V zadnji številki našega lista smo na kratko poročali o posvetu, ki ga je sklical komite občinske konference ZK Novo mesto o planiranju. Dipl. ekon. Andreja Rousa smo zaprosili za objavo njegovega poročila o planiranju v delovnih organizacijah, ki ga je podal na omenjenem posvetu. Planiranje je tu, kot boste lahko prebrali, precej za razvojem in precej zanemarjeno. Da ne bi bralci dobili nepravilne slike, pa opozarjamo, da v občini Novo mesto obstajajo planske študije in programi za razvoj turizma, preskrbe z vodo, obrti, šolstva, razvoja nekovin itd. Razen tega obstajajo tudi številni programi in študije še iz časov nekdanjih OLO Novo mesto in Ljubljana, ki jih ne gre zametovati. S planiranjem v širšem smislu torej pri nas ni tako slabo, kot kaže ta analiza, ki govori samo o planiranju v podjetjih.

Z večanjem samouprave osnovnih celic gospodarskega in družbenega življenja se uvrščajo v ospredje številni povsem novi medsebojni odnosi. Posebno skupino takih odnosov predstavljajo tudi tisti, ki nastajajo pri planiranju v občini in delovnih organizacijah.

Po odpravi direktivnega administrativnega planiranja so nekdanji družbeni plani začeli izgubljati svoj pomen. Usmerjalna aktivnost s strani družbeno-političnih skupnosti, predvsem nižjih, je vse bolj slabša, tako da so se družbeni plani spreminjali v neke vrste informacije z omejeno politično vrednostjo. Občine in tudi republika pa so od 1965 dalje sploh opu-

stile sprejemanje letnih družbenih planov. Nastala je praznina, ki, če izvzamemo razne resolucije in priporočila, v praksi še ni izpolnjena z novim načinom usmerjanja razvoja gospodarskih in družbenih dejavnosti.

Tudi v podjetjih planiranje v večini primerov ni doseglo kvalitetskega nivoja. Tudi tam, kjer sicer uporabljajo planiranje za realizacijo ciljev poslovne politike, so plani še vedno omejeni z obsegom lastnega podjetja.

V novomeški občini je bila lani izvedena anketa o podjetniškem planiranju. Namen ankete je bil ugotoviti oblike in organizacijo planiranja v podjetjih, spoznati

njih odločitve o tem, kdaj nameravajo pripraviti lastne razvojne programe, ter problematiko, ki nastopa pri tem delu. Te ugotovitve

Anketni listi so bili poslani 72 delovnim organizacijam oz. njihovim enotam, vrnjenih pa je bilo le 42 listov, med katerimi je bilo

Strokovnjake z našega področja, zlasti ekonomiste, vabimo, naj se oglasijo v našem listu s svojimi prispevki o tem, kakšen naj bo razvoj gospodarstva v naši občini in v širšem področju Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja. To je zelo potrebno, saj je zadnji čas, da tudi mi povemo, kaj mislimo o razvoju v SRS, v katerem je vse preveč poudarka na tako imenovanem »severovzhodnem trikotju in področju ob slovenskem costnem križu. Dolenjska se omenja samo kot izrazito

kmetijsko področje. Dokažimo, da je ta trditve glede nas pobrana iz prednožnih priručnikov, da je naše področje povojni razvoj zelo spreminil in da želimo tudi mi najti v programu srednjeročnega razvoja SRS tisto mesto, ki nam gre!

Prostor za take prispevke s področja 9 občin bomo dobili ali na rednih straneh našega pokrajinskega tečnika, ali pa tudi v posebni prilogi, ki jo nameravamo v kratkem začeti izdajati v Dolenjskem listu.

in spoznanja naj bi služila organom planiranja v občini za osnovo pri organizaciji načina in poteka izdave srednjeročnega plana.

precej površno izpolnjenih. Iz prejetih odgovorov lahko v nekaterih primerih razberemo tudi neresnost ali pa nepoznavanje osnov planira-

nja oz. delitve pristopnosti v delovni organizaciji. Kot izrazit primer lahko navedemo odgovor na vprašanje: »Kdo vam pripravlja plan?«, kjer je 45,2 odst. delovnih organizacij odgovorilo, da samoupravni organi. Ti odgovori so bili značilni predvsem za trgovska, gostinska in obrtna podjetja. Pričakovati je bilo določeno netočnost odgovorov, ker je za vsak primer bolje odgovoriti, da je s planiranjem v podjetju »vse v redu«, posebej še, če obstoji možnost javnega publciranja zbranih podatkov. Da bi kolikor mogoče eliminirali vpliv takih odgovorov, so bila v anketi sestavljena vprašanja, ki se dopolnjujejo oz. so istovetna. Vprašanja so bila naslednja:

1. Ali uporabljate pri vašem poslovanju planiranje kot sredstvo za realizacijo svoje poslovne politike?
2. Katere vrste planov ste sprejeli v letu 1966?
3. Kakšne vrste planov nameravate sprejeti v letu 1967?
4. Iz katerih elementov sestoji vaš letni plan?
5. Kdo vam pripravlja plane?
6. Ob kakšnih prilikah analizirate svoje poslovanje oz. izvrševanje planov?
7. Vprašanje o izdelavi srednjeročnega programa.
8. Kaj vam povzroča težave pri planiranju?
9. Kakšno pomoč bi potrebovali pri sestavi planov?
10. Vaša mišljenja in predlogi v zvezi s planiranjem v podjetju ali občini.

Nadaljevanje prihodnjič

DPM naj zaživi

Zavoljo priprav na leden otroka je predsedstvo občinske vaze DPM sklicalo prejšnji leden širši posvet. Vabilu se je žal odevalo bolj malo ljudi, kljub temu pa so se pogovorili o dokaj obsežnem programu dela, v katerem naj na novo zaživi organizacija DPM v občini. V tednu otroka bodo opravili občne zbornice organizacij. Na novo bo treba ustanoviti organizacije DPM v Novem mestu, Straži, Otočcu, Smarjeti in Stopičah. V okviru priprav na vseljudsko obrambo bo DPM skupaj s podmladkom RK prirajala tečaj prve pomoči za najmlajše, ustanavljala športna društva in se še bolj tesno povezala z organizacijami ZB. Prirajali bodo pohode in izlete v naravo, sodelovali s taborniki in planinci ter skrbeli za prometno in tehnično vsogojo najmlajših.

Pionirji osnovne šole Katja Rupena v Novem mestu smo za svoj dan, ki smo ga praznovali v soboto, 28. septembra, obiskali grobove padlih, delegati pa smo imeli delovno pionirsko konferenco, na kateri smo izvolili nov odbor in mu zaupali odgovorno nalogo. Gojenci glasbene šole in dramskega krožka so nastopili s kulturnim programom. Sklenili smo, da bomo ustanovili literarni krožek in podporno knjižnico. — Irena Bašelj, 8. razred osnovne šole Katja Rupena v Novem mestu. Na sliki: pionirji med konferenco (Foto: Ria Bačer)

PROGRAM PROSLAV

v počastitev občinskega praznika

Občinska skupščina, občinska konferenca SZDL in občinsko združenje borcev NOV Novo mesto so pripravili okvirni program letošnjega proslavljanja občinskega praznika občine Novo mesto — 29. oktobra.

Program je tak:
6. oktobra ob 9. uri v Domu kulture: Akademija ob 50-letnici bojev za severno mejo!

12. oktobra ob 9.30 v Domu kulture: Zborovanje slovenskih slavistov;

12. oktobra ob 13. uri v Studijski knjižnici: Otvoritev knjižne razstave ob 50-letnici smrti Ivana Cankarja;

19. oktobra ob 18. uri v Domu kulture: Akademija ob 20-letnici učiteljskega v Novem mestu;

25. oktobra ob 18. uri v Dolenjskem muzeju: Otvoritev razstave najnovjših arheoloških najdb v Novem mestu;

27. oktobra ob 9. uri v Skočjani — Izročitev prometu asfaltirane ceste Skočjan—cesta Ljubljana—Zagreb;

27. oktobra ob 11. uri v Sentjerneju — Izročitev prometu asfaltirane ceste od priključka ceste Ljubljana—Zagreb do Sentjerneja—Prekope in otvoritev vodovoda v Sentjerneju!

28. oktobra ob 17. uri v Dolenjski galeriji: Otvoritev razstave Vladimirja Lamuta z recitalom pesni Brečka Kosoveca ob 15-letnici Dolenjskega muzeja;

28. oktobra ob 19. uri v Domu kulture: Gostovanje slovenskega ljudskega gledališča iz Celja z dramo »Srebrne vezje«;

29. oktobra ob 10. uri v Mirni peči (Zadružni dom): Slavnostna seja občinske skupščine Novo mesto; na seji bo sprejet sklep, da dobi nova šola v Mirni peči ime: Osnovna šola narodnega heroja Ivana Kovčiča-Efenke; ob 10. uri: Otvoritev novega šolskega poslopja v Mirni peči in odkritje spominske plošče padlim iz mirovne boje, ki so v osvobodilnem boju in revo luciji žrtvovali življenja za svobodo;

29. oktobra ob 10. uri v Novem mestu — Tradicionalni tek po ulicah Novega mesta;

29. oktobra ob 13. do 18. ure v Novem mestu — Ogled tovarne perila »Laboda« Novo mesto;

31. oktobra ob 18. uri v Dolenjski galeriji: Podelitev Trdinovih nagrad.

„Stalno poslušam očitke!“

Viktor Bartoll, direktor Centra za socialno delo v Novem mestu:

»Stalno poslušam očitke strank, zakaj se nekateri valjajo v denarju, drugi pa nimajo niti za skorjo kruha. Vem za obrtnika, ki služi milijone, naš center pa plačuje za njegovo sestro celotno oskrbino v domu počitka. Sprašujem se, kako je mogoče, da se takšne razlike pojavljajo tako rekoč že v družini? Kaj so ljudje res že izgubili čut za solidarnost? Nesmiselno je pričakovati, da bo naš center s temi skromnimi sredstvi, ki jih dobiva, izenačil socialne razlike med ljudmi. Kot socialni delavec na tem delovnem mestu se moram jemljati potruditi s problemi ljudi, zato vem, da center tega ni sposoben.«

Turška 1 dinar

Od 1. oktobra, skušajo skodelico turške kave v Novem mestu za 1 dinar, medtem ko ste še dan poprej v vseh lokalnih dobili turško za 80 par. Hotel Metropol, kavarna in druga gostinska podjetja so turško kavo podražili s porazumno in brez hrupa. Ekspresna kava se ni podražila.

Se o gasilcih v Prečni

Jože Bratkovič iz Prečne, ki je v razgovoru o tamkajšnjih gasilcih, objavil v Dolenjskem listu 5. septembra, govoril o izključnem predsedniku, je te dni dodal pojasnilo:

»Omenjeni predsednik je bil izključen iz upravnega odbora društva potem, ko ni bil več predsednik društva.«

VAŽNO OBVESTILO

Novomeščanom

Obveščamo vse prebivalce Novega mesta, da bo od 30. 9. do 15. 10. 1968 v Novem mestu obvezna deratizacija —

JAVNO UNICEVANJE PODGAN

Zaščitite domače živali pred nevarnim strupom!

Sanitarna inšpekcija ObS Novo mesto

MALA PROMETNA UNIVERZA

Pešci krivi ali ne krivi nesreč?

Število motornih vozil narašča zelo hitro, toda kljub temu bo pešec zlasti v mestnem prometu še dolgo ostal glavni uporabnik ceste. Prav zavest množičnosti zavaja marsikaterega pešca v zmotno prepričanje, da je na cesti neomejeno in posebej zaščiten. Vozniki motornih vozil bi vsekakor morali voziti kar se da obzirno, dajati bi morali pešcem prednost na zanje označenih prehodih in ne bi smeli divjati po mestnih ulicah. V isti sapi pa je treba pešce opozoriti, da se ne smejo vsak hip in kjerkoli

Označen prehod za pešce (belo progasti pas, zebra) je praviloma edini prostor, po katerem sme pešec v mestnem prometu prečkati cesto. Voznik motornega vozila naj bo toliko dostojen, da mu ustavi, če vidi, da bi ra-

di pešci po prehodu prečkali cesto. Pešci naj upoštevajo, da se ne smejo zapoditi brez prehod kar iznenada, ker s tem izpostavljajo nevarnosti sebe in vozilke. Prehod naj prečkajo z umerjenim, malo hitrejšim korakom. Izvajač, pavovsko počasno sprehajanje čez prehod, ki je lastno nekaterim mladim fantom, kaže na pomanjkanje dostojnosti.

V Novem mestu je bilo letos 24 prometnih nesreč, v katerih so sodelovali pešci, med njimi 12 otrok! Le dve nesreči sta se primerili na označenih prehodih.

Na uporabljanje označenih prehodov se je treba navaditi, zato pa je potreben čas. V Novem mestu pa so prehod za pešce slabo vzdrževani in so vidni le malo časa po barvanju. Miličniki ne morejo zahtevati od pešcev, naj prečkajo cesto samo na označenih prehodih, ker se ti izgovarjajo, da prehodi niso vidni, in to je res.

Kakšni so prehodi za pešce v Novem mestu in kje so? Najdemo jih v kandijskem križišču, na Glavnem trgu, v križišču pri Industriji obutve, na Cesti herojev, pred občinsko stavbo na C. kom. Staneta in v Bršlino pred samopostrežnico DOLENJKE. Nekateri izmed naštetih prehodov so že zelo slabo vidni, letos označenega prehoda v nevarnem ovinku in križišču pred stavbo internege oddelka bolnišnice ni več videti, novo naselje stolpnice na Zagrebški cesti in IMV sta brez označenega prehoda, prav tako ni označen prehod za pešce pri vstopu v naselje Nad mlini na Partizanski cesti in še kje. Pešec nima železnega oklepa, zato bi ga lahko vsaj malo zaščitili z označenimi prehodmi zanj in s tem, da bi prehode za pešce redno vzdrževali!

Pionirsko slavje v Šmihelu

Pionirski odred Franca Rozmana Staneta v Šmihelu pri NFovem mestu je na nedeljski konferenci izvolil za svojega novega predsednika Janka Beyca, odličnjaka iz šestega razreda. Na konferenci so med drugim sklenili, da bodo ustanovili več krožkov in organizirali tečaj prve pomoči.

Delavci novomeškega komunalnega podjetja kopljejo jarek za vodovod Irča vas—Brod, za katerega plačujejo vaščani samoprispevek. Potrebno bo izkopati nekaj več kot 1.000 m dolg jarek za glavni vodovod, jarke za priključke pa bodo izkopali sami prebivalci. Na sliki: izkop jarka ob cesti pred nekdanjo Koširjevo gostilno na Brodu (Foto: Ivan Zoran)

Žabjek druga Podgora?

Popuščanje v reševanju ciganskega vprašanja v novomeški občini je očitno kljub trdnim sklepom občinske skupščine in drugih organov, da bodo problematiko učinkovito rešili. Posledice so na dani: Žabjek postaja naselje ciganskih barak, leglo bolezni in kraj, kjer se delajo načrti za prekrške in kazni-va dejanja. Prebivalci Žabjeka ogrožajo mirno prebivalstvo okoljskih vasi, delomrzištvo med njimi narašča. Kršitelje in storilce kaznivih dejanj organi javne varnosti preganjajo, to pa je — ob nekaterih izjemah — tudi vse, kar se ukrepa. Spomnimo se, kaj je bilo pred leti v Podgori, kjer so organi na zločin Ciganov nad prebivalstvom odgovorili z rušenjem

njihovih barak in hišic. Ali bo treba tudi v Žabjeku ubrati to pot reševanja, ker kaže, da se grožnje okolšne prebivalstvu ponavljajo? Se res ne more dati primeren življenjski prostor tistim Ciganom, ki hočejo živeti spodobno kot drugi občani?

Tat z boljšim okusom

V noči od nedelje na ponedeljek, 30. septembra, je neznanec okradel trafiko nasproti stavbe občinske skupščine ob Ljubljanski cesti v Novem mestu. Odnesele je več zavrtkov boljših cigaret, nekaj vžigalnikov in nožev ter denarja. Upajo, da ga bodo kmalu našli!

Novomeška kronika

■ **PREDAVANJE** O dogodkih na Čukotovskem in vseljudski obrambi domovine so imeli prejšnji teden rezervni očiturji in podučitelji Novega mesta v Domu JLA. Predavala sta sekretar komisije občinske konference ZKS Slavko Vite in član konference Franc Kotnik. S predavanjem so poslali pozdravno pismo CK ZKS.

■ **KIOSK** POLEG blokov ob Trdinovi cesti bodo postavili za potrebe knjižniške zadrage. Temelj za kiosk so že pripravili.

■ **PRED MERCATORJEVO** prodajalno s pohištvo urejajo te dni dvorišče, ki ga bodo kasneje asfaltirali. Asfaltirali bodo tudi okolico trdnice s Školsko ulico.

■ **ULICA TALCEV** je že več dni zaprta za promet, ker jo pripravljajo za asfaltiranje. Zdej urejajo na njej komunalne naprave.

■ **KANALIZACIJO** v Zabji vasi so delavci komunalnega podjetja končali te dni. Cesto slika Zabljati za asfaltiranje.

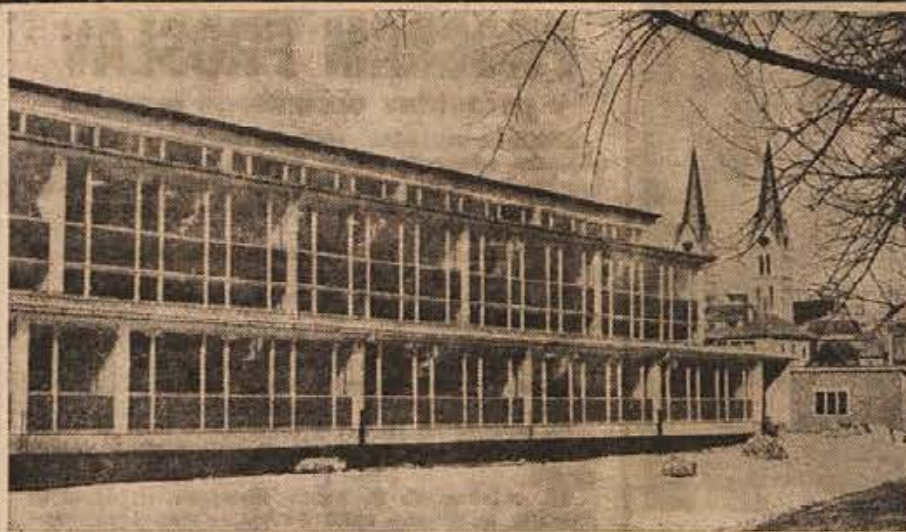
■ **OD TORKA** DALJE velja v kinu KREKA nov urnik filmskih predstav, tako da se prva popoldanska predstava prične ob 17. drugi pa ob 19. uri. Tak urnik velja na delavnice in nedelje.

■ **ŠTEVILNE** ZAPSE o ... dosti enega najbolj plodnih sodobnih slovenskih pisateljev, Razstava bo odprta do 7. oktobra.

■ **GIBANJE** PREBIVALSTVA — rodilo so: Danica Hrastar iz Poeršnjeve 11 — Suzano, Antonija Golnar iz Trdinove 14 a — dečka — Romana.

»Šena go... je rekla, da se ji strano trnaga, ker v njenem bloku Nad mlini nismo prekopali plošč v 10 let starih električnih štedilnikih dajelo 11 let stare plošče iz štedilnikov v sodnjem bloku, v katerem so dobili stanovalci nove štedilnike. Delo za prestatitev ene plošče pa stane toliko kot nova ploščala.«

SPLOŠNO GRADBENO
PODJETJE

ZIDAR

KOČEVJE

v svojih operativnih
sektorjih
V KOČEVJU, LJUBLJANI IN
NA REKI

čestita občanom za praznik
občine

In 25-letnico Zbora odposlan-
cev slovenskega naroda

GOSTINSKO PODJETJE

RESTAVRACIJA KOČEVJE

s svojimi obrati:
RESTAVRACIJA, BIFE
in poslovalnica JELKA

želi vsem občanom
veselo praznovanje
občinskega praznika
in 25. obletnice
Zbora odposlancev slovenske-
ga naroda

KOLEKTIV RUDNIKA
RJAVEGA PREMOGA

KOČEVJE

POZDRAVLJA OBCANE OB PRAZNOVANJU
LETOŠNJEGA DVOJNEGA PRAZNIKA!

TUZEMSKI
IN MEDNARODNI
AVTOTRANSPORT

Ob praznovanju občinskega praznika, združenega
s praznovanjem 25-letnice Zbora odposlancev slo-
venskega naroda, pošljamo vsem delovnim ljudem
in občanom iskrene čestitke!

KOVINAR

KOČEVJE

PRIPOROČAMO SE ZA NAROČILA
IN HKRATI ČESTITAMO VSEM OBCANOM
ZA LETOŠNJA POMEMBNA PRAZNIKA!

ZA OBCINSKI PRAZNIK IN 25 LETNICO
ZBORA ODPOSLANCEV SLOVENSKEGA
NARODA ČESTITA

VODNA SKUPNOST

ZA VODNO PRESKRBO KOČEVJA
IN RIBNICE

TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO

TRGOPROMET

KOČEVJE

vabi občane v svoje prodajalne in hkrati želi
veselo praznovanje občinskega praznika
in 25-letnice Zbora odposlancev slovenskega
naroda!

ELEKTRO LJUBLJANA
POSLOVNA ENOTA

KOČEVJE

Za praznik Kočevja
in vsega slovenskega
naroda
pristrčno čestitamo!

GOSTINSKO PODJETJE
HOTEL

PUGLED KOČEVJE

SE PRIPOROČA ZA OBISK IN ČESTITA
ZA PRAZNIK!

TOVARNA PLETENIN IN KONFEKCIJE

TRIKON

KOČEVJE

PRIPOROČAMO NAŠE KVALITETNE
IZDELKE

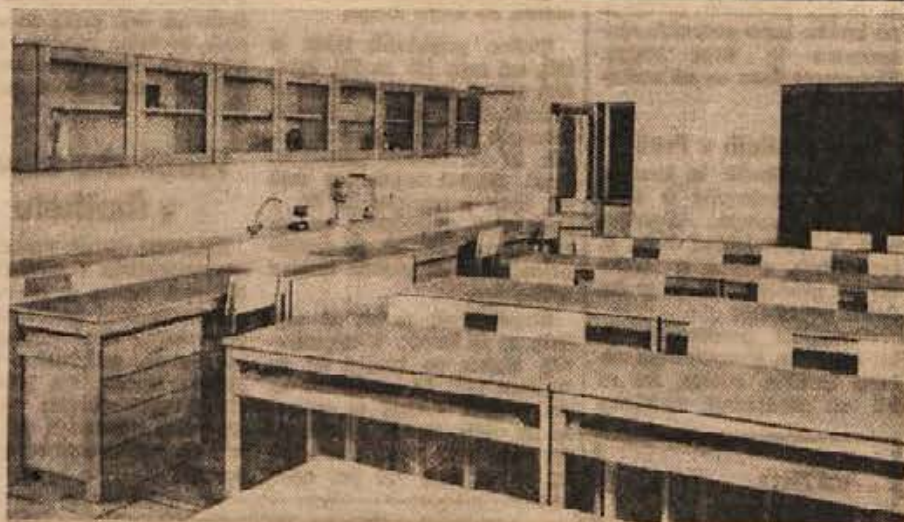
IN ČESTITAMO ZA PRAZNIK!

LIK

LESNA
INDUSTRIJA
KOČEVJE

- ŠOLSKA OPREMA
- ŽAGAN LES
- EMBALAŽA

Za praznik čestitamo!

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

PODRUŽNICA

KOČEVJE

Z EKSPozITURO RIBNICA

Opravlja za občane naslednje poste:

- zbira vse vrste hranilnih vlog
- odpira devizne in žiro račune
- odkupuje in prodaja tuja plačilna sredstva
- daje posojila za stanovanjsko gradnjo
- daje potrošniška posojila

Za vlagatelje vezanih hranilnih vlog nad 2.000 din prirejamo vsake štiri
mesece velika nagradna žrebanja.

Za občinski praznik in 25-letnico Zbora odposlancev
slovenskega naroda iskreno čestitamo!

OBRNO PODJETJE

OPREMA KOČEVJE

Priporočamo se
za naročila
in čestitamo
za dvojni, tako
pomembni praznik!

UM KALTUM POJOČI GLAS BLIŽNJEGA VZHODA

Mestni svet Tunisa je pripravljen izvirno in presenetljivo počastitev slavne egiptovske pevke Um Kaltum po njenem drugem slavnostnem nastopu v tunizijski prestolnici. Slavno umetnico so mestni očetje pospremili do cvetne aleje umetniške četrti Tunisa. Tamkaj je na tisoče meščanov sprejelo prvo arabsko umetnico pesmi in jo prisrčno pozdravilo ko je guvernier odkril ploščo na kateri je vgravirano z zlatimi črkami »Avenija Um Kaltum«.

Sploh ne bi bilo več čudno, če bi vse arabske prestolnice

počastile Um Kaltum na ta način. Saj tudi zasluži.

»Poj, Um Kaltum, da bomo veseli, poj da bomo ljubili, poj, da se bomo uprli krivici.«

To so verzli mladega libanonskega pesnika, ki jih je posvetil najstarejši arabski umetnici.

»Za nas, za vse Arabce, je Um Kaltum najslajši opij«, pišejo časopisi od Bagdada do Casablance. In enodušno trdijo, da poslušajo Um Kaltum enako navdušeno na kraljevskih dvorih, pod no-

madskimi šotori, v študentskih klubih in v samotnih taboriščnih naseljih iskálceev najte.

Čar Um Kaltum je večer, pišejo časnikarji. Zmeraj je enak, čeprav leta in desetletja gubajo njen obraz. Nikoli, trdijo njeni biografi, Um Kaltum ni računala z mladostjo in lepoto kot svojim orožjem, in nemara prav zato tako očara z močjo svoje osebnosti in vzvišenim dostojanstvom v vseh kretanjih in vedenju.

ZA OBRAMBNI SKLAD ARABSKE NACIJE

Vsaka njena pesem traja najmanj eno uro. Svoje pesmi sama komponira in v njih pripoveduje o tremikih togob in upanj jahahov, budimov in trgovčev in tako razpleta pravcato zgodovino in boje svojega ljudstva in človeškega rodu.

Se danes 70-letni umetnici pišejo osebno vsi voditelji arabskih dežel in jo prosijo, naj v njihovih prestolnicah priredi vsaj en nastop. Nedavno je Um Kaltum bila gost maroškega suverena Hasana II. in tunizijskega predsednika Habiba Burgibe.

Vstopnice za koncerte Um Kaltum so bájno drage. V Kuvaštu na primer so dajali posamezniki za njen koncert tudi po 1000 funt sterlingov. Za svoj nedavni nastop v Parizu je dobila nekaj milijonov frankov.

Ves dohodek od nastopov podarja najdražja pevka na svetu svoji domovini Združeni arabski republiki. Od 5. junija lani pošilja svoje čeke na naslov Gamala Abdela Naserja z oznako: »Za obrambni sklad arabske nacije«.

Tudi po tej potezi je Um Kaltum izredno bitje.

Sedaj je dobila diplomatski potni list. Vsaka arabska dežela jo šteje za svojo državljanko.

V zahvalo je dovolila po eni najboljši pevki vsake arabske dežele, da lahko poje eno njeno pesem.

M. S.

Ljudska modrost

Bolje danes kos kakor jutri gos.

Bodi sam priden, pa ti ne bo treba biti zaviden.

Ako hočeš koga spoznati, daj mu oblast!

Bodi seno ali slama, samo da je polna jama.

Ako hočeš veliko let steti, moraš od mladega zmerno živeti.

Bližnja šlahta — na enem soncu sušena plahla.

Ako hiša pogori, dolga na vrat leti.

Bodi revež ali bogatin, vsak je matere zemlje sin.

Lojze Jakopič:

2

AKCIJA "rdeča gos"

Nagonsko sem stopil iz vrste. Na desno stran, kot je bila navada. K meni je pritekel gonjač, me s palico udaril po rami in me jel rinuti naprej proti kapoju naše sobe. Kapo je prav tako dvignil palico, mi jo s krepkim udarcem položil čez hrbet in mi ukazal naprej. Po novem udarcu me je blokfirer porinil s skupino desetih nesrečnežev, katerih imena je izklical danes dežurni raportfirer pred vrste na apelplacu. Bilo nas je natanko deset. Deset izbrancev. Vsak dan je gestapo izbral med jetniki deset kneflingov za posebna zaslíševanja. Za mučenje. Mnogi od izbranih se niso nikoli več vrnili v taborišče v svojo barako in na svoj pograd. Za vzrok ni nikoli nihče izvedel. Tudi vprašal ni. Vse je spadalo k življenju in navadam dachauskega taborišča.

Smešno, toda prvo, kar sem pomislil, ko sem stopil med izbrane žrtve tega dne, je bilo, da danes ne bom šel delat s svojo skupino na farmo. Ko pa sem se ozrl nazaj in ugotovil za seboj šest tisoč jetnikov, od katerih nas je odrazil izklic števil, s katerimi imajo danes poseben namen, me je obšla groza. Obup onemoglosti in strahu. Slišal sem, kako so za menoj še in še preštevali vrste in jetnike ravnali v ostre linije, kako so po njihovih hrbitih padali udarci, povelja in slišal sem ječanje nesrečnežev, ki so se upogibali pod palicami. Vendar, imeli so bodočnost, upanje vsaj še za en dan. Nas deset ni imelo upanja na življenje niti do večera. Da bomo preživeli dan do večera.

Po treh urah jutranjega mučenja na apelplacu je bilo konec apela. Taboriščni komandant s svojimi oprodammi in tolpo zdresiranih psov je odšel. Zaromeli so ugasnili. Popustila je napetost. Vedno močnejša dnevna svetloba je meglo pritisnila na strehe barak. Mraz je lezel v kosti. Z apelplaca je odkorakala komanda za komando skozi glavna taboriščna vrata na delo, preostali jetniki, ki niso pripadali delovnim skupinam, so morali v tišini in v vojaškem redu nazaj v svoje barake in v sobe.

Nas, deset izobčencev, je ostalo na apelplacu. Pred nami je sedel renčec nemški volčjak. Ni nas izpustil izpred oči. Tako mu je zapovedal gospodar, ki je kontroliral odhod jetnikov iz taborišča in v barake.

Za našimi hrbiti je živel taborišče. Vozove s čajem so zapeljali na glavno taboriščno cesto. Da bi v sebi preginal strah in obup, sem sledil vsakdanjim dogodkom, ki so se odvijali za menoj v taborišču. Po šest, osem, dvanajst velikih posod s čajem so dežurni postavljali pred vrata posameznih blokov.

Sprejemali so jih dežurni bloka in raznašali po sobah. Kapoju blokov so s palico v roki dostojanstveno nadzorovali delo. Štubaki posameznih sob so ukazali delitev jutranjega obroka. Pred posodami so nastale vrste. Pazniki so jih uravnavali s palicami, da je prenekateri omahnil iz vrste in bil za kazen ob zajtrk.

Naš obrok so to jutro razdelili drugim. Za ta dan so nas črtali iz

seznama potrosnikov. Nekateri za vedno.

Gestapovec nas je odpeljal iz taborišča na komando. Esesovci so nas potisnili v sobo, ki razen golih sten in kamnitih tal ni imela ničesar drugega. Se grobe svetilke ni bilo pod stropom. Razen zamreženega okenca pod stropom in težkih železnih vrat. Ko so se leta za nami zaprla, smo obsojenci obstali sredi sobe kot skupina prestrašenih pingvinov na ledeni obali. Gledali smo molče drug drugega in čakali. Nismo se poznali med seboj. Niti pogovoriti se nismo mogli, ker smo bili predstavniki različnih narodov. Družila nas je ena sama znana beseda: »Kamerad!« — To nam je v danem položaju bore malo pomagalo. Kot klavna teleta so iz naše skupine jemali drugega za drugim. Vrnili se ni nihče.

Prišel sem na vrsto pozno popoldne. Dva gestapovca sta me čakala v mučilnici, kamor me je porinil esesovec. Na stenah sem opazil vidne krvave maroge. Tudi na tleh so bile mlake krvi. Brez kakršnega koli namena prikriti klavnico sredi tovarne smrti, v kateri sta bila gestapovca le paznika od tekočem traku me je prvi, ki je držal v rokah mapo, na kateri je bila z velikimi črnimi črkami napisana moja taboriščna številka, vprašal:

»Italijan ali Slovenec?« Vprašanje me ni zmedlo, čeprav ga nisem pričakoval. Odgovoril sem v tekoči nemščini.

»Italijan.« — Drugi gestapovec je posegel vmes.

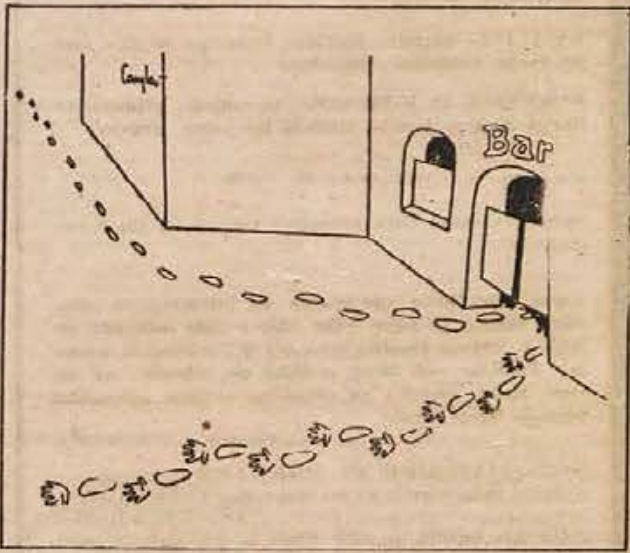
»Zakaj si v taborišču?« — Zopet sem mehanično odgovoril kot že tolikokrat sojetnikom v baraki.

»Zaradi črne borze.« — Tedaj me je drugi gestapovec z roko večje udaril po ustih.

»Lažeš! Rdeči trikotnik nosiš. Dobro veš, zakaj smo ti dali to znamenje. Torej?« Molčal sem in drgetal ob misli, kaj nameravajo z menoj. Kakšen bo konec? Da se gestapovca ne bosta šalila in da me niso to jutro izbrali kar tako brez vzroka, o tem sem si bil na jasnem — Skušal sem prisiliti misli in čustva na katera sem se pripravil s treningi že v ljubljanskih zaporih in kasneje v taborišču, zato, da bi vzdržal pri mučenju. Da bi me ne bilo strah. Pa se nisem imel časa zbrati. Gestapovec me je še nekajkrat udaril po obrazu. Nato sta oba hkrati pristopila k meni in začela z veliko prizadevnostjo z besedami, z istim ciljem, kakor sta malo prej poskušala s klofutami.

»Ti, Emilio Capeccio, če je to tvoje pravo ime, si menda ugotovil, da si prispel na konec svoje življenjske poti. Več ne moreš pričakovati kot mesec dni več ali manj življenja, le da lahko izbiraš med umiranjem brez bolečin ali pa med mučenjem. Razumeš?« — Kaj sem hotel drugega, kot da sem pokimal in izbulil oči, kot to naredi vsi na smrt prestrašeni ljudje. Se vedno nisem zanimal, zakaj se gestapovca trapita z menoj, kaj hočeta od mene in kakšna bo moja usoda. Slan okus po krvi in glava, razbolela od udarcev, sta mi hromila razsodnost. Postal sem zopet vsaj nekoliko zbran in pozoren, ko je začel drugi gestapovec govoriti:

»V Ljubljani si varal vse po vrsti. Naše in domače. Tu bomo našli zate zdravilo. Za najmanjšo laž se boš cvrl v peči ali pa se boš dušil v plinski celici.« — Ob tej grožnji se mi je zazdelo najbolje, da zahlipam. Na oči so mi privrele solze. Skesano in proseče sem izdahnul:

BREZ BESED (doma ali na tujem...)

Zoran Bogdanovič:

BREZUPEN PRIMER

Pometam v bolnišnici. Malec delam, malec pa klepetam z lažjimi bolniki, da mi mine delovni čas, njim pa čas, ki jih toči od ure obiskov.

In tako me je neki ponedeljek v sobi z bolniki, ki so jim operirali vse mogoče reči, zalotila skupina študentov pod docentovim vodstvom. Nisem je utegnil pobrisati, pa sem legel v prazno posteljo. Kakašna smola, docent se je najprej zapilil prav vame. S prstom je pokazal na mojo posteljo in ukazal študentki, naj me pregleda in pove diagnozo.

Nisem si še opomogel od tega, kar me je doletelo, ko me je simpatična študentka že ogledovala z vseh strani.

Medtem ko je docent razporejal preostale študente, me je na uho vprašala, kaj me boli. Hotel sem ji povedati, da sem stoodstotno zdrav, a že je docent vso svojo pozornost posvetil nama in podzavestno sem se zgrabil za prsi.

»Torej, kolegica...« je vprašal docent.

»Nisem še ugotovila, kaj mi je vendar sem opazila, da ima otečene bezgavke.«

Hotel sem ji reči, da to niso nikakršne bezgavke, ampak metla, ki sem jo potegnili pod odejo, toda docent je prikimal, mala neumnica pa se je še bolj razvnela. Stiskala me je in trkala po meni, da mi je zares postalo slabo. Tih sem ječal in prosil, naj grede k vragu, ko je rekla:

»Mislim, da sem uganila. Bolnik ima tumor v predelu prsnega koša.«

Spet sem jo mislil opozoriti, da se moti, da je ta njen tumor pravzaprav cunja za prah, pa sem si premislil.

Docent me je pogledal s pomilovanjem, mi potipal prsi in tiho rekel:

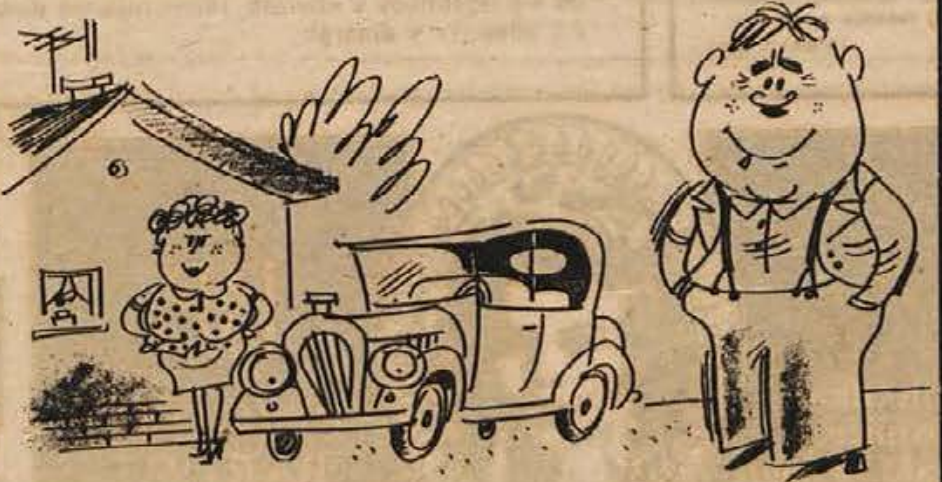
»Imate prav, kolegica... Tumor v zadnjem stadiju... Naj mu sestra napiše odpustnico...«

In tako so me odpustili iz službe kot — brezupen primer.

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

Morda ga poznate, če ne — pa ga boste spoznali čez nekaj tednov na tej naši strani: zaslužnega tovariša Paradižnika osebno, njegovo prijetno ženico Klaro in — seveda njun avtomobilček! Živimo v hitrih, sodobnih časih, ko so daljave postale za nas vse le še malenkostna zapreka. Zakaj je kupil tovariš Paradižnik osebni avtomobil? Kaj vse je doživel z njim, s čim se je proslavil, kaj vse hudega in grenkega pretrpel? — Na vse to vam bo odgovorila naša nova slikanica, ki jo bomo začeli čez nekaj tednov objavljati na tej »bralni strani«, kakor smo okrstili zanimivosti in lahko branje, pa tudi novo povest, ki se vam zgoraj predstavlja.

Torej: čez nekaj tednov — tovariš Paradižnik, ženica Klara in NJUN NOVI PRIJATELJ: OSEBNI AVTOMOBILČEK! — Ne zamudite: nova napeta in prikupna slikanica nas bo 35 tednov spremljala, razveseljevala in učila!

**KAJ
VAM
NUDI
DOLENJKA:**

KROMPIR IN JABOLKA ZA OZIMNICO

V svojem skladišču v Novem mestu (za Košakovo gostilno) nudimo kvaliteten krompir igor in cvetnik po 0,65 din kilogram. Skladišče je odprto vsak dan od 7. do 14. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure. Naročila sprejemamo po telefonu 21-567. Ozimnico dostavljamo na željo strank na dom brezplačno.

Trgovsko podjetje na veliko in malo
»KRKA« - Brežice

obvešča
cenjene potrošnike, da lahko kupijo

na potrošniški kredit v poslovalnici
IZBIRA

vse vrste tekstilnega blaga in konfekcije po lastni izbiri.

Potrošniki, ne zamudite ugodnosti nakupa tekstilnega blaga in konfekcije za vas in vaše malčke!

To ugodnost vam nudi trgovsko podjetje »KRKA« v poslovalnici IZBIRA.

Priporočila se kolektiv!

KMETIJSKO GOZDNO POSESTVO KOČEVJE

z vsemi svojimi obrati čestita
za dvojni praznik!

PRODAJAMO NA KREDIT

pohištvo, kmetijske in gospodinjske stroje in druge pripomočke. Na zalogi zimska obutev, moška in ženska konfekcija

Strankam dostavljamo blago na dom.

Kmetijska zadruga
ŽUZEMBERK

Komisija za delovna razmerja pri

trg. podjetju
»PRESKRBA«
Krško

razglašala delovno mesto

KUHARICE

za gostinski lokal
v Krškem

Pogoji:

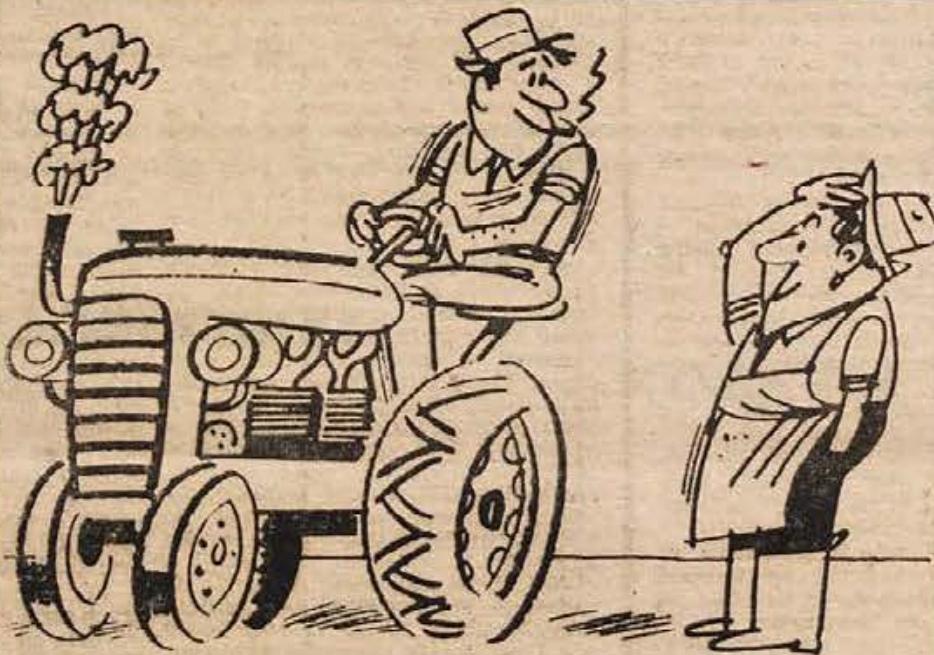
1. kvalificirana kuharica s končano gostinsko šolo in nekaj prakse;
2. poizkusno delo 2 meseca

Razglas velja 3 dni po objavi.

ČE ŽELITE

odgovor ali naslov iz naših oglasov priložite vaše mu vprašanje dopisnico ali znamko za 30 din.

UPRAVA LISTA

— Štefan, ti imaš traktor?
— Tudi ti ga lahko kupiš, če boš varčeval zanj pri

Dolenjski banki in hranilnici

v **NOVEM MESTU** ali njenih poslovnih enotah
v **KRŠKEM, TREBNJEM** ali **METLIKI!**

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,50%, za vezane vloge do 8%! — in ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka od 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še od 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

KRKA
TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

oddelek za zdravilna zelišča
NOVO MESTO, Novi trg 9
telefon: 21-304

NABIRALCEM ZDRAVILNIH ZELIŠČ

priporočamo, da v mesecu septembru in oktobru nabirajo predvsem naslednja zdravilna zelišča:

LIST: rdeče jagode, jetrnika, slezenoveca, ozkolistega trpotca, regrata

RASTLINO: navadne plahitice, krvavega mlččka, vodne kreče, škrdžolice, zimzelena

KORENINE IN KORENIKE: preobjede, gladeža, velikega divjega janeza, sladkih koreninic, regrata

Na vašo željo vam pošljemo cenik.

Nabirajte samo tista zdravilna zelišča, ki jih dobro poznate!

Vsem nabiralcem sporočamo, da odkupujemo zdravilna zelišča in suhe gobe tudi v naši odkupni postaji v Novem mestu, Novi trg 9 (avtobusna postaja). Pošiljke nad 30 kg pošljite po železnici na naslov: Krka, oddelek za zdravilna zelišča, železniška postaja Novo mesto.

ORGANIZATORJEM IN ZBIKALCEM priznamo za njihovo delo provizijo po dogovoru.

Zdravilna zelišča in suhe gobe, ki jih oddaste osebno, vam izplačamo takoj pri prevzemu. Za blago, ki ga pošljete po železnici, pa najkasneje v 3 dneh po prejemu blaga. Stroške za prevoz po železnici plača »Krka«.

Vsa potrebna navodila o nabiranju in odkupu zdravilnih zelišč lahko dohite v našem Oddelku za zdravilna zelišča v **NOVEM MESTU, NOVI TRG 9.**

POIZKUSITE NASE MESNE PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROCAMO:

- kranjske klobase
- lovsko satamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za brenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebna naročila

AB Agraria
BREŽICE

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

»OBRTRNIK« NOVO MESTO

NUDIMO VAM UGODEN NAKUP

ženskih in moških jesenskih in zimskih plaščev, ženske, moške in otroške LILION bundice v lepih barvah in modelih, več vrst damskih kostimov, otroške LILION plaščke in pelerinice ter večjo izbiro fantovskih in dekliških hlač.

Vse to dobite po znižanih cenah za 30 do 60 odstotkov.

V **NOVI MODI** in trgovini na Glavnem trgu.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Danilo Kovačič, Slavko Vavpotič, Draga Klemenčič in Jože Sjak, člani Novoteksa, Novo mesto; Beika Kuplenik in Marija Sivak, članici Krke — tovarne zdravil, Novo mesto; Alojz Mavsar, član splošne bolnice Novo mesto; Ignac Gregorčič, Bogo Spiletič, Marija Zupančič in Stane Ilc, člani GCI Novo mesto; Erika Hočevar, članica ZSB, Novo mesto; Ema Giovanetti in Dušan Galič, dijaka srednje gostinske šole Novo mesto; Mihael Gril, delavec iz Regrče vasi; Vinko Muster, Slavko Medved, Anton Franja, Anton Gole, Miha Božič, Vlado Blé, Jože Jerman, Rafko Pibernik, Niko Marjanovič Vlado Drenovec, Anton Repovž in Branko Rudman, učenci poklicne kovinarske šole Novo mesto; Anton Novak, mehanik iz poklicne kovinarske šole Novo mesto; Alojz Krne, član INIS, Novo mesto; Alojz Fink, član IMV, Novo mesto; Frano Zupančič, član Obrtno gradbenega podjetja, Novo mesto; Viktor Senica, član Gorjancev, Straza.

vsak četrtek

rdečila za
ustnice in
laki za nohte

BB
BRIGITTE
BARDOT

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 4. OKTOBRA: 8.08 Glasbena matineja; 9.40 Dvukrat deset; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milena Jazbec; Kako in s čim gnojimo sadnemu drevju; 12.40 Cez polja in potoke; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.20 Turistični napotki; 15.25 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Človek in zdravje; 18.45 Kulturni glasbus; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minuta s pevko Lolo Novakovič; 20.00 Novi posnetki APZ iz Ljubljane; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 5. OKTOBRA: 8.08 Glasbena matineja; 9.25 Cez uravnotežene zelece; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Dolinar; Vzroki za slabo pivovarsko kakovost letošnjega jecmena; 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Gemo v kino; 17.35 Igramo beat! 18.15 Pravkar prispelo; 18.50 S knjižnega trga; 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Filomeno Jarc; 20.30 Zabavna radijska igra — Wolfgang Eckel: »Gospod v sivih hlačah«; 21.30 Iz fonoteke radia Koper; 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 6. OKTOBRA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Matjaž Kmecl; Odlotni dan v mačji zgodovini; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I; 10.00 Se pomirite, tovariši... 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II; 13.40 Nedeljski reportaža; 14.00 Cez hrib in dol; 14.30 Humoreska tega tedna — C. Alexander; Capricio; 16.00 Nedeljsko sportno popoldne; 17.30 Radijska igra — Gerard Renzsch; Babje leto; 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 v nedeljo zvečera; 22.15 Serešadni večer.

PONEDELJEK, 7. OKTOBRA: 8.08 Glasbena matineja; 9.25 Z operetnih odrov; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar; Vzdrževanje vrtnin in vrta; 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov; 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Lahka glasba s simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.20 Glasbeni intermezzo; 15.40 Poje zbor France Prešeren iz Kranja; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Operni koncert; 18.15 »Signal«; 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 489«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minuta s pevko Eldo Vliet; 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije; 22.10 Radi ste jih postusali.

TOREK, 8. OKTOBRA: 8.08 Operna matineja; 8.55 Radijska igra za srednje stopnjo — Tam, kjer poje na jesen klopčasti; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Vet. Janez Pucko; Osmenjevanje in skrč za plodnost domačih živali; 12.40 Iz kraja v kraj; 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo; 15.40 V torek na svidonje; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Igra simfoničnega orkestra RTV Ljubljana; 18.15 Iz naših studiov; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minuta s pevcom Stanetom Mencinjem; 20.00 Radijska igra — Paolo Levi; Postaja v magli; 21.15 Parada popevk.

SREDA, 9. OKTOBRA: 8.08 Glasbena matineja; 9.10 Kaj poje otroci po svetu in pri nas; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Franjo Jurhar; Pogozditev našega Krasa; 12.40 Slovenske narodne pesmi; 13.30 Priporočajo vam... 14.35

Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.20 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Mladina sebi in vam; 18.45 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Jakov Gotovac; Ero z onega sveta; 22.10 Zaplešite z nami!

ČETRTEK, 10. OKTOBRA: 8.08 Operna matineja; 9.25 V planinski koči; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Vet. Tine Pardubsky; Pomen rudniških krmil pri prehrani živine; 12.40 Tuji pihalni orkestri na koncertnem odru; 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Četrtekov simfonični koncert; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minuta s pevko Marjano Deržaj; 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Literarni večer — Od romantičnih duš do Lepe. Vidi — I; 22.10 Večer komorne glasbe.

TOVARNA OBUTVE TRZIC

26. Peko model PLANICA amber — anilin od številke 35—42 82,00 Ndin

27. Peko model PLANICA amber — anilin od številke 35—42 82,00 Ndin

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 6. OKTOBRA

8.30 Kmetijska oddaja v madžarscini (Beograd)
8.45 Dobro nedeljo voščimo s slovenskim instrumentalnim kvintetom (Ljubljana)
9.15 Kmetijska oddaja (Zagreb)
9.50 Veliko ljudsko zborovanje ob 100 letnici Slovenskega sabora — prenos iz Ljubljane (Ljubljana)
11.00 Televadni nastop — prenos iz Ljutomer (Ljubljana)
11.45 Pustolovščina na Atlantiku — do 12.15 (Ljubljana)
15.00 TV kaspot (Ljubljana)
15.20 Konjske dirke — prenos iz Ljutomer (Ljubljana)
16.20 Glasbena oddaja (Ljubljana)
17.05 Ponovitev in nadaljevanje serijskega filma Saga o Forsythih — IV, in V, nadaljevanje (Ljubljana)
18.55 Prot v začetek — II, nadaljevanje evr. serijskega filma Pitihi pol (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.50 Ob koncu poletja — zabavno glasbena oddaja (Zagreb)
21.40 Sportni pregled (JRT)
22.10 Poročila (Beograd)

PONEDELJEK, 7. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Rusčina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe —

14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Angleščina (Beograd)
16.45 Madžarski TV pregled (Beograd)
17.00 Poročila (Zagreb)
17.05 Mali svet — oddaja za otroke (Zagreb)
17.30 S polji po Mehiki — poljud. znanstveni film (Ljubljana)
17.55 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.20 Propagandna oddaja (Ljubljana)
18.25 Kako so zgrajene slovenske besede — oddaja iz cikla Slovenščina (Ljubljana)
18.50 Reportaža — Sarajevo — (Zagreb)
19.20 Ob 10 letnici Slovenske TV (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)
20.35 TV Drama (Zagreb)
21.45 Koncert resne glasbe (Ljubljana)
22.15 Poročila (Ljubljana)

TOREK, 8. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
10.35 Angleščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
15.40 Angleščina — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
16.40 Francščina (do 17.15) — (Beograd)
16.00 Risanke (Ljubljana)
18.20 Obredje — oddaja za italijansko narodnostno skupino (Ljubljana)
18.40 Propagandna medigra (Ljubljana)
18.45 Filmski mozaik (Ljubljana)
19.15 Svet na zaslону — veliki — (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)
20.40 Laredo — ameriški celovečerni film (Ljubljana)
21.55 Veliki mojstri: Gioacino Rossini (Ljubljana)
22.40 Poročila (Ljubljana)

SREDA, 9. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
17.05 Madžarski TV pregled — (Beograd)
17.20 Poročila (Skopje)
17.25 Oddaja za otroke (Skopje)
17.45 Ob 10 letnici Slovenske televizije: Tiktak (Ljubljana)
18.00 Pisani trak (Ljubljana)
18.20 Dvajset slavnih (Zagreb)
19.05 Poje Arsen Dedić (Beograd)
19.45 TV Prospekt (Zagreb)
20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)
20.25 A. Foerster: Gorenjski slavček — opera (Ljubljana)
22.15 Ob 10 letnici Slovenske TV C Decameron (Ljubljana)
22.45 Poročila (Ljubljana)

ČETRTEK, 10. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Nemščina (Zagreb)
11.00 Angleščina (Beograd)
14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
15.40 Nemščina — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (do 16.40) (Beograd)
17.10 Poročila (Ljubljana)
17.15 Tiktak: Sanjca II. del — (Ljubljana)
17.30 Pionirski TV dnevnik — (Ljubljana)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.15 Propagandna oddaja (Ljubljana)
18.20 V narodnem ritmu (Beograd)
18.45 Po sledih napraska (Ljubljana)
19.05 Pri »Londonu« — humoristična oddaja (Beograd)
19.45 Ckeak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)
20.35 Saga o Forsythih — serijski film (Ljubljana)
21.25 Kulturne diagonale: Slovenske novitete v novi gledališki sezoni (Ljubljana)
22.25 Ob 10 letnici Slovenske televizije: Borovo gostovanje (Ljubljana)
22.40 Poročila (Ljubljana)
PETEK 11. OKTOBRA
9.35 TV v šoli (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)

11.30 Francoščina (Beograd)
15.30 Balkansko prvenstvo v namiznem tenisu — prenos — (Skopje)
17.50 Odkrivanje — mladinski film (Ljubljana)
18.20 Mi mladi — I — (Ljubljana)
19.05 Človek, znanost in proizvodnja (Ljubljana)
19.35 Srečanje s Slavkom Tišcem (Ljubljana)
19.55 Ckeak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)
20.45 Vijavaja (Ljubljana)
20.50 Suha življenja — brazilski film (Ljubljana)
22.20 Ob 10 letnici Slovenske televizije: Lepljenja — (Ljubljana)
23.00 Poročila (Ljubljana)

SOBOTA, 12. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
14.55 Balkansko prvenstvo v namiznem tenisu — prenos — (Skopje)
16.00 Mladinska igra (Zagreb)
17.00 TV Kaspot (Ljubljana)
17.20 Naš glasbus (Ljubljana)
17.45 Ckeak (Ljubljana)
18.00 Otvoritev Olimpijade — prenos iz Mehike (EVR)
20.30 TV Dnevnik (Ljubljana)
21.00 Vijavaja (Ljubljana)
21.05 Humoristična oddaja Vase Popovića (Beograd)
22.05 Zabavno glasbena oddaja — (Ljubljana)
22.30 Osvajalci — serijski film — (Ljubljana)
22.30 Poročila (Ljubljana)

ZAHTEVAJTE JO V VAŠI TRGOVINI

8 in 5
OSVAJA SVET

UCINEK PEČI 5000 kcal/h
PORABA OLJA 0,24—0,64 kg/h
OGREVA PROSTOR do 90 m²

INEK PEČI 7500 kcal/h
ORABA OLJA 0,2—0,96 kg/h
OGREVA PROSTOR do 150 m²

EMO CELJE

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA

ZA SVOJCE V TUJINI!

Imate v tujini sorodnike, prijatelje, znance? Ali ste že pomislili, s čim bi jih razveselili za noveletne praznike? Podarite jim

SLOVENSKI IZSELJENSKI KOLEDAR

za leto 1969! Spominjal jih bo domačega sveta in jim prinesel v besedi in sliki košček rojstnega kraja. Hvaležni vam bodo za dobro izbrano darilo!

Koledar bo izšel že konec oktobra. Pohitite z naročili, kajti za to knjigo je vedno večje zanimanje in je v zadnjih dveh letih bila tako zgodaj razprodana, da naknadnim naročnikom nismo mogli ugoditi. Tiste, ki želijo poslati koledar v Ameriko, obveščamo, da ga bomo poslali z letalom, če ga bodo naročili do 30. novembra.

Naročila sprejema:

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA
LJUBLJANA, Cankarjeva 1/II.
Telefon: 21-234

Nadležne bolhe, scurki, mravlje in drugi insekti vas ne bodo več vznemirjali, če boste uporabljali radonjine insekticide v prahu: mravocid, buhatoks in aldotoks so preizkušena sredstva z zanesljivim učinkom.

Proizvaja:

RADONJA SISAK

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

OKTOBRSKO VREME V PREGOVORIH

Kakor je Uršula pričela, bo zima vse izpela. — Se nerado listje obleti, vsek se zime naj boji. — Luka sneg prikuha. — Gal deževen ali suh, prihodnje ga poletja ovaduh. — Če vinotoka burja brijeh, prosinca in svečana sonce sij.

LUNINE MENE:

6. 10. ☉ ob 12.46
14. 10. ☾ ob 16.05
21. 10. ☉ ob 22.44
28. 10. ☽ ob 13.40

TEDENSKI LEDAR

Petek 4. oktobra — Francišek Sobota 5. oktobra — Mareel Nedelja 6. oktobra — Vera Ponedeljek 7. oktobra — Dan topništva

maloglasni

SLUŽBO DOBI

V SLUŽBO sprejemam fanta in deklo na srednje veliko kmetijo. Iskaneje možna zaposlitev v lovni. Franco Hafnar, Zg. Bitnje štev. 23, Zabalca pri Kranju.
HIMNIKARSKEGA vajenca sprejemam. Anton Rataj, Dobravlje 54 pri Ajdovščini
MIZARSKEGA POMOČNIKA ter delavca sprejemam tako. Stanovanje zagotovljeno. Stane Snedec, Bohinjska 14, Dravje, Ljubljana.
MIZARSKEGA POMOČNIKA za pohištvena in stavbna dela sprejemam. Mizarstvo Šitar, Šmihel štev. 69, Novo mesto.
ISCEM POSTENO gospodinjstvo pomočnico k družini z enim otrokom. Dr. Baraga, bolnica Novo mesto — kirurgija.
ISCEM FANTA za delo na kmetiji v Avstriji. Popolna mehanizacija, možnost priučitve in dober zaslužek. Ponudbe z dosedanjim opisom dela pošljite na naslov: Dušan Nova, Ljubljana, Gerbičeva ul. 44. Zaposlitev možna le v soglasju z Zavodom za zaposlovanje.
CEVLJARSKO PODJETJE »BOR«. Dol, Toplice, sprejme v delovno razmerje takoj več izkušenih čevljarstev preizvajal. Preizvajalci dajo delo tudi na domu. Damo v posojilo tudi šivalni stroj. — Ponudbe pošljite na upravo podjetja.
MLAJŠE DEKLE z dežele dobi mesto gospodinjstva pomočnice. Pogoji ugodni, možnost šolanja. Piste na naslov: prof. Borut Hrovatin, Podgora 60, Ljubljana — šentvid

STANOVANJA

MLADA ZAKONCA brez otrok iščeta sobo in kuhinjo ali samo večjo sobo v Novem mestu ali v bližini železniške postaje. Plačata za 6 mesecev vnaprej. Naslov v upravi lista. (1967/68).
UPOKOJENCEMA oddam stanovanje. Naslov v upravi lista (1967/68).
ODDAM V NAJEM sobo in kuhinjo v bližini Novega mesta. Ogled v Zabji vasi št. 19 po 15. uri.

MOTORNJA VOZILA

MOPED T-12, odličen, prodam. Jože Matokovič, Novo mesto, Jurečkova 1.
PRODAM razne dele za motor avtomobila Fiat 500 C ter dr. delne s feigami. Gotna vas 40, Novo mesto.
PRODAM motor Puch 250 v dobrem stanju in klavirsko harmoniko (60 basov). Stanislav Pato, Rodine 6, Trebnje.
FIAT 750 ugodno prodam. Naslov v upravi lista (1967/68).

PRODAM

PRODAMO dve postelji z mredo, trodelne žimnate vložke, dve nočni omarici, mizo in stole. — Godnik Trdinova 5 b — Novo mesto.
NUJNO PRODAM polavtomatski pralni stroj Alba Cygnus in dve televizijski anteni z drogom. Ogled št. 4 in 5, tega meseca. Ukvečević, Nad mlini 33, Novo mesto
UGODNO PRODAM skoraj nov akumulator (6 voltov) in priključnik za fiat 1300 ter rabljene av-

Torak, 8. oktobra — Simeon Sreda, 9. oktobra — Abraham Četrtek, 10. oktobra — Danjel

KINIO

Črna melj: od 4. do 6. 10. francoski barvni film »Dekleta iz Rocheforta«. 8. in 9. 10. nem. film »Carovnikov obračun«. Kočevje — »Adriani«. 5. in 6. 10. am. barv. film »Mujeta«. 7. in 8. 10. ameriški barvni film »Pirati na Manfletu«. 9. in 10. 10. francoski barvni film »Avantura v Istanbulu«. Kostanjevica: 6. 10. španski barvni film »V sencih Zorroja«. 9. 10. češki film »Ljubazen plavalček«. Metlika: od 4. do 6. 10. ameriški barvni film »Fantastično potovanje«. 5. in 6. 10. poljski barvni film »Farsco — II. del«. 9. in 10. 10. italijanski film »Potepečki«. Makronog: 5. in 6. 10. francoski barvni film »Obracun v Bangkok«. Novo mesto: od 4. do 6. 10. ameriški barvni film »Meri Popinse«. Od 8. do 10. 10. angleški film »Eno noč v Londonu«. Od 1. oktobra dalje je pričetek kino predstev ob delavnikih ob 17. in 19. uri, ob nedeljah in praznikih pa ob 15., 17. in 19. uri.

Novo mesto: od 4. do 6. 10. ameriški barvni film »Meri Popinse«. Od 8. do 10. 10. angleški film »Eno noč v Londonu«. Od 1. oktobra dalje je pričetek kino predstev ob delavnikih ob 17. in 19. uri, ob nedeljah in praznikih pa ob 15., 17. in 19. uri.

tomobilske plašče (15 ool). Naslov v upravi lista.

KOMBINIRANO skodelno glavo (410 mm), novo, prodam. Makoter, Cegelnica 45. — Novo mesto.
PRODAM veliko omaro z ogledalom in veliko raztegljivo mizo v dobrem stanju. Skrabčeva 2, Novo mesto.
PRODAM visoko kuhinjsko kredenco, mizo in dva stola ter štedilnik na drva. Ciril Zajc, Novo mesto, Mirana Jarca 30 (za novo bolnico).
PRODAM STROJ za predelavo flovice z kompletno napravo za izdelovanje klinkerja (tonsnajder) ter več modelov za izdelovanje peči in kaminov. Janez Erce, Česta 1 maja 65, Krnjač.
PRODAM električni štedilnik in štedilnik na drva. Brodar, Šmihel n. h., Novo mesto.
ZARADI SELITVE prodam sobno in kuhinjsko opremo (skupno ali posamezno) in 3-litrski boiler. Gotna vas 7, Novo mesto.
PRODAM kotni bar, gramofon in radio. Tomška Maver, Smolenja vas 3, Novo mesto

KUPIM

KUPIMO dobro ohranjen pianino. Ponudbe pošljite Društvo upokojenec, Novo mesto.
SUHE HRASTOVE plohe (5 cm) kupim Šitar, Šmihel 69, Novo mesto.

POSEST

UGODNO PRODAM zemljišče 1000 m² s hišico na Črna Melja št. 26, Kočevje. Naslov: Spašenovič, Kolodvorska št. 4, Kočevje.
PRODAM lesano ostreže za hišo, velikost po želji kupca. Cena zelo ugodna. Naslov v upravi lista (1967/68).
PRODAM sidano garano v Kristanovi ulici, Tone Tomšič, Prešernov trg 8, Novo mesto.
PRODAM 30 a bukovega in hrastovega gozda, znanca in 30 a vinograda v Gorjančah, 6 km od Podbočja. Cena ugodna. Naslov v upravi lista (1967/68).
PRODAM posestvo z 2 ha zemlje in hišo, vselivo takoj. Obglej je 7 km oddaljeno od Sevnice proti Planini, deset minut od avtomobilske postaje. Ogled možen vsak dan, Avgust Trupel, Podgorica 3, p. Zabučkovje pri Sovinici.
ZARADI HEMEZNI prodam hišo z nekaj zemlje in vsem inventarjem — sraven oca, voda in elektrika — vse v dobrem stanju (v okolici Šentjanža). Cena po dogovoru. Naslov v upravi lista (1967/68).

RAZNO

TOVARISICO, ki je v ponedeljek, 23. 9., v mesnici Vindlišar plačovala meso z denarjem brez vrednosti, prosim, naj ga vrne v mesnico ali na upravo Dolenjskega lista — prvi nagradni Zvonka Kebe, LABOD, Novo mesto.
PROTI SLADKORNI BOLEZNI, protinu in tošnavosti (boloben skleni debeljenju) pomagaj gašič DONAT vroče. Dobite ga v Novem mestu pri HMELJNIKU — tel. 21-129, STANDARDU (MERCATORJU) — tel. 21-138 in pri DOLENJKI — tel. 21-440.
ČE IZBIRATE poročne prstane, potem se odpravite pri slatjarju Osmarju Zidarju v Gosposki 5, Ljubljana, ki opravlja tudi vsa druga slatarska dela.

Kibnica: 5. in 6. 10. angleški barvni film »My fair lady«. Sevnica: 5. in 6. 10. špansko-italijanski film »Lepa Lola«. 9. 10. angleški film »Džingiskana«. Sodražica: 5. in 6. 10. francoski film »Demonas«. Sentjerne: 5. in 6. 10. »Naloga eskadrile 533«. Trebnje: 5. in 6. 10. svetovno znani francoski barvni film »Markiza Angelika«.

PREKLIC

Prepovedujem uporabo služnostne poti, ki vodi čez moje zemljišče do TV in radio servisa, za vozilja z motornimi vozili in opozarjam vse morebitne uporabnike, da jih bom predal sodišču. Posebno opozarjam Franca Valjski. Obenem objavljam, da bom z dneva in v noči od 8. na 9. septembra opazovalnega storilca, ki je odnesel prometni znak, predal sodišču, če ga ne vrne v desetih dneh. Martin Mikar, Leskovec pri Krškem 56.

Alojzija Trbovc, Vel. Poljane 18, Skočjan, obveščam, da ni resnica, kar sem trdil/a o Antonu Dergancu, da sem mu posodil/a denar. Denar sam posodila Karolini Ajdovnik.

Marija Stamefelj, Češca vas 15, Novo mesto, prepovedujem pašo kokoci po moji prijavi v Ograji. Kdor prepovedi ne bo upoštevan, ga bom sodno preganjala.

Majetič Ana, Bršljin 29, Novo mesto opozarjam, da moj mož Karlo Majetič, Bršljin 29, Novo mesto, ni upravičen prodajati premijsnih, ker niso njegova last in nisem plačnica dolgov, ki bi jih naredil.

ČESTITKE

Za 30. rojstni dan želijo Francu Bartilu v Aravilji vse najboljše brat Ludvik, Siane in Loiz ter sestri Ljotka in Marija z družinami.

OBVESTILA

ŠČETKE ZA LOSCILCE in za sesalce za prah obnovi ščelarstvo Arnič, Ljubljana, Tržaška 52.

CEMENTNO STRESNO OPEKO dočepim takoj po 1 Ndin, Ljubljana, Milana Majnca 47.

OBVESTILO O PRODAJI VIKEND HIŠICE

Okrožno javno tožilstvo Novo mesto proda najboljšemu ponudniku leseno vikend hišico s 4 letišči v Savudriji v počitniškem naselju BENZ, Kupce bo moral hišico do konca oktobra

Prav je, da zveste:

NOVOST za vse nove naročnike, ki pa velja le do konca decembra!

- PROSIMO VAS, povejte prijateljem, znanim in sorodnikom:
- vsak novi naročnik, ki si bo DOLENJSKI LIST naročil v tej jeseni, ga bo dobival do konca decembra 1968 brezplačno! To ugodnost nudimo novim naročnikom predvsem zato, da bi spoznali pokrajinski časnik Dolenjske in se lažje odločili, da stopijo v krog stalnih bralcev našega domačega tednika. Prvo naročnino bodo plačali šele v februarju 1969 za prvo polletje prihodnjega leta!

● VSAK TEDEN SPET 28 STRANI v dveh pokrajinskih izdajah, v kraikem pa še nova občasna brezplačna priloga za vse stalne naročnike — to je vaš DOLENJSKI LIST! Redno tedensko naklado 29.200 izvodov prebere doma in po svetu nekaj nad 130.000 ljudi. Mar je potem preveč, če pravimo: DOLENJSKI LIST — okno v svet in okno na Dolenjsko! Menimo, da ni; zato bi radi povabili v vrste rednih bralcev in prijateljev našega domačega lista še vse tiste družine in posameznike v devetih občinah, ki našega lista doslej je ne dobivajo na svoj naslov. Še vedno si prizadevamo, da bi zares obveljalo: V VSAKO HIŠO — DOLENJSKI LIST.

Lepo Vas pozdravlja UREDNISTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

1968 ocastranji. Izključna cena 1.500,00 din. Pisemne ponudbe pošljite do 7. 10. 1968 na Okrožno JT Novo mesto, kjer lahko dobite podrobnejše informacije.

POLHARJI, POZOR! Vabimo vse strasne polharje, da se v soboto, 5. oktobra udeležijo polharske noči, ki bo pri domu na Frati.

Obveščam vse potrošnike gradbenega materiala, premoaga in drv, da zopet opraviham vse prevoze. Ciril Zajc, Mirana Jarca 30 (za novo bolnico), Novo mesto.

VAJVALE

Ob bridki izgubi našega dragega

JOŽETA GERLOVIČA iz Globočic 5 pri Kostanjevici

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebna zahvala tov. Francu Gregorčiču za nesebično pomoč v najtežjem trenutku, prav tako vsem sosedom.

Zaljujoci: žena, brat in sestre z družinami

Ob bridki izgubi naše drage mame, stare mame in sestre

ANE ZAJC iz Zbur

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremlili na zadnji poti, ji darovali vence in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi kolektivni Delavske restavracije, DOLENJKI in podjetju SNAGA iz Ljubljane. Iskrena hvala gospodu šupniku Francu Zaplatu za tolažilne besede, naravnemu pevskemu zboru ter Radiju Pipi.

Zaljujoci: oče z družinami

Ob izgubi našega dragega očeta

JOŽETA ŠETINE iz Gotne vasi

se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojniku darovali vence in ga spremlili na zadnji poti ter mu izrekli sožalje. Obenem se toplo zahvaljujemo vsemu bolnišničnemu osebju internega in kirurškega oddelka bolnice v Novem mestu, ki je vrsto let vlagalo vse svoj trud v njegovo zdravljenje.

Zaljujoci: družina Šetina

Ob bridki izgubi žene, mame in stare mame

IVANKE STRMEC iz Črnaolja, Trdinova 6

se zahvaljujemo vsem, ki so ji v času njene teške bolezni kakor koli lajšali trpljenje, z nami sožaljevali ter nam ob njeni smrti kakorkoli pomagali. Posebno se zahvaljujemo medicinskemu osebju internega oddelka bolnišnice Novo mesto, dobrih sosedom, pogrobom in vsem, ki so ji darovali vence in cvetje ter jo spremlili na zadnji poti.

Zaljujoci: mož Jože ter sinova Jože in Tone z družinami

Novo mesto: s »škodo« izsiljeval prednost

Na Ljubljanski cesti pred SGP Pionir v Bršljinu iz Zvone Miklič s »škodo«, s katero se je pripeljal z neprednostne ceste, izsiljeval prednost, zato je prišlo do trčenja s fiškom, ki ga je proti Bršljinu vodila Cilka Smolčič. Škodo so ocenili na 800 dinarjev.

Rakovnik: prehitro v ovinek

Mirjan Kováč iz Bršlina pri Novem mestu se je 29. septembra s »škodo« pripeljal v ovinek v Rakovniku pri Makronogu, ker ga je, ko je srečal Marij Borčana Volkoslava Trča, zaneslo na travnik. Na Kováčevem volkswagenju je za 950 dinarjev škoda.

Semič: brez izpita pristal na železnici

Ivan Struželj je vozil 29. septembra ajtazaj v Kotu pri Semiču osebni avtomobil, čeprav nima vozniškega izpita. Ker je prehitro vozil, ga je pred železniškimi zapornicami zaneslo v vasek, nato pa odbilo v šolcano ograjo. Zadržal je na nasp, kjer se je preveril in pristal na železniški progi. Škodo so ocenili na 3.500 dinarjev.

Brezovica: austin in volkswagen trčila

Pri Brezovici, nedaleč od Grnomija, sta se 29. septembra trčila Franc Klun z austinom in Peter Grišenc s volkswagenom. Srečala sta se na ovinku, ker pa sta vozila po sredini ceste, se trčenju nista mogla ogniti. Voznik Klun in sopotnica Anica Strk sta iskrala zdravniško pomoč v Košvju. Škodo so ocenili na 4.000 dinarjev.

Mirna peč: neznanec zbil kolesarja

V Dol, vasi pri Mirni peči je neznan avtomobilist 20. septembra zbil kolesarja Franca Peneta in pobesnil Peneta so odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer je dobil prvo pomoč, nato pa se je odpravil domov.

Bič: Zagrebčan na strehi

Zagrebčan Josip Vela je 28. septembra pri Biču prehitel tovornjak, nato pa se je preobrnil, da je avtomobil obstal na strehi Škoda je bilo za okoli 7.000 dinarjev, vozniku pa se ni nič zgodilo.

Gotna vas: z avtom podrl pešca

Slavoljub Životinovič iz Ljubljane je 28. septembra v Gotni vasi z osebnim avtomobilom zbil Jožeta Mašiča, ki je hotel čez oculo. Nepredvidni pešec se je po nesreči umislil, neznano kam.

Dol. Suhor: 30 potnikov ogroženih

23. septembra sta se v Dol. Suhoru oplesila tovornjak, poln hlodovine, ki ga je vozil Ilija Vukelič iz Oglina, in avtomobila s 30 potniki, ki ga je vozil zdravko Rožič iz Dragatuša. Škoda je bila za okoli 7.000 dinarjev.

Škocjan: motorist s sopotnikom v jarku

23. septembra se je Martin Kim iz Gorliške vasi pešal z motorjem, na katerem je sedel tudi Jakob Sladič, proti Makronogu. Na nepredvidnem ovinku je motorista vrglo v jarek, koder je drsel še 9 metrov. Kim se je laže poškodoval. Škodo so ocenili na 1.000 dinarjev.

Mali Slatnik: z avtomobilom v drog

23. septembra ponoči se je v Malim Slatniku zletel v telefon.

Nesreča pri prehitvanju

Voznik osebnega avtomobila Alojz Pajter iz Krškega se je 24. septembra popoldne peljal proti Brešanici. Na blagem ovinku v Sotelskem je prehitel neznan tovornjak ravno v trenutku, ko je naproči pripeljal osebni avtomobil Erno Vovčak iz Brešanice, tako da sta trčila. Vovčakovo vozilo je pri temu zaneslo 9 metrov daleč pod cesto na njivo. Pri nesreči so se poškodovali voznik Pajter in Vovčakova sopotnica. Vse tri so odpeljali v novomeško bolnišnico. Na vozilih je za okrog 35.000 din škoda.

Motorist je v bolnišnici umrl

26. septembra proti večeru se je pripetila prometna nesreča na Pristavi pri Krškem. Iz Malega Mršavega je proti Pristavi vozil voznik koleske vprege Franc Felčijan s Pristave. Za njim je pripeljal motorist Anton Pasic iz Dolše pri Kostanjevici, ki je pri prehitvanju iz neznanega varoka zadel v zadnje tovo kolo vpregega vozila in padel po cesti ter obtekel v nezavesti. Takoj so ga odpeljali v breško bolnišnico, kjer pa je zaradi hudih poškodb umrl.

Mopedistu je zaprl pot

Ko se je mopedist Jože Setme iz Sentenarta 23. septembra opoldne peljal po Cesti prvih borcev v Bvelicah, mu je naproči pripeljal voznik osebnega avtomobila Jože Cirnski iz Sentenarta, ki je na Trgu dr. Ivana Ribarja zavrl v levo, ne da bi se prepračil, ali je cesta prosta. Zapri je pot mopedistu, ki se je zaletel v osebni avtomobil. Telesnih poškodb ni bilo, na vozilih pa je za okrog 400 din škoda.

Kuhal žganje, dobil požar

Franč Avsac z Dolže je v klet kuhal žganje, čez tri dni, 18. septembra zvečer, pa mu je zgorelo gospodarsko poslopje, v katerem so bili klet, hlev in listnica. Požrtvovalni domači gasilci, ki so takoj prihiteli na pomoč, so obvarovali Avsca pred hujšo škodo in je zgorelo samo ostreže poslopja. Škoda je za okoli 10.000 dinarjev. Ko so raziskali vzroke za požar, so ugotovili, da so ogenj zanelile iskre, ki so iz kotla prosto uhajale pod leseni strop in ga tako razgrele, da se je vzgal čez nekaj dni.

Kuhal žganje, dobil požar

Franč Avsac z Dolže je v klet kuhal žganje, čez tri dni, 18. septembra zvečer, pa mu je zgorelo gospodarsko poslopje, v katerem so bili klet, hlev in listnica. Požrtvovalni domači gasilci, ki so takoj prihiteli na pomoč, so obvarovali Avsca pred hujšo škodo in je zgorelo samo ostreže poslopja. Škoda je za okoli 10.000 dinarjev. Ko so raziskali vzroke za požar, so ugotovili, da so ogenj zanelile iskre, ki so iz kotla prosto uhajale pod leseni strop in ga tako razgrele, da se je vzgal čez nekaj dni.

Dol. Suhor: 30 potnikov ogroženih

23. septembra sta se v Dol. Suhoru oplesila tovornjak, poln hlodovine, ki ga je vozil Ilija Vukelič iz Oglina, in avtomobila s 30 potniki, ki ga je vozil zdravko Rožič iz Dragatuša. Škoda je bila za okoli 7.000 dinarjev.

Škocjan: motorist s sopotnikom v jarku

23. septembra se je Martin Kim iz Gorliške vasi pešal z motorjem, na katerem je sedel tudi Jakob Sladič, proti Makronogu. Na nepredvidnem ovinku je motorista vrglo v jarek, koder je drsel še 9 metrov. Kim se je laže poškodoval. Škodo so ocenili na 1.000 dinarjev.

Mali Slatnik: z avtomobilom v drog

23. septembra ponoči se je v Malim Slatniku zletel v telefon.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferen- ce SZDL Brežice, Ormož, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ritemca, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNISKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Rla Bažer, Slavko Dokl, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primc, Jožica Teppy in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moško.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndinarjev (3200 Sdin), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 50 novih dinarjev (5.000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustrezena druga valuta v vrednosti 4 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 531-8-9 — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068)-21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska ČP Dolca v Ljubljani